

Založbe so lahko dober zgled

DUŠAN UDOVIČ

Slovenski knjižni sejem, ki te dni odpira vrata v Ljubljani, sodi med tiste dogodke, ki dokazujojo navezanost Slovencev na knjigo, kulturo in branje nasploh. Tudi v teh nelehkih časih, ko je trženje knjig morda bolj kot kak drug sektor v težavah, kar zaradi omejenega trga velja še bolj za slovensko knjigo. S pozitivnimi občutki lahko v tem okviru spremljamo tudi že tradicionalno udeležbo na sejmu slovenskih založb iz zamejstva, kar je otipljivo znamenje, da želimo tudi na tem področju ostati organsko povezani z osrčjem slovenskega kulturnega prostora. Nadejamo si, da Ljubljana zazna ta doprinos, ki ga bodo naše založbe poudarile tudi na današnji skupni predstavitvi.

Dogovorjen nastop slovenskih založb iz zamejstva na ljubljanskem sejmu je že več let dobra praksa. Morda sodelovanje še ni doseglo tiste ravni, kot bi jo lahko, a zaznati je pomemben napredok. Zato je bilo najbrž tudi možno začeti skupni pogovor o novi platformi, ki bi lahko zagotovila prihodnost ogroženi Tržaški knjigarni. To je bila zame ena najspodbudnejših novic v zadnjih dneh. Ne poznam podrobnosti dogovarjanja, a stopiti skupaj bi nedvomno koristilo tako našim založbam kot trženju njihovih proizvodov in slovenske knjige pri nas nasploh. Lahko si samo želimo, da se zamenj uresniči in nemara bo to dober zgled tudi drugim.

OLBIA - V vodni ujmi doslej 18 mrtvih, več pogrešanih in par tisoč razseljenih

Nad Sardinijo se je divje znesel ciklon

NAŠ INTERVJU Lapornikova o trenutnem dogajanju v SSG

TRST - Predsednica upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča Maja Lapornik (na posnetku) je v pogovoru za naš dnevnik pojasnila, zakaj so se v SSG odločili za objavo razpisa za novega umetniškega koordinatorja.

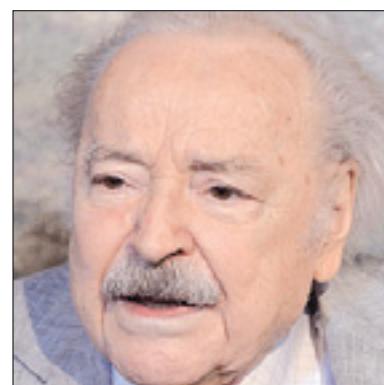

Na 3. strani

LIKOVNA UMETNOST - Odšel je mojster Bogdan Grom je mirno zaspal

ENGLEWOOD - Predsinoči je nekaj pred polnočjo mirno zaspal na svojem domu v Englewoodu v New Jerseyu vsestranski likovni umetnik Bogdan Grom. Rodil se je v Devinščini pri Trstu leta 1918, do leta 1957 je živel in ustvarjal po Evropi, odtlej pa v ZDA. Med dvema svetovoma razpet umetnik je pustil izjemno bogat in raznolik opus: avtorsko produkcijo iz področij risbe, grafike, slikarstva in kiparstva ter iz področja uporabne umetnosti grafičnega in predmetnega oblikovanja.

Na 10. strani

VILEŠ - Tiare Shopping bodo odprli 5. decembra

Odprije odložili

Pri gradnji in opremljanju novega nakupovalnega središča je prišlo do zamude

Na 12. strani

št. 272 (20.900) leto LXIX.

PRIROSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žarkiž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebišu od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 20. NOVEMBRA 2013

Gorica - Kulturni dom
Nedelja, 24. novembra ob 17.30

Ob 32-letnici goriškega Kulturnega doma

Koncert TPPZ »Pingo Tomažič«
posvečen 70-letnici
rojstva Partizanskega dnevnika

POŠTINNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(Gazzetta in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

3 1 1 2 0
9 771124 666007

1,20 €

RIM - Vlada je na Sardiniji, ki jo je minulo noč prizadel ciklon Kleopatra, razglasila izredne razmere. V neurju je umrlo najmanj 18 ljudi, nekaj jih še vedno pogrešajo, več tisoč pa jih je moralo zapustiti domove in se umakniti v začasna zatočišča. Premier Enrico Letta govoril o »neverjetni tragediji«. Močno neurje in poplave so na Sardiniji odnali mostove in poplavljali hiše. Reševalci se do nekaterih nižje ležečih predelov, kjer so strelne reke prestopile bregove, še vedno skušajo prebiti. V reševalnih akcijah sodelujejo tudi reševalni psi, vojska in mornarica. Letta je poudaril, da je prioriteta reševanje človeških življenj. »Odločili smo se sklicati sejo vlade z namenom razglasiti izredno stanje,« je dejal premier. Na ta način bodo lahko okreplili reševalne operacije in prizadetim zagotovili denarna sredstva.

Na 11. strani

Triglav že decembra na Lampedusi

Na 2. strani

Spet hidrogeološke omejitve Dežele?

Na 4. strani

Na Opčinah dokončno zapirajo tiskarno

Na 5. strani

V Gorici policisti in gasilci skupaj na ulici

Na 12. strani

TRGOVINA KLASJE

Trgovina "KLASJE"
Z ZDRAVO BIO HRANO

BIOstile

Brezplačni vitaminsko mineralni test in analiza organov.
Pregledamo še zakisanost, kosti, vpliv stresa
na organizem, ožilje,...

www.biostile.org

V Sežani na GRADIŠČU I2 za Pošto
Odpoto vsak dan od 8.30 do 18.00
ob sobotah od 8.30 do 12.00
tel. 00386 5 7341007 - GSM. 00386 41 552 545
splet: www.trgovinaklasje.si - e-pošta: info@trgovinaklasje.si

BRUSELJ - Izjava slovenskega obrambnega ministra Romana Jakiča

Triglav na Lampedusi menda že sredi decembra

BRUSELJ - Slovenska ladja Triglav bo v italijanske vode pri Lampedusi predvidoma priplula 15. decembra in tam ostala do konca januarja; operacijo naj bi stala okoli pol milijona evrov, a podrobnosti se še usklajuje v pogovorih o meddržavnem sporazumu z Italijo, je včeraj v Bruslju pojasnil slovenski obrambni minister Roman Jakič. Slovenija je oktobra Italiji ponudila ladjo Triglav v pomoč pri soočanju s problemom beguncev v Sredozemljju po katastrofalni nesreči ladje pri Lampedusi, v kateri je umrlo več kot 360 beguncov.

Sedaj se iz Italije dogovarja o meddržavnem sporazumu, v katerem je treba opredeliti vrsto vprašanj, povezanih z vključitvijo Triglava v italijansko floto, od zdravstvenih do pravnih, je pojasnil minister. Triglav naj bi opravljal naloge operiranja in morebitnega reševanja iz vode. »Predvidevamo, da bi ladja lahko prišla v italijanske vode pri Lampedusi 15. decembra in tam bo ostala, to smo se že dogovorili, do konca januarja 2014,« je povedal še Jakič.

Strošek enoletnega operacijskega Triglava pri Lampedusi je "all inclusive" za zdaj ocjenjen na okoli pol milijona evrov; to vključuje izdatke za gorivo, mornarje in priveze, je pojasnil minister. Ob tem je izpostavil, da bodo podrobnosti opredelili v meddržavnem sporazumu in da se lahko številka še zniža, saj se med drugim iščejo tudi možnosti za sofinančiranje iz EU.

Prav tako je Jakič ob tem izpostavil, da Slovenija z Italijani zelo dobro sodeluje in da tudi »oni nam benevolentno pomagajo« pri nadzoru zračnega prostora v okviru Nata, kar jih stane skoraj dva milijona evrov na leto. Znova je tudi poudaril, da begunci v Sredozemljju niso italijanski problem, temveč problem EU. »Zato je treba našim sosedom pomagati in zato smo pomoč ponudili takoj, ne da bi kalkulirali, koliko sredstev bomo dobili povrnjenih. Včasih je treba tudi to narediti,« je pojasnil. Slovenski minister je pri tem tudi opozoril na šume in neusklašenost pri oblikovanju celostnega pristopa EU k reševanju problema beguncev v Sredozemljju ter poudaril, da je treba bodisi podpreti italijanski predlog za evropsko misijo ali bolje uskladiti delovanje obstoječih agencij. (STA)

Zgoraj slovenski obrambni minister Roman Jakič in desno slovenska patruljna ladja Triglav

SLOVENIJA - Koalicijski partnerji zahtevajo njegov odstop

Premierka Bratuškova danes z ministrom Stepišnikom

LJUBLJANA - Predsednica slovenske vlade Alenka Bratušek se bo danes sestala z ministrom za gospodarski razvoj in tehnologijo Stankom Stepišnikom, so za STA povedali na ministrstvu. Stepišnik je v zadnjih dneh deležen kritik koalicijskih partnerjev zaradi sodelovanja podjetja Emo Orodjarna, katerega solastnik je, na razpisih za pridobitev subvencij države.

Družba Emo Orodjarna, v kateri ima Stepišnik posredno petodstotni delež, se je na javnem razpisu za spodbujanje tehnološko razvojnih projektov uspešno potegovala za 348.500 evrov subvencije v dveh letih. Čeprav se je Stepišnik iz postopkov odločanja o dodelitvi sredstev izločil, je to sprožilo številna negodovanja. V ponedeljek pa se je izvedelo, da se namerava Emo Orodjarna potegovati tudi sredstva ministrstva oz. njegove Javne agencije RS za spodbujanje podjetništva, inovativnosti,

Minister Stanko Stepišnik

razvoja, investicij in turizma (Spirit) za spodbujanje razvoja novih produktov.

O tem razpisu je Bratuškova v ponedeljek zvečer v pogovoru za TV Slovenija dejala, da ji je Stepišnik zatrdil, da

ne drži, da se bo družba Emo Orodjarna prijavila nanj. Na vprašanje, ali je premierki povedal po resnici, ko je dejal, da se Emo Orodjarna ni prijavila na razpis, je Stepišnik ob obisku v Mariboru odgovoril, da ne more javno razkrivati, kdo se je in kdo se ni prijavil, dokler postopki ne bodo zaključeni, na svojih spletnih straneh poroča časniki Večer.

Po poročanju časnika tudi odstopiti ne namerava: »Zakaj bi jaz odstopil, saj nisem nič zagrešil, nič narobe in nič nehihenskega nisem naredil. Če bi subvencije zapravili za luksuzne predmete in ne za nove stroje, potem bi bilo narobe.«

A v koaliciji so ogorčeni. V SD opozarjajo, da gre že za drug tovrstni zdrs v mandatu te vlade, zato si želijo koalicijskega iskanja rešitev. V DL upajo, da bo premierka Alenka Bratušek udarila po mizi, v DeSUS pa, da bo Stepišnik odstopil. (STA)

Rupar zaprosil za odlog izvršitve kazni zapora

KRANJ - Nekdanji tržiški župan Pavel Rupar bi po pravnomočnosti odsodbe zaradi zlorabe uradnega položaja oziroma pravic v zadevi Aquaplus moral v začetku decembra začeti prestajati enoletno zaporno kaznen. Vendar je nekdanji državnozborski poslanec podal predlog za alternativno obliko prestajanja kazni in prošnjo za odlog izvršitve kazni zapora. Kot izhaja iz sodbe, je Rupar februarja 2004 od avstrijskega podjetja Aquaplus prek zastopnika Jurija Pintarja iz podjetja Imecon prejel 40.000 evrov za plačilo stroškov pri pripravi dokumentacije za ureditev komunalnega omrežja v tržiški občini. Vendar Rupar tega denarja ni predal v občinsko blagajno in si je tako pridobil protipravno premoženjsko korist.

70-letnica pobaža borcev Šercerjeve brigade

TATRE - Občina Hrpelje bo ta petek ob 17. uri v sodelovanju z borčevsko organizacijo obeležila 70-letnico pobaža borcev Šercerjeve brigade, ki je delovala v sestavi IX. Korpusa NOVJ. Svečanost bo pred spominsko ploščo na objektu krajevne skupnosti na Tatrah v Brkinih. Po pozdravnem nagovoru župana Občine Hrpelje Kozina Zvonka Beničiča Midreta bo spregovoril član predsedstva Zveze borcev za vrednote NOB Slovenije Milan Gorjanc. V kulturnem programu bodo nastopili člani moškega pevskega zbora Slavnik in recitatorka Tjaša Race. (O. K.)

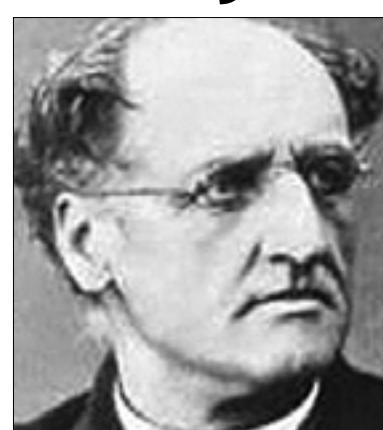
Tihotapil 7784 zamrznjenih zavarovanih ptic

BREŽICE - Brežiška carinska mobilna enota je pred dobrim tednom na Obrežju v tovornjaku našla kar 7784 (350 kilogramov) zamrznjenih zavarovanih vrst ptic. Zoper osumljena so podali kazensko ovadbo zaradi nezakonitega ravnanja z zaščitenimi živalmi in rastlinami, ptice pa odvzeli, so včeraj sporočili iz carinske uprave.

Cariniki so 11. novembra med carinsko kontrolo na Obrežju ustavili tovornjak, ki ga je vozil državljan Bosne in Hercegovine, in med tovorom odkrili 12 parov zamrznjenih ptic. Za pomoč pri določitvi vrst ptic so zaprosili Agencijo RS za okolje, ki je ugotovila, da je šlo za 7784 mrtvih ptic, vrst kosec, prepelica, divja grlica, fazan in vrsta iz rodu cip. Vse ptice so zavarovane, nekatere tudi strogo, ker jim grozi izumrtje zaradi trgovanja z njimi, ali pa pripadajo vrstam, za katere se zahteva posebno varstvo, so pojasnili v sporočilu za javnost.

KOROŠKA - Ob 200-letnici rojstva

Slavesnost v čast očeta koroških Slovencev Andreja Einspielerja

CELOVEC - Koroški Slovenci so pretekli konec tedna s spominsko mašo in nato še proslavo počastili 200-letnico rojstva »očeta koroških Slovencev« Andreja Einspielerja (1813 - 1888, na posnetku). Organizatorji so bili slovensko prosvetno društvo Kočna iz Sveč, Krščanska kulturna zveza (KKZ), Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) in Mohorjeva.

Duhovnika, politika, publicista in kulturnika so se spomnili z mašo v njegovem rojstnem kraju v Svečah, nato pa še na Bistrici v Rožu, kjer je v polni občinski dvorani potekala spominska proslava s kulturnim programom in govorom. Goste je pozdravila predsednica SPD Kočna Alenka Weber, ki je poudarila, da je Andrej Einspieler s svojim delom in zgledom dal samozavest tudi domačinom današnjih rodov, slavnostni govornik pa je bil častni

predsednik KKZ in domačin Janko Zerzer, ki je v svojem govoru spregovoril o življenju in delu narodnega buditelja. Njegovo veličino je zlil v močno ponazoritev: po eni strani soustanovitelja Mohorjeve, po drugi vne-

tega in slovitega župnika, publicista in politika, kateremu je napisal pozdravno pesem ob zlati maši celo Simon Gregorčič. Svoj ponos na take prednike v skupni občini pa je poudarila tudi županja Bistrice v Rožu Sonya Feinig.

Od leta 1988 dalje NSKS in KKZ podeljujeta pripadnikom večinskega naroda s posebnimi zaslugami za sožitje med manjšino in večino oz. za njihova prizadevanja za slovensko narodno skupnost na Koroškem nagrado, ki je poimenovana po Andreju Einspielerju. Letos sta organizaciji počastili pisatelja s slovenskimi koreninami Petra Handkeja za njegovo zavzemanje za slovensko literaturo na Koroškem, na pročelju Zveze Bank v Celovcu pa so ob 200-letnici rojstva Andreja Einspielerja odkrili spominsko ploščo, ki odslej spominja na velikega koroškega Slovencev. (il)

OBLETNICA - V rojstnem Ljutomeru

Slavja ob 200-letnici rojstva slavista Franca Miklošiča

LJUTOMER - Ljutomer je v teh dneh v znamenju praznovanja 200-letnico rojstva velikega jezikoslovca Franca Miklošiča, po katerem nosi ime tudi tamkajšnja gimnazija. V ponedeljek in včeraj je v organizaciji ljutomerske gimnazije in mariborske univerze v Domu kulture potekala dvodnevna mednarodna znanstvena konferenca, ki so jo dopolnili še 10. Miklošičevi dnevi. Še pred začetkom konference so odprli razstavo Miklošičeve zapisnice, na kateri so med drugim predstavili knjige Miklošičeve monografije in Pravljice iz Bukovine. V nadaljevanju so poznavalci Miklošiča razpravljali o njegovi vlogi na področju slovenske filologije, predstavili pa so zudi dokumentarni film o velikem jezikoslovcu. Včeraj zvečer je bila še slovesna akademija, na kateri je bil govornik minister za kulturo Uroš Grilc.

Slovenski filolog, jezikoslovec in slavist Franc Miklošič se je 20. novembra

1813 rodil v Radomerščaku pri Ljutomeru in velja za največjega slovenskega slavista vseh časov. Leta 1840 je doktoriral iz prava na dunajski univerzi, a ga je pozneje opustil in se posvetil študiju slovanskih jezikov. Zaposlil se je v dunajski dvorni knjižnici. V času pomladni narodov je postal predsednik dunajskega društva Slovenije, in so ga dunajski Slovenci 20. aprila 1848 javno naslovili na svoje rojake. Postal je tudi narodni poslanec v zgornjem domu avstrijskega državnega zbora.

Leta 1849 je na dunajski univerzi ustanovil katedro za slavistiko. Postal je profesor in tri študijska leta tudi dekan tamkajšnje filozofske fakultete, v letih 1854 in 55 tudi rektor celotne dunajske univerze. V svojih delih se ni ukvarjal le s slovanskimi jeziki, pač pa tudi z romunščino, albansko, grščino in jeziku Romov. Miklošiča se bodo danes s slovesno akademijo spomnili tudi na Dunaju. (STA)

NAŠ INTERVJU - Predsednica upravnega sveta SSG Maja Lapornik

»Kdor verjame v kvaliteto lastnega dela, se razpisa ne bojík«

*TRST - Letošnja uvodna produkcija Slovenskega stalnega gledališča, britanska drama *Pleme*, je kot kaže zadovoljila tako gledališke kritike kot gledalce (čeprav je teh, resniči na ljubo, v Kulturnem domu vse manj). In medtem ko se »malo gledališko pleme« iz Petronijeve ulice že spogleduje z novo predstavo, se upravni svet SSG ukvarja z iskanjem novega (ali potrditvijo starega) umetniškega koordinatorja. Rok za vložitev prošenj je zapadel v ponedeljek, na razpis se je po doslej razpoložljivih podatkih prijavilo pet kandidatov, med njimi naj bi bila tudi dosedanja umetniška koordinatorka Diana Koloini, končno število pa naj bi bilo znano prihodnji teden, saj je razpis predvideval tudi možnost poštne prijave. Zakaj se je upravni svet odločil za nov razpis in ni podaljšal mandata Diani Koloini, kar bi ji omogočilo, da izpelje začrtano sezono 2013-2014, smo vprašali njegovo predsednico Majo Lapornik.*

Upravni svet SSG je sredi oktobra objavil razpis za novega umetniškega koordinatorja. Zakaj?

Dovolite, da takoj na začetku povem, da me taka vprašanja nekoliko presenečajo. Vedno znova spoznam, da tudi tisti, ki sledijo delovanju gledališča, pravzaprav premalo vedo o statusu, ki ga ta naša ustanova ima. Slovensko stalno gledališče vodi upravni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki njegovih ustanoviteljev: to so javne uprave, torej predstavniki Občine Trst, tržaške Pokrajine in de-

žele Furlanije-Julijске krajine, ter predstavniki manjšinske civilne družbe – dveh krovnih organizacij, SSO in SKGZ, ter Društva slovensko gledališča, ki je zgodovinski ustanovitelj našega gledališča. Upravnemu odboru stoji ob strani kolegij revizorjev, ki mu predseduje predstavnik Ministrstva za kulturo Republike Italije. Naše gledališče je vpisano v t.i. seznam ISTAT. Delovanje takega upravnega odbora, ki sem mu imela čast predsedovati, mora sloneti na transparentnih odločitvah. Upravni odbor SSG je moral objaviti razpis za umetniškega koordinatorja. Mimo deklarativnih parol o reformah in spremembah moramo tudi v praksi uvezevati, da sodobni čas od nas zahteva vse večjo kvaliteto: danes se izbire sprejemajo na osnovi strokovnih kriterijev, izkušenj, vizij, ne političnih simpatij ali antipatijs. Tu ne gre za nobeno zaroto. Pristransko »navijanje« za enega od kandidatov v času javnega razpisa zagotovo ne doprinese k večji transparentnosti postopka, mogoče celo postavlja takšnega kandidata v neprijeten položaj.

Kdo naj bi »pristransko navijal« za enega od kandidatov?

Vtis imam, da je bil javni razpis, ki mora biti normalni postopek izbiranja določenih figur, zaznan prej kot napad na nekoga kot pa utečena forma izbiranja strokovnih sodelavcev, mar ne?

Ali so obstajale pravne ali formalne zaprake, zaradi katerih ni bilo mogoče podaljšati mandat?

data Diani Koloini in ji tako omogočiti, da izpelje »svajo« sezono?

Za vsako delovno mesto je potreben razpis in v skladu s tem je upravni odbor tudi ravnal. Letos smo, na primer, celo mlade reditelje izbirali preko javnega razpisa, pa se to nikomur ni zdelo nič spornega. Sam razpis pa seveda tudi ničesar vnaprej ne prejudicira. Kdor verjame v kvaliteto lastnega dela, se razpisa ne boji.

Seveda podpiram razpise in izbire, ki slovijo »na osnovi strokovnih kriterijev, izkušenj, vizij, ne političnih simpatij ali antipatijs.« Upam, da ste pred dobrim letom tudi Diana Koloini izbrali na podlagi teh argumentov. Ker pa, kolikor poznam statut SSG, v njem piše, da US »dodeli funkcijo« umetniškega koordinatorja, se marsikomu zdi nekoliko neobičajno, da ste sredi sezone objavili nov razpis. In da bo kandidat, ki bo na njem zmagal, izpeljal tudi sezono, ki jo je začrtaла in začela sedanja umetniška koordinatorka.

Gospa Koloinijeva je bila za umetniško koordinatorko našega gledališča izbrana na podlagi javnega razpisa. Razpis je, kot predvideva veljavna zakonodaja, vnaprej predvideval trajanje te pogodbe, ki se izteče 31. decembra 2013, s čimer je bila seznanjena tudi javnost. V zvezi s tem nismo v preteklih mesecih zasledili nobenega pomisnika. V svojem mandatu je tudi gospa Koloinijeva izpeljala sezono, ki so jo zasnovali režiserji Boris Kobal, Sergej Verč in Jaša Jamnik, ter načrtovala sedanje, ki smo jo pravkar začeli. To je ob menjavi umetniškega vodstva nekaj neizogibnega. Dovolite pa, da na tem mestu popravim tudi netočnost informacij, ki so bile posredovane bralcem Primorskega dnevnika: upravni odbor SSG ni »hotel zamenjati« umetniškega vodstva Kobal-Verč-Jamnik, na svoji seji z dne 26. aprila 2012 smo sklenili prav obratno. Želeli smo, da ta umetniška ekipa nadaljuje s svojim delom, da pa je v okviru le-tega g. Boris Kobal umetniški koordinator, kar je v skladu z veljavnim statutom SSG. Tega pa niso sprecili. O tem je poročal tudi vaš cejenji dnevnik, tako da me je ne le napačna, temveč izkrivljena informacija glede te odločitve US SSG začudila.

Ali mislite, da tako pogoste zamenjave umetniškega koordinatorja koristijo gledališču?

Težko je načelno odgovoriti na to vaše vprašanje. Pogoste zamenjave gotovo same na sebi niso nekaj pozitivnega, včasih pa je prevetritev lahko tudi dobrodošla.

Upravnemu svetu mandat zapade, če sem prav informirana, na začetku prihodnjega leta.

Maja Lapornik KROMA

Zakaj ste se odločili za razpis, ki predvideva triletno umetniško vodenje, kar pomeni, da boste izbrali koordinatorja, ki bo moral nato sodelovati z novim US?

Gledališče ne more delovati brez umetniškega vodstva. Razpis predvideva mandat, ki traja od 1. januarja 2014 do 31. maja 2016, dve leti in pol, ne tri; v tem obdobju si bo umetniški koordinatorlahko zamislil in izpeljal sezoni 2014-15 in 2015-16, imel bo več časa na razpolago, da lahko pripravi daljnoročne načrte in se preveri.

Boste ponovno kandidirali za mesto v US?

Po veljavnem statutu Slovenskega stalnega gledališča predlagajo Skupščini SSG za mesto predsednika SSG naši dve krovni organizaciji ter Društvo slovensko gledališče, tako da bi to vprašanje morali zastaviti njim.

Bi bili na razpolago za ponovno kandidaturo?

O teh stvareh moram pri sebi še razmisli. Zdaj je zame prvenstvene važnosti to, da na najboljši način izpeljemo razpis ter uredimo še nekatere druge pomembne aktualne vprašanja. Dovolite mi, da izkoristim to priložnost in se javno zahvalim vsem članom Upravnega odbora SSG: ker statut ne predvideva več funkcije upravnega direktorja, smo kot člani upravnega odbora marsikatero breme morali prevzeti nase. Delali smo povsem brezplačno, a zato nič manj odgovorno in strokovno.

Kako ocenjujete letošnjo sezono, v katero je SSG vstopilo s slovensko pravzvedbo drame Plemen?

Sezono navadno ocenjujemo ob koncu, ne na začetku. Kar se tiče predstave Plemen, pa naj povem, da mi je bila všeč. Pomemben se mi je zdel umetniški dosežek našega celotnega igralskega ansambla, morda bi v tej igri v prvi vrsti omenila igralce Vladimirja Jurca, Luko Cimpiča in Laro Komar. Veseli me tudi, da ima predstava Pedenjped s Pri-možem Fortejem, ki je namenjena najmlajšim, lep uspeh. (pd)

Letošnjo sezono je Slovensko stalno gledališče uspešno začelo z lastno produkcijo drame britanske avtorice Nine Raine Plemen.

KROMA

SSG - Upravni svet

Mandat zapade februarja Na potezi je spet Pokrajina

TRST - Pokrajinska uprava bo v kratkem imenovala svojega predstavnika (ali predstavnico) v upravni svet Slovenskega stalnega gledališča namesto Tatjane Rojc, ki je - kot je dejala za naš časopis - odstopila iz osebnih razlogov. Za imenovanje je neposredno pristojna predsednica Maria Teresa Bassa Poropat v svojstvu odgovorne za kulturo. Predsednica včeraj ni bila dosegljiva za izjavo, v krogih leve sredine, ki vodi Pokrajino, pa niso ravno zadovoljni, da je Rojčeva odstopila nekaj tednov po imenovanju in to, kot kaže, brez predhodnega posvetovanja z upravo, ki jo je imenovala v upravo SSG.

Tatjana Rojc se je udeležila dveh sej upravnega sveta teatra, v katerem je nadomestila Giannija Torrentija. Slednji je odstopil po imenovanju na mesto deželnega odbornika, ki je odgovoren tudi za gledališko dejavnost.

Mandat upravnega sveta SSG (traja tri leta) zapade prihodnjega februarja. V skladu s statutom funkcije upraviteljev zapadejo istočasno, nakar se začne

Gianni Torrenti

Tatjana Rojc

postopek za imenovanje novih, ki zna trajati več časa. Do tedaj aktualni upravni svet opravlja t.i. tekoče dolžnosti. Upravni svet SSG trenutno sestavljajo predsednica Maja Lapornik in člani Adriano Sossi, Andrej Berdon, Alessan-

dro Malcangi in Paolo Marchesi. Lapornikovo, Berdona in Sossija so predlagali društvo Slovensko gledališče, SKGZ in SSO, Marchesija Občina Trst, Malcangija pa Dežela.

S.T.

SNG NOVA GORICA - Danes in jutri

Drama Srečanje hrvaške avtorice Nine Marković

NOVA GORICA - Na malem odrdu SNG Nova Gorica bodo danes in jutri premierno uprizorili drama Srečanje hrvaške avtorice Nine Mitrović. Delo, ki je prejelo hrvaško nagrado Marin Držić, je bilo krstno uprizorjeno v Londonu. Novogoriško postavitev je reziral Primož Bebler, za prevod pa je poskrbel Alja Predan. To je po igri Ta postelja je prekratka ali samo fragmenti že drugo delo Mitrovićeve, ki so ga v novogoriškem gledališču postavili na oder.

Srečanje je intimna, brezčasnina in vedno aktualna drama. Pogovor med očetom in sinom, ki bi se lahko odigrala kjer koli. V 18 prizorih s kratkimi dialogi odkrivata zgodovinsko ozadje in boleče dogajanje ter razmerja v štiričlanski družini. Komunikacija med njima je ves čas na robu prepada, saj govorita o stvareh, ki niso bile nikoli izrečene in sedaj boleče prihajajo na dan, je na predstavnični konferenci pove-

dala umetniška vodja SNG Nova Gorica Martina Mrhar.

Lika očeta in sina bosta na odrdu oživila Bine Matoh, ki se s to vlogo zaradi upokojitve poslavljajo od stalnega članstva v novogoriškem ansamblu, in Blaž Valič. Matoh je ob tem dejal, da pričakuje, da bo delo doseglo velik uspeh, saj je Mitrovićeva z njim postavila ogledalo odnosu med očetom in sinom, lahko pa tudi med materjo in hčerkjo.

Valič je zadovoljen, da je lahko z Matohom odigral, kot sam pravi, veliko vlogo. Srečanje sicer pripravljajo sin, ki obišče očeta, vendar ni edini, ki s seboj nosi prtljago iz preteklosti. »Odnosi med starši in otroki so vedno malo čudni, takšna 'srečanja' pa lahko vsak dan slišimo in vidimo v naših družinah,« je še dejal.

Scenograf predstave je Pietro Lantieri, kostumografinja Tanja Zorn Grželj, avtor glasbe Mirko Vuksanović, lektor pa Štefko Fišer.

KMETIJSTVO - Amandma o ponovni uvedbi hidrogeološke zaščite

Bo Serracchiani vzela, kar je bil Tondo dal?

Bo Dežela Furlanija-Julijnska krajina spet uvedla hidrogeološko zaščito na breškem in kraškem območju? To za kraške kmetovalce nič kaj prijetno vprašanje je začelo včeraj odmevati v prostorih deželne palače. Svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar ga je prestregel in o njem obvestil neposredno prizadete: kraške vinogradnike in druge kmetovalce, zbrane pod okriljem Kmečke zveze.

Zadeva je politično dokaj zagonetna in posega na območje upravljanja ozemlja, na kar so tržaški kmetje zelo občutljivi.

Hidrogeološka zaščita je bila celo vrsto let trn v njihovi peti. Pomnila je velikansko omejitev njihovega delovanja. Za vsak poseg na svojih zemljiščih so morali pridobiti tudi dovoljenje, da slednji ne krši hidrogeološki normativni postavki. To je zanje v bistvu pomenilo veliko izgubo časa in denarja. Zato so v znani protokol, ki je pod pokroviteljstvom italijanskega ministrstva za kmetijstvo in deželne uprave Furlanije-Julijnske krajine strostol začitno vinsko znamko Prosecco Doc, vključili zahtevo po sprostivosti, poenostaviti in ublažiti prekomerno strogi norm hidrogeološke zaščite.

Po odobritvi zakona o gozdovih izpred štirih let je postala za to vprašanje pristojna dežela. Takratni odbornik za kmetijstvo v Tondovi desnosredinski deželnemu vladni Claudio Vionello je sklical omizje, na katerem je stečela razprava tako o uvedbi upravnih načrtov za evropsko zaščitenega območja na tržaškem in goriškem Krasu (na katere neposredno prizadeti še čakajo ...), kot tudi o črtanju hidrogeoloških omejitev.

Srečanja so nekaj vendarle obrodila. Pripravljen je bil popravek k zakonu o gozdovih o črtanju hidroge-

loške zaščite na območjih z manj kot 30 odstotki naklona. Na ta način naj bi bila ves breg in Kras izvzeta iz omejevalnega oklepa hidrogeološke zaščite.

Deželni svet je lani - za časa Tondove uprave - popravek odobril, tako so lahko vinogradniki in drugi kmetje na Krasu končno zadihali.

Tisti popravek pa ni bil všeč naročevalnikom in gozdnim čuvajem. Začeli so si prizadevati za ponovno uvedbo stroge hidrogeološke zaščite, in kaže, da jim je v tej zvezi uspelo prepričati predstavnike stranke, ki podpira levensredinsko večino. Ta naj bi pripravila ustrezni amandma, ki pa

ga svetnik Ukmar včeraj ni uspel dobiti v vpogled.

Pri Kmečki zvezi so se takoj aktivirali. Župana dveh kraških občin, Paolovo Vizintin iz Doberdoba in Mirkovo Sardoc iz Zgonika, sta nemudoma izrazila nasprotovanje vsakemu sprememjanju sedanjih določil o hidrogeološki zaščiti. Poddirektor deželne direkcije za kmetijstvo Francesco Minuissi je ocenil, da bi se moral o tako pomembni zadevi kvečemu prvotno izreci omizje, na katerem naj bi tudi neposredno prizadeti, to je kmetovalci, imeli besedo in povedali svoj prav. V tej zvezi je napovedal, da bo seznanil deželnega odbornika za kmetijstvo Sergio Bolzonella z

Bo deželna uprava spet uvedla hidrogeološko zaščito?

KROMA

zadevo in predlagal ponoven sklic omizja, da bi poiskali ustrezno rešitev.

Kajti, res čudno bi bilo - predvsem za kmetovalce pa tudi vse druge, ki živijo na Krasu in v Bregu - da

bi jim levensredinska deželna uprava Debore Serracchiani odvzela, kar jima je bil - po tolikem trudu in prizadetanjih - dal Tondov odbor.

M.K.

URBANO OKOLJE - Predstavili rezultate prve faze projekta ManifeTSo 2020

Spletni popis degradiranih stavb

Banka podatkov naj bi bila osnova za javno razpravo in načrtovanje konkretnih posegov urbanistične prenove

Kreativna urbana regeneracija je cilj projekta Spazi Opportunità, ki ga je pred poldrugim letom lansiralo kulturno združenje ManifeTSo 2020. Gre za zanimiv poskus javne angažiranosti s ciljem, da bi povrnili uporabnost degradiranim urbanim območjem in izboljšali urbano okolje ter obenem dvignili kakovost bivanja. Pred kratkim zaključeno prvo fazo projekta, ki je sicer sestavljen iz treh delov, so glavni akterji predstavili na včerajnjem srečanju z novinarji v družbi predsednice Pokrajine Marie Therese Basse Poropat, ki je že od vsega začetka verjela v projekt.

Marco Barbariol, predsednik združenja ManifeTSo 2020, v katerem so združeni mladi arhitekti, se je zahvalil vsem, ki so podprt kreativni projekt. Med njimi je bila tudi Fundacija CRTrieste, je dejal govornik, ki je spomnil, da so v tej prvi fazi

pripravili posebno spletno aplikacijo, s pomočjo katere bodo uporabniki lahko pridobili koristne informacije o degradiranih poslopjih v mestu. Skupina mladih je pripravila interaktivni zemljevid zapuščenih in degradiranih območij, ki bi z načrtovalskimi, gradbenimi, ekonomskimi, finančnimi in socialnimi ukrepi lahko izboljšali obstoječe stanje v izbranem delu mesta.

S pomočjo aplikacije, v kateri so katalogizirali vse degradirane stavbe v Trstu, bodo uporabniki izvedeli, kje se nahaja degradirano območje, kaj bi se z njim lahko naredilo, vključen pa so tudi podatki o storitvah, ki so v bližini poslopja. Zanimiv je tudi podatek, da so oblikovalci aplikacije vključili vse podatke, ki so zanimivi za urbano prenovo. Ob zapuščeni ali degradirani stavbi so navedeni podatki o značilnostih poslopja, velikost, morebitne ovire

in omejitve ter fotografije. Vse so obogatili tudi z urbanističnimi in arhitektonskimi podatki ter s podatki o tem, ali na določeni stavbi že potekajo obnovitvena dela.

Na včerajšnji predstavitev zaključene prve faze projekta so povedali, da so začeli že izvajati drugo fazo projekta, ki predvideva javni forum z nizom srečanj, na katerih se bodo pogovarjali o razvojnih in gospodarskih možnostih. V sklopu te faze bodo arhitekti poseben poudarek namenili izboljšanju socialnih, ekonomskih in bivalnih razmer na obravnavanem območju. Zadnjo fazo pa so poimenovali Cantieri degli Spazi Opportunità, v sklopu katere bodo govorili o konkretnih primerih prenove. Arhitekti bodo predstavili dober primer obnove zapuščenega objekta, njegove pozitivne strani in kritične točke procesa inovativne urbane regeneracije. (sc)

ULICA SLATAPER Tatova z motorjem in 5000 evri

V ponedeljek popoldne je dvojni zakrnikanih tatov v središču mesta ukradla celih pet tisoč evrov in zbežala z motornim kolesom. Zgodilo se je v Ulici Slataper, ob glavnem tržaški bolnišnici. Delavec, ki iz mestnih pralnic odnaša denar menjalnih avtomatov, je položil torbo z bankovci v prtljažnik avtomobila, parkiranega pred pralnico. Sedelje je volan in vžigal motor, priči pa je slišal, da nekdo odpira prtljažnik. Obrnil se je in zagledal moškega z motoristično čelado na glavi. Neznanec je vzel torbo z denarjem in sedel na motorno kolo, na katerem ga je čkal drugi moški, ki je prav tako imel črno čelado. Motorno kolo je z visoko hitrostjo odpeljalo proti Ulici Ginnastica, okrajeni pa je poklical policijo. Številko 113 je odtipkalo več občanov, razburila sta jih hrup in vratolomna vožnja motornega kolesa. Na osnovi pričevanju so policisti ugotovili, da gre za motorno kolo, ki so ga neznanci pred enim tednom ukradli v Vidmu.

VELIKI TRG - Protest pred sedežem prefekture

Sindikati policistov in gasilcev proti vladnim predlogom

Pred prefekturo na tržaškem Velikem trgu so včeraj dopoldne demonstrirali policisti, gasilci, pazniki (pravosodni policisti) in pripadniki državne gozdne straže. Tako so krajevno predstavništvo vlade opozorili na težave organov, ki skrbijo za varnost, še posebno po zadnjih varčevalnih ukrepih, ki jih predvideva osnutek stabilizacijskega zakona. Na državnih ravni je bila osrednja protestna akcija včeraj popoldne pred vladno palačo Chigi v Rimu.

Organizatorji tržaškega protesta zagovarjajo »začito poklicnega dostenjanstva in funkcionalne specifičnosti zaposlenih v tem sektorju ter pravico državljanov do varnosti in kakovostne ter učinkovite pomoči, ki mora biti na ravni civiliziranih držav«. Demonstracijo je priredila razvezana mreža sindikatov, skupno jih je celo 27: osem policijskih, sedem pazniških sindikalnih organizacij, šest sindikatov za gozdno stražo ter šest gasilskih sindikatov.

Sindikati opozarjajo na »neodgovorne odločitve italijanske vlade«, o ka-

Gneča protestnikov pred vhodnimi vrati prefekture

SV. IVAN - Ob 20. uri Mlad pešec v bolnišnico

Pri Svetem Ivanu se je sinoči priprila prometna nesreča, hujš poškodovanega pešca so reševalci službe 118 prepeljali v bolnišnico na Katinaro. Do nesreče je po navedbah tržaške občinske police prišlo na vogalu med Drevoredom Sanzio in Ulico Donatello. Mlad moški je okrog 20. ure prečkal cesto, povozil pa ga je avtomobil. Pešec je doživel pretres možganov. Informacij sinoči še ni bilo veliko, v operativno komunikacijskem centru občinske police še niso imeli podatkov.

Pojasnilo o JFD

Pri Jadranski finančni družbi so v zvezi z nedeljskim člankom z naslovom »Po zlomih prodajajo preostala podjetja« pojasnili, da se je pred meseci pač iztekel mandat upravnega odbora, na občnem zboru pa so se odločili, da predsedniku zaupajo vlogo edinega upravitelja. Nihče ni nikomur odvzel funkcije, so pristavili pri JFD.

PREDSTAVITEV - Knjiga o prof. Bojanu Pavletiču

Športni pedagog in izjemen humanist

Po ljubljanski včeraj še predstavitev v Tržaški knjigarni

Levo avtor knjige
Mario Šušteršič,
desno pa Milan
Pahor in Saša
Rudolf, ki sta jo
predstavila

KROMA

»Izjemen primer humanista v nehumanističnem času,« se profesorja Bojana Pavletiča, v novi publikaciji Primorski Sokoli bodo še leteli, ki jo je uredil novinar Mario Šušteršič (založba Mladika), spominja tržaški pisatelj Alojz Rebula. »Rebulove besede so pisane na kožo človeku, ki ni bil samo profesor in časnikar, ampak tudi odličen organizator, vizionič, avtor številnih knjig, planinec in nazadnje tudi pesnik,« sta poudarila novinar Saša Rudolf in zgodovinar Milan Pahor, ki sta včeraj dopoldne v Tržaški knjigarni predstavila knjigo o profesorju Bojanu Pavletiču. Kot športnega pedagoga se je Pavletiča spomnil še profesor športne vzgoje.

Miloš Tul, ki je povedal, da je profesor Bojan Pavletič, ko je poučeval na liceju Franceta Prešerna, spremil koncept telesne vzgoje. »Predmetu, ki so ga dodelj zanemarjali, je dal določeno vrednost in spoštovanje. Športna vzgoja je postala enakovredna drugim predmetom, kar v tistih časih in še danes ni povsem samoumevno,« je razmišljal Tul, ki se v knjigi spominja na svojega mentorja tudi s pomočjo drugih kolegov, profesorjev Franka Drasiča in Silve Faturje.

Knjigo Primorski Sokoli bodo še leteli bodo predstavili še v soboto ob 18.00 na Stadionu 1. maja pri Svetem Ivanu v Trstu.

OPČINE - 23 zaposlenih v centru Villaggio del Fanciullo verjetno ob službo

Tiskarno zapirajo

Tiskarna centra Villaggio del Fanciullo na Opčinah je tik pred dokončnim zaprtjem, 23 zaposlenih pa bodo verjetno odpustili. Težave openske tiskarne izvirajo iz krize celotnega sektorja, njeni »hiranje« pa trajajo že dolgo. Nezadostna naročila so prvi problem, ki ga upraviteljem v tako težkem obdobju ni uspelo rešiti.

Zaposleni v tiskarni se že dve leti preživljajo s pomočjo socialnih blažilcev oziroma dopolnilne blagajne v raznih oblikah - najprej na podlagi zakonske izjeme (v ital. »in deroga«), nato sta prišli na vrsto redna in izredna oblika dopolnilne blagajne. Ta sredstva so se zdaj izčrpala in v petek bo po poročanju italijanskega deželnega radijskega dnevnika RAI pomembno srečanje med delodajalci in sindikalnimi predstavniki, po katerem naj bi zaposlene po vsej verjetnosti čakala t. i. mobilnost. To je oblika brezposelnosti, ki za določen čas predpostavlja določene pravice in mesečno nadomestilo za dohodek ob izgubi delovnega mesta. Meščino nadomestilo znaša načeloma 80 odstotkov zadnje mesečne plače, a ne sme presegati 876,89 evra. Redna mobilnost traja največ 12 mesecev, za delavce med 40. in 50. letom 24 mesecev, za delavce nad 50. letom pa 36 mesecev.

Center Villaggio del Fanciullo, ki mu od septembra letos predseduje duhovnik in nekdanji direktor škofjske Karitas Roberto Pasetti (pred njim je vodil center Giovanni Angeli, še prej pa Piergiorgio Ragazzoni), deluje že več kot pol stoletja in spada pod okrilje tržaške škofije. Osrednji dejavnosti sta vzgoja in izobraževanje, zapiranje tiskarne pa nedvomno vzbuja skrbi, saj je bila ravno tiskarska dejavnost za openski center največji vir dohodkov. Tiskarna je sodelovala z raznimi deželnimi dnevniki ter s katoliškim tedenikom Vita Nuova in oglašnikom Il Mercatino (slednji je od marca letos dostopen samo na spletu), v izrednih primerih se je tam tiskal tudi Primorski dnevnik. Med strankami so bili v zadnjih letih še tržaška univerza, Dežela FJK in druge javne ustanove. (af)

Center Villaggio
del Fanciullo na
Opčinah

KROMA

SSG - Predprodaja za dva izjemna dogodka **Kledi Kadiu s tangom, nato koncert Magnifica**

Abonmajska kampanja se je zaključila v nedeljo, pri blagajni Slovenskega stalnega gledališča pa je v temu predprodaju za dva izjemna dogodka zelenega abonmaja. V torek, 26. novembra bo stopil na oder Kulturnega doma priznani albanski plesalec Kledi Kadiu, ki je doživel posebno medijsko popularnost, a se je tudi izven televizijskih ekranov uveljavil s svojimi umetniškimi sposobnostmi in profesionalnostjo. Kledi bo solo plesalec v predstavi italijanskega ansambla Balletto di Roma Contemporary Tango, s katero SSG in Artisti Associati-Circuito Regionale Danza nadaljujejo tradicijo vsakoletnih tangovskih dogodkov, ki privabljajo številne ljubitelje in profesionalce tega strastnega plesa. Tudi letos bo predstava ponujala dvojno doživetje; prvo bo zaupano plesalcem na odru s sodobnimi interpretacijami »globalne« razsežnosti obče priljubljenega plesa, drugo pa samim gledalcem, saj so »tanguer« vabljeni, da se po predstavi udeležijo milonge v foyeru partnerja. Skupine (min 10 oseb) bodo imele poseben popust pri nakupu vstopnic.

Začela se je tudi predprodaja za koncert Magnifica in srbskega vojnega orkestra Stanislav Binički, ki bo 27. decembra popestril božične praznike s filmsko glasbo in hiti eklektičnega slovenskega pevca, seveda v bleščeci orkestralni preobleki.

ŠOLNIK - Žalovanje na DIZT Stefan

Profesorju Davorju Pečenku v slovo

Beseda se zatika, misel se zaustavlja, pogled nemo drsi po levem kotu zbornice. Molk. Težka, svinčena tišina. Na polici sameva dnevnik petega razreda in čaka na razrednika, ki ga ni in ga ne bo. Nikoli več. A se osuda res sme tako kruto poigrati z nami? Davor, odšel si tiko, neslišno, kot da nas nisi hotel zmotiti pri naših vsakodnevnih opravilih. Ne, to ni podobno tebi. Tvoja narava je hrupna, uporna, izzivalna...

Spomin seže v preteklost: tvor prihod na šolo. Popestril si naš vsakdanjik, ga močno razgibal, večkrat z ostro, neusmiljeno kritiko, nemalokrat s hudomušnim nasmehom in sočnim humorjem.

Včasih pa nis ali nisi zmogel prisluhniti drugim. Takrat smo bili hudi nate. Danes vemo, da si bil prezahuten do sebe in do drugih. V svojem bistvu si bil izredno čuteč in senzibil. In vedno iskren. Tvoje življenjsko vodilo je bila stara antična misel, da je resnica onstran vsakega usmiljenja. Za to resnico in pravico si živel in deloval tu-

dizunaj šole. Slovenska beseda je bila tvoj dom, zanjo si se vselej boril potkončno in drzno.

Fasciniral si nas s svojim razkošnim znanjem, kulturno širino in prodorno mislijo. Poleg elektronike, ki si jo več kot dvajset let poučeval na naši šoli, so te privlačila še druga tehniška in umetnostna področja, od domače in svetovne književnosti do slikarstva. Najraje pa si preučeval dogodke iz naše polpreteku zgodovine.

Dragi Davor, od tebe se poslavljamo z nepopisno žalostjo v duši in z občutkom nemoči pred poslednjo resnico. Hvala za vse, kar si nam dal. Bil si marcantna, samosvoja osebnost. Nikoli nis Hodil po uhojenih poteh. Raje si odšel tja, kjer ni nobenih poti. In pustil sled.

vsi na DIZ J. STEFAN

Žalna seja jutri na liceju F. Prešerna

Jutri se bodo šolniki, dijaki in prijatelji poklonili spominu prezgodaj preminulega prof. Davorja Pečenka. Žalna seja bo potekala na liceju F. Prešerna z začetkom ob 18.30.

UNESCO in vizije za Trst

Tržaški center organizacije UNESCO v sodelovanju z Univerzo v Trstu in mednarodno fundacijo Trieste prirejata danes ob 15. uru (v dvorani Bachelet na glavnem sedežu univerze na Trgu Evrope) posvet o vizijah za Trst, ustvarjalnosti in inovativnosti. Predstavili bodo med drugim mrežo kreativnih mest, pobudo UNESCO. Govorili bodo Paolo Alessi, Giuliana Carbi Jesurun, Matteo Fanni Canelles, Domenico Romeo in Igor Jelen.

Leto 1943 in odporništvo

V državni knjižnici na Trgu papeža Janeza XXIII. bo danes ob 16.30 konferenca iz niza o letu 1943, italijanskem polomu in odporniškem gibanju. O slednjem bo danes predaval Alberto De Bernardi z univerze v Bolonji.

Ameliov Colpire al cuore

Kulturno društvo Tina Modotti vabi drevi ob 20.30 v ljudski dom na Pončani (Pončanska ulica 14), kjer bodo predvajali film Giannija Amelija Colpire al cuore (1983, 105'). To je prvi celovečerni film znanega italijanskega režisera, scenarist je prav tako slavni Vincenzo Cerami.

Na zahodnem Krasu prevladal Cuperlo

S kongresom krožka za zahodni Kras, ki je bil v Ljudske domu v Križu, so se končale lokalne skupščine Demokratske stranke, ki je si noči izvolila svoje pokrajinske predstavnike za državno konvencijo. Na pokrajinski ravni je, kot znano, med članstvom prevladal Gianni Cuperlo, ki je zmagal tudi v krožku za Križ, Prosek in Končovel. Tajnik Juri Zeriali (Cuperlo) je izrazil prepričanje, da bo krožek še naprej deloval enotno ne glede na različne izbire v zvezi z državno usmeritvijo DS.

Gledališki projekt Pierfrancesca Favina

Klasična situacija commedia dell'arte - in gledališča Carla Goldonija - v angleški odčitavi in spet prenesena v italijansko vzdružje: tako bi lahko opredelili predstavo Servo per due, ki bo od danes do nedelje na sporedi v veliki Rossettijevi dvorani. Gre za italijansko postavitev dela sodobnega angleškega avtorja Richarda Beana One Man, Two Guvnors, ki je Goldonijev uspešnico prosto prepisal po svoje in z njo požel uspeh od Londona do New Yorka. Priljubljeni igralec Pierfrancesco Favino je Beanovo delo prenesel v italijanski jezik in postavil sodobno commedio dell'arte, polno vsakovrstne komičnosti, glasbe in tudi akrobatskih elementov.

LICEJ ANTONA MARTINA SLOMŠKA - Projekt Primorski dnevnik

Skok v svet novinarstva

Vsakotedenška srečanja z novinarji PD, ogled uredništva in naposled ustvarjanje časopisnih vsebin

Prvo srečanje med dijaki in novinarji
KROMA

Dijakinje in dijaki petega razreda pedagoškega liceja Antonia Martina Slošnika v Trstu se bodo letos preizkusili tudi v novinarstvu. V ponedeljek so v sodelovanju s profesorico Jasno Merkù spoznali mlajše člane uredništva Primorskog dnevnika, ki bodo po lanskem (uspešnem) prvem poskušu na liceju Franceta Prešernja drugič vodili novinarsko delavnico.

Namen projekta Primorski dnevnik je približati dijakom svet novinarstva (novinarsko delo, etiko, posamezne novinarske žanre), spodbujati kritično spremljanje medijskih vsebin ter omogočiti dijakom, da sami ustvarijo svoj časopis. Na vsakotedenških srečanjih bodo v ospredju želje samih dija-

kov, posebna pozornost bo posvečena svetovnemu spletu (že prvi dan je nastala skupina na Facebooku), čas bo tudi za priprave na maturo. Nedvomno je pomembno tudi to, da edini dnevnik Slovencev v Italiji redno prestopa prag šole. Pečošolci bodo v tem času prejemali vsak svoj izvod Primorskog dnevnika, v prihodnjih tednih pa bodo obiskali uredništvo, kjer bodo pobliže spoznali vsakdanje dela urednikov, grafičarjev in fotografov.

V novem letu bodo dijakinje in dijaki po teoretičnem delu prevzeli vajeti projekta in začeli ustvarjati časopisne vsebine, ki bodo obogatile naš dnevnik. Veselo na delo! (af)

DSI - Predvajali so ga na pondeljkovem večeru

Filmski portret Zore Tavčar

Dokumentarni film slovenskega oddelka RAI predstavili urednica Martina Repinc in avtorica Tatjana Rojc

»Cenim jo kot osebo, avtorico, profesorico in usmerjevalko v pravi študij. Zelo sem ji hvaležna za delo, ki ga je vložila v mlade in za vse, kar je dala našemu prostoru.« Tako je publiki v Peterlinovi dvorani zaupala odgovorna urednica slovenskega programskega oddelka deželnega sedeža RAI za FJK Martina Repinc in se Društvo slovenskih izobraževcev zahvalila, da lahko v teh prostorih predstavijo in prvič predvajajo dokumentarni portret Zore Tavčar, ki ga je pripravila Tatjana Rojc.

Če je bila Martina Repinc učenka prof. Tavčar na srednji šoli Srečka Kosovel na Općinah in pozneje še njena dijakinja na višji, pa je Tatjana Rojc obiskovala njen sobotni popoldanski literarni krožek, ki je dajal potrebno širino za razmišljanie o literaturi. Na radiu Trst A je poleg tega vodila rubriko Mladi pisci, v kateri je prebirala prve literarne poskuse svojih učencev. Pred ogledom dokumentarca je Rojčeva še pohvalila snemalca in montažerja Alda Pinesicha zaradi načina, s katerim se je poglobil v portretiran lik.

Dokumentarni portret V žarenju besede je zgodba o prof. Zori Tavčar, ki jo sama pripoveduje. Tako začne se kot zaključi v rojstni vasi, v Loki. Po zamisli Tatjane Rojc hote niso vključili vanj odlomkov njene literature, da se bi zgodba ne pretrgala, razdrobila. Naslov dokumentarca pove že vse: z eno besedo opisuje njeni ironično, živahno, kritično, a tudi samokritično pripoved, ki kar žari. Zora Tavčar je v uvodnem pogovoru z Rojčovo dejala: »Ti ne iščeš nečesa, ampak ti je dano«.

Rodila se je v literarno usmerjeni družini, po naključju je prišla v Maribor in Ljubljano, pozneje pa se je povezala z drugimi kontinenti: kot misijonarka z Afriko, nato Ameriko in Kitajsko. Sama je mnenja, da se vedno pokaže kaj zanimivega, le pozorni je treba biti. V pričevanju stopi v ospredje predvsem značaj pisateljice in ženske, ki se sprašuje o velikih temah in jih obravnava na svojski način. Kot se je sama izrazila: »V to smo vrženi in zato moramo to sprejeti in čim bolj izkoristiti«.

Na posnetku nam pisateljica najprej predstavi svojo rojstno vas, v kateri je zaradi smrekovega in listnatega gozda preživelu lepo, romantično mladost z izdelovanjem hišic na drevesih in z mahom. V loško šolo je hodila z veseljem. Slišalo se je, kako Sava močno šumi. Nekega dne pa so ji pripravili kovček in jo potisnili na vlak za Maribor. Zelo je bila navezana na rojstni kraj, a se je tam takoj uživila. Imeli so namreč znance v Mariboru in takrat je bila tamkajšnja klasična gimnazija ena izmed najboljših šol. Najprej je stanovala pri sestrah, ker pa je bila preveč živahna in je marsikatero ušpičila, se je preselila k dirigentu Milanu Pertotu. Tako se ji je odprla krasna priložnost. Hodila je s Pertotom na koncerte. Čeprav ni poznala niti besedice nemščine, je takoj izkoristila priložnost in šla na Dunoj.

V drugem delu dokumentarnega portreta je predstavljen njen študij pri prof. Ocvirku, predvsem pa spoznanje Alojza Rebule in prihod v Trst, kjer je s Peterlinom sodelovala pri pisaju Mladike. Z Rebulo sta hodila dve leti, ne da bi to nikomur povedala. Bila sta zelo zaljubljena, kot pijana od ljubezni. Zaradi težav z dokumenti se nista mogla takoj poročiti, nato je prišla vojna in prvi otrok. Zora Tavčar je bila možu vedno v tehnično pomoč, saj je nadzirala njegovo slovenščino in pregledovala vse tekste. (met)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 20. novembra 2013

SREČKO

Sonce vzide ob 7.11 in zatone ob 16.30 - Dolžina dneva 9.19 - Luna vzide ob 18.56 in zatone ob 10.07

Jutri, ČETRTEK, 21. novembra 2013

MARIJA

VREMĚ VČERAJ: temperatura zraka 15,1 stopinje C, zračni tlak 1005,2 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter jugovzhodnik, nebo oblačno s padavinami, more razgiban, temperatura morja 16,1 stopinje C.

Turistične kmetije
AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt do 24. novembra.
Tel. 040-229439

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mayhinchah 22/D. Tel. št.: 040-229453.
DRUŽINA COLJA je odprla osmico, Samotorca št. 21. Tel.: 040-229326. Vljudno vabljeni!

Lekarne

Do sobote, 23. novembra 2013

Običajni urnik lekarne: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Borznji trg 12 - 040 367967, Ul. Mascagni 2 - 040 820002, Općine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Borznji trg 12, Ul. Mascagni 2, Ul. Rossetti 33, Općine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33 - 040 633080.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

16.30, 18.50, 19.50, 22.10 »Thor, the dark world«; 21.10 »Thor, the dark world 3D«; 21.20 »Prisoners«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.15, 22.15 »Sole a catinelle«; Dvorana 2: 17.00, 20.00, 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«; Dvorana 3: 18.00, 20.15, 22.10 »Stai lontana da me«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.10 »Thor, the dark world 3D«; Dvorana 5: 17.30, 20.00, 22.10 »Ultima ruota del carro«.

Izleti

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA sporoča, da zaradi velikega zanimanja ponovno organizira ogled Londona v soboto, 7. decembra. Prijave in informacije: 00386-31479882 Marija.

Mali oglasi

4 ZIMSKE GUME kormoran snowpro 185/65 R15 88T v dobrem stanju, prodam za 120,00 evrov. Tel.: 348-2422538 v večernih urah.

DAJEM V NAJEM malo, na novo opremljeno stanovanje v središču Kozine. Tel. št.: 0039 392-2225821.

DIATONIČNO HARMONIKO prostor prodam za 1.200 evrov. Tel. 335-5387249.

GOSPA SREDNJIH LET išče delo kot hišna pomočnica, 24 ur dnevno. Tel. št.: 328-0246148.

NA SV. MARTINU NA PROSEKU sem 11. novembra izgubila usb ključek bele barve. Pošteni najditev bo prejel nagrado. Tel. 348-8340682.

NOV PLUG, zelo močan, primeren za traktorje od 20 do 35 CV prodam za 390,00 evrov. Tel. št.: 340-9722510.

OPEL ASTRA SW, 1.4-16 v., letnik 2000, 190.000 prevoženih km, bencin, prenovljen motor, nove gume, dobro opremljen, prodam za 1500,00 evrov. Tel. 328-7599640.

PRODAJAM 4 zimske gume snoways 2 plus - 185/60 R14. Cena 70,00 evrov. Tel.: 348-5159966.

PRODAM komplet za likanje: profesionalno pihajočo desko za likanje (aspirante) in likalnik na paro. Tel. št.: 338-4288100.

PRODAM novo oljčno olje, ročno pobirano, sorte belica iz dolinske občine. Najmanj 5 litrov. Cena: 12,00 evrov na liter. Tel. št.: 348-6183054.

V SOBOTO zvečer, 9. novembra, sem na plesu MKPK na Prosek u izgubil zebasto svetlo sivo majico z zadrgo velelike mere. Tel. št.: 338-9444135 (Niko).

ZELO SIMPATIČNE MUCKE podarimo. Tel.: 040-200865.

Loterija 19. novembra 2013

Bari	47	71	36	49	25
Cagliari	56	50	48	32	27
Firenze	69	04	35	02	72
Genova	27	46	69	36	38
Milan	29	67	42	46	12
Neapelj	88	48	82	56	44
Palermo	64	68	86	11	20
Rim	05	25	04	83	55
Turin	29	85	39	53	45
Benetke	18	01	40	84	02
Nazionale	86	54	65	04	50

Super Enalotto Št. 139

14	15	39	47	53	76	jolly 67
Nagrani sklad						14.478.598,99 €
brez dobitnika s 6 točkami						-€
brez dobitnika s 5+1 točkami						-€
9 dobitnikov s 5 točkami						26.892,53 €
561 dobitnikov s 4 točkami						437,42 €
23.662 dobitnikov s 3 točkami						20,59 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	-€

<tbl_r cells="2" ix="1

Obvestila

KRU.T - ob torkih se nadaljuje skupinska vadba v termalnem bazenu v Gradežu. Lepo vabljeni, da poskusite in se pri-družite skupini! Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča člane, da na sedežu deluje društvena posvetovalna ambulanta. Pojasnila in predhodne prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča, da se nadaljuje skupinska vadba, ki se odvija ob torkih, v jutranjih in popoldanskih urah in ob četrtkih, v jutranjih urah. Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

PRAVLJIČNE URICE: Biserka Cesar bo danes, 20. novembra, v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«, ob 16.30 za otroke iz vrtca ter ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred).

SKP KROŽEK «GOAT - KRAS» vabi člane in simpatizerje danes, 20. novembra, ob 18. uri v Grudnovo (Kamnarsko) hišo v Nabrežini na kongres krožka.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 22. novembra, ob 18.00 v prostorih gostilne na Razdrtem in na terenu pod Nanosom pri Razdrtem predavanje in predstavitev reševalnih psov. Vera Mikolič nam bo predstavila aktivnosti vodnikov reševalnih psov in reševalne pse, sledi praktični prikaz iskanja reševalnim psom.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obvešča, da zbiramo gradivo za objavo nove številke občinskega glasila. Rok za oddajo prispevkov zapade 22. novembra, sprejemamo pa jih v občinskem vložišču in na traduzioni@com-monrupino.regione.fvg.it.

60-LETNIKI POZOR! V soboto, 23. novembra, praznujemo vsi skupaj od Brege do Krasa. Kliči takoj na tel. št. 348-5608501 (Divna) ali 348-5159966 (Edvin).

SKD LIPA vabi na predstavitev koledarja Bazovica 2014, ki so ga izdaje SKD Lipa, AŠD Zarja in Zadružni pašnik in na razglasitev zmagovalcev fotonatečaja »Bazovica v štirih letnih časih« ob sodelovanju Fotovideo Trst 80. Gosta večera bosta Marjan Miklavec in Jadran Sterle ob predvajanju filma Kraška dediščina Marjana Miklavca - režija Jadran Sterle. Srečanje bo v soboto, 23. novembra, ob 20.30 v dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici.

TFS STU LEDI vabi vse bivše plesalce, pverke in godce na skupno praznovanje 40-letnice ustanovitve naše skupine. Družabnost bo v soboto, 23. novembra, ob 19. uri v društvu Venturini pri Domju.

KD I. GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi v nedeljo, 24. novembra, na seminar, ki ga bo vodila Esther Amiras o izvornih učiteljih S. Germaina (1. stopnja v jutranjih urah, 2. stopnja pa v popoldanskih urah). Info in vpisi: 328-1839881 (Vittoria).

SIMBOLNA GOVORICA DUŠE: v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini, KUD Magnet prireja ciklus 12 likovnih srečanj za spoznavanje arhetipov s simbolno govorico. Likovna dejavnost raziskovanja s samodejno risbo se bo odvijala ob 29. novembra ob petkih od 17. do 19. ure. Tečaj bo vodila slikarka Ani Tretjak. Uvodno srečanje bo v nedeljo, 24. novembra, z obiskom Beneškega Bienal. Informacije čim prej na tel. št. 040-220680 ali 339-4184635.

TPP P. TOMAŽIČ sporoča, da je v nedeljo, 24. novembra, ob 14.15 odhod iz Padriči za nastop v kulturnem domu v Gorici. V torek, 26. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

TRŽAŠKA OBMOČNA ENOTA DRUŠTVA TIGR Primorske vabi na občni zbor v četrtek, 28. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu I. Gruden v Nabrežini:

razprava o preteklem in bodočem delovanju, volitve novega odbora in vodje.

ČEBELARSKI KONZORCIJ ZA TRŽAŠKO POKRAJINO obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 29. novembra, ob 18.00 do 19.30. Info: cons.apicoltoritrieste@gmail.com.

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglasijo pri društvu glede nakupe v predprodaji sezonske karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

DELAVNICA AROMATERAPIJE: izvedenka Barbara Lokar in Društvo Finžgarjev dom vabita v petek, 29. novembra, na delavnico naravne kozmetike (kako izdelati naravno hranilo iz neagresivnih sredstev za kožo, da ta ostane prožna in nepoškodovana). Začetek ob 17. uri, trajta 4 ure. Predhodne prijave na info@canangaodrata.si, tel. št. 329-3525878, od 19. do 20. ure.

SKD VESNA, v sodelovanju z Nastjo Milici, vabi na tečaj dekoracije sladič »Christmas cupcake design«, ki se bo odvijal v Križu v sredo, 11. decembra, od 18. do 21. ure. Vpis do 30. novembra na tel. št. 340-7908707 (Liliana) ali preko Facebooka (Vesna Skd).

VSI PETDESETLETNIKI od Milj do Štivana: v soboto, 7. decembra, ste vabljeni na večerjo z glasbo v Zagradcu. Info in prijave: 340-2417429 (Robert) ali 349-1420610 (Nataša).

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA vabi na prireditev »Španski večer v Sloveniji« v nedeljo, 22. decembra, kjer bo španska glasba in ples flamenka. Informacije na tel. 00386-31479882 (Marija).

Prireditve

FOTOVIDEO TRST 80 obvešča, da so v teku, v sklopu Okusi Krasa, fotografski razstave: Tatjana Masala in Jasmin Rissegi v restavraciji Bita v Križu, Gino Dal Col in Nataša Peric v gostilni Guštin v Zgoniku in Radivoj Mosetti v gostilni Baldon.

SLAVIŠTNO DRUŠTO TRST-GORICA-VIDEM vabi na srečanje z naslovom »Jezikovna vprašanja«, ki ga bo vodil dr. Peter Weiss iz Inštituta za slovenski jezik Fran Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani danes, 20. in 27. novembra, od 17. do 19. ure v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14). Znesek vpisa in informacije na tel. 333-4546847 (Eva) in 349-6141774 (Neva).

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v četrtek, 21. novembra, v Finžgarjev dom na Opčinah na drugo predavanje iz ciklusa o pozitivnih odnosih. Psihologinja Roberta Sulčič in doktor Bernard Špacapan bosta prikazala probleme, vezane na depresijo, osamljenost, samomorilne težnje, alkoholizem in odgovarjala na vprašanja, kako jih prepoznamo in se jim zoperstavimo. Naslov predavanja je »Kako prepoznati človeka v stiski in mu pomagati«. Začetek ob 20. uri.

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO ODOBBOJE KRAS prireja: v četrtek, 21. novembra, od 9. do 12. ure delavnice reciklaže predmetov (za priložnostna darila) s Polono Škodič v Domu upokojencev Sežana; v petek, 22. novembra, od 14. do 17. ure program »Suh zid z Borisom Čokom«, Vaški dom Gorjansko pri Komnu. Prijave na tel. 031351830.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v petek, 22. novembra, »Ples v maskah« - modno revijo starodobnih oblek. Izdelki članov klekljarske sekcijs Ribice - KD Lipa iz Bazovice. Glasbena kulisa mladinci Glasbene kamberce, umetniški vodja Aleksandra Pertot. Začetek ob 20.30.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi v kulturni dom v Ricmanjih na predstavitev pesniške zbirke Sumljive in abstraktne poezije Irene Žerjal v petek, 22. novembra, ob 20.30. S pesnicu se bo pogovarjala Mairim Cheber. Večer bo obogatil nastop MePZ Jacobus Gallus, ki ga vodi Marko Sancin.

SPD MAČKOLJE vabi v petek, 22. novembra, na »Ceciljanco« - srečanje ob godu svete Cecilije, zavetnice glasbenikov. Ob 19. uri bo v mačkoljanski župnijski cerkvi sveta maša v spomin na vse pokojne pevce, zborovodje, organiste in pritrkovalec. Sledi družabni del v dvorani Stare šole, gost večera bo časnikar Marko Tavčar.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v soboto, 23. novembra, v Finžgarjev dom na Opčinah na ogled komedije »Ona. On.« Izvajata mlada igralca Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. Začetek ob 20. uri.

DRUŠTVO HERMADA - Vojaki in civilisti v Občini Devin Nabrežina prireja: v soboto, 23. novembra: ob 15. uri simpozij na temo »Zamolčani vojaki«. Predaval bo prof. Giovanni Battista Panzera; ob 16. uri na temo »Pozabljeni civilni begunci«. Predavala bosta prof. Paolo Manli in žurnalist Vili Prinčič. Vstop prost.

UNINT Šola Umetnosti - MFU obvešča,

da prireja »Predbožični čar« - bogata ponudba ročnih izdelkov za vse okuse in žepe. Otvoritev v petek, 29. novembra, ob 20. uri. Glasbena kulisa Matej Emili - diatonična harmonika. Urnik: sobota in nedelja od 10.00 do 13.00, ostali dnevi od 15.00 do 19.00. Zaključek v četrtek, 5. decembra. **SKD BARKOVLJE** prireja »Predbožični čar« - bogata ponudba ročnih izdelkov za vse okuse in žepe. Otvoritev v petek, 29. novembra, ob 20. uri. Glasbena kulisa Matej Emili - diatonična harmonika. Urnik: sobota in nedelja od 10.00 do 13.00, ostali dnevi od 15.00 do 19.00. Zaključek v četrtek, 5. decembra. **UNINT** Šola Umetnosti - MFU obvešča,

Prispevki

Ob smrti dragega moža in očeta Dindona Stoparja daruje domača družina 100,00 evrov za cerkev v Barzovici.

Ob 20-letnici smrti Ivana (Vančka) Caharije prispeva družina Vogrič 120,00 evrov za sekcijsko VZPI Devin Nabrežina.

V spomin na teto Albino Guštin darujejo Nada, Mara, Branka, Alma in Karlo 90,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Dragi srčno vdani
ti kličejo: ostani nikar
od tod nikar!

S. Gregorčič

Nenadoma me je zapustil ljubljeni sin

Davor inž. Pečenko

Žalostno vest sporoča

mama Vera z ostalim sorodstvom.

Od njega se bomo poslovili v soboto, 23. novembra od 11. do 13. v ulici Costalunga.

Pogreb z žaro bo v petek, 6. decembra ob 15.30 na pokopališču na Katinari.

Trst, Ljubljana, 20. novembra 2013

Pogrebno podjetje Alabarda

Ko smrt zatisne oči,
življenje ne konča se.
V skrivnostnem snovanju prsti
kot same rase,
tvoj duh
za še nerojene čase
zori.

I. Minatti

Klanjam se spominu prezgodaj
preminulega kolega
Davorja Pečenka
in izrekamo mami iskreno sožalje.

Ravnatelji, kolegice in kolegi
Licejev Prešeren in Slomšek
ter Zavoda Zois

Ak pa naklonijo nam smrt bogovi,
manj strašna noč
je v črne zemlje krili,
ko so pod svetlim soncem
sužni dnov!

(F. Prešeren)

Dragi Davor,

zelo te bomo pogrešali!

Vsi na šoli J. Stefan

Ni res, da si odsel - nikoli ne boš!
Naše sožalje gospe Veri

Sandi, Eda, Anja in Erik

"Mar prav zares odsel je tja,
v neznanu?

Kako je mogel, ko smo mi še tu?
Nositi moramo vsak svojo rano
molče, da mu ne zmotimo miru."

S. Makarovič

Z bolečino in ljubezni
smo ob strani Davorjevi mami.

Nadja, Marija, Srečko,
Cirila, Jernej, Marina,
Roberto, Carla in Stefano

*Rodil ga je Kras,
klesala ameriška tujina,
usodo mu je merila umetnost,
zvestobo zaznamovala domovina.*

V osrčju jesenskih barv je svoje poslednje veliko platno razgrnil na večno kršje kraškega kamna

Umetnik
BOGDAN GROM

Žalostno vest sporočajo

ljubljena Nina, vnukinja Sandy z družino in sin Petja z družino

New York, Dolina, Prosek-Devinščina, Vrantsko, 18. novembra 2013

TPK SIRENA vabi v soboto, 23. novembra, ob 17. uri na pomorski sedež - Miramarški drevored 32, na predstavitev knjige Bertija Brussa »Io, i tuoi occhi. Tu, l'anima mia. Jaz, tvoje oči. Ti, moja duša«.

VČERAJŠNJA DEKLETA vabi na otvoritev razstave ročnih del v soboto, 23. novembra, ob 18. uri v Vilo Prinz na Greti. Razstava bo odprtva do 28. novembra ob delavnikih od 15.00 do 18.30, v nedeljo pa od 10.00 do 18.00.

ZŠSDI, ŠZ BOR, SKD Slavko Škamperle, Založba Mladika in Tržaška knjigarna vabi v soboto, 23. novembra, ob 18. uri na Stadion 1. maj na predstavitev knjige »Primorski Sokoli bodo še leteli« o življenju in delu Bojana Pavletiča, ki jo uredil Mario Šusteršič. Knjigo bosta predstavila Saša Rudolf in Milan Pahor.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na igro »Večerne pravljice Ole-Luk-Ojeja«. Izv

BARKOVLJE - Ob gostovanju SSG z otroško predstavo Primoža Forteja

Učenci so se veselili Pedenjpeda

Obiskal jih je tudi »očka« junaka, pesnik Niko Grafenauer skupaj s prav tako priljubljenim pesnikom Miroslavom Košuto

Pesnik Niko Grafenauer (levo) je skupaj z Miroslavom Košuto se je sredi razigranih borkovljanskih otrok zabaval ob uprizoritvi igre o Pedenjpedu, v kateri je Primož Forte posebil junaka iz njegovih pesmic

KROMA

Pedenjped ima petdeset let, kaže pa jih vedno pet in je s svojimi otroškimi domislicami in energijo, ponovno prevzel adrenalsko navdušene otroke, ki so se v petek zbrali na sedežu društva v Barkovljah. Ponovitev predstave Primoža Forteja po pesmih o že klasičnem junaku Nika Grafenauerja je bila tokrat res posebna, saj jo je posnela televizijska ekipa slovenskega programa deželnega sedeža RAI, med publiko pa sta sedela dva pomembna gosti: pesnik Miroslav Košuta in celo »oče« Pedenjpeda Niko Grafenauer. Obisk priznanih pesnikov in Prešernovih nagrajočev, ki sta posebno priljubljena na področju otroške literature, je bil za male abonentе Slovenskega stalnega gledališča imenitno doživetje, ki je nadgradilo ogled zabavne predstave, pri kateri so vsi sodelovali zelo aktivno s petjem pesmic in spremjanjem njihovih besedil s pomočjo pesniške zbirke, ki so jo osnovnošolci prinesli s seboj. Drugi in tretji razredi tekmujoči namreč za Cankarjevo nagrado ravno na temo Pedenjpeda in so po predstavi postavili avtorju nekaj vprašanj, s katerimi so pokazali veliko zanimanja in radovednosti predvsem do pesniškega »poklica«. Odkrili so tako, da je Pedenjped nastal, ko je bil avtor še študent, točneje v dneh, ko je ležal v postelji zaradi angine. Ime junaka je našel v Levstikovi pesmi o »Pedenjčkovcu«, domišljiski svet Pedenjčkarstva pa je prikazal brezskrbno otroštvo, ki ga je avtor sredi vojne ni okusil in si ga je zato ustvaril kasneje v pesmicah. Grafenauer je bil navdušen nad predstavo in živahnim odzivom otrok. Otroci iz Barkovelj pa so pripravili posebno dobrodošlico tudi za Miroslava Košuto, saj so mu poklonili skoreografirano izvedbo pesmi iz predstave Ptička smejalka.

OPĆINE - Jutri
Kako prepoznati človeka v stiski in mu pomagati

Radi sami sebe prepričujemo, da živimo v srečni družbi, brez vojnih konfliktov na naših tleh, brez velekega pomanjkanja osnovnih potrebščin in priznajmo, z relativno dobrim standardom, o kakšnem naši starši oziroma starci starši niso niti sanjali... Toda zgodi se, da iz te zaverovanosti naenkrat pademo na trda tla, ko nepričakovano izvemo o našem sosedu, ki na videz velja za srečnega in uspešnega človeka (»iznad vsakega suma«), da je postal žrtev alkohola ali mamil. Preseneti nas novica o uspešnem mlademu človeku, ki je iz nerazumljivih razlogov padel v depresijo ... Šokira nas izid ankete o alkoholizmu ali uporabi mamil med mladimi in se raje branimo s slepljenjem samih sebe, češ, saj ne gre za tukajšnjo mladino in še manj za slovenske kroge.

Težko se je sprijazniti s spoznanjem, da morda tudi v naši družbi ni vse vedno idealno, kot bi si želeli. Gotovo se je še težje vprašati, ali smo vsi dovolj pozorni na sočloveka (vseh starosti) in ali znamo sploh opaziti njegovo osamljenost, žalost in prisluhniti njegovi stiski.

Gotovo je najvažnejši korak narejen s tem, da se poskusimo soočiti z realnostjo in se izobraziti o tem, na kakšne znake naj bomo pozorni pri naših najbližjih ali tudi na delovnem mestu, pri kolegih, prijateljih, učencih. Seveda ne gre za radovednost in hladno opazovanje, pri tem mora priti v ospredje dobra mera empatije in ljubečega zanimalja za ljudi, ki nam jih je usoda poslala na našo življenjsko pot.

O vsem tem nam bosta jutri ob 20. uri predavala dva strokovnjaka, ki se strokovno posvečata tem problemom. To sta goriški psihiater dr. Bernard Špacapan, ki je vse življenje posvetil zdravljenju alkoholikov in zasvojencev s psihohaktivnimi drogami - bil je celo primarij tovrstne službe, in sodelavka oddelka za zdravljenje zasvojencev z nelegalnimi snovmi Roberta Sulčič.

Prisrčno vabljeni, da pridete v Finžgarjev dom, jima prisluhnete v živo in se z njima tudi osebno pogovorite! (A.P.)

V GROPADI - Martinovanje SKD Skala

Dalmatinske pesmi vsakič napolnijo dvorano

Prejšnji konec tedna je dalmatinsko-vinski zborovski nastop ob prilikli martinovanja, ki ga je organiziral kulturno društvo Skala, privabil v gropajski zadružni dom precej ljudi. Dvorana je bila namreč v pravem pomenu besede polna. Nastopi domačega mešanega pevskega zbor-

ra Skala Slovan, pod taktilko Jarija Jarca, moške vokalne skupine Lipa iz Bazovice dirigentke Anastazije Purič (na sliki KROMA) ter moškega pevskega zborja iz Križa, pod vodstvom Rada Miliča, so navdušili občinstvo, ki se je na to ob Martinovi pojedini zbral pozno v večer.

OPĆINE - Na pobudo pevskega zbora Tabor

Martinov večer v znamenju petja in glasbe

Glasba in petje sta zaznamovala tradicionalni Martinov večer, ki ga je v petek priredil Moški pevski zbor Tabor z Općinom (na sliki KROMA). Poleg domačega zobra, ki je pod taktilko Davida Žerjala nastopal s programom novih skladb, je večer sooblikoval Mešani pevski zbor Lipa iz Bazovice, ki ga vodi Tamara Ražem. Bazovski pevci ni pevke so predstavili izbor skladb slovenskih in tujih avtorjev iz svojega repertoarja. Med zlasti pa se po koncu uradnega programa je večer poživila glasba mladih domačinov, članov ansambla U'openska mulerija.

O NAŠEM TRENUTKU

Ne razočarajmo ljudi, ki so naši prijatelji

ACE MERMOLJA

Slovenci v Italiji trenutno nimamo takšnih političnih nasprotnikov, ki bi odločilno zavirali reševanje naših prečnih problemov. Nekaj resnejših zavor lahko zasledimo v videmski pokrajini in v Reziji, drugače je naš skupni nasprotnik splošna gospodarska kriza. Priča smo nekaterim očitnim nerodnostim, kot je predlog, da bi premestili deželni šolski urad v Veneto, a nima jo izrecnega političnega kritja. Ustanovitev in delovanje italijanskega vladnega omizja, kjer se lahko fizično srečajo predstavniki osrednje vlade, krajinski uprav in predstavniki manjšine, praktično omogoča, da se rešujejo vprašanja, ki so se do včeraj zdela nerešljiva. Omizja do Montijkev vlade ni bilo, ker ranj ni bilo politične volje in se nič ni premikalo brez vsestranskih prizadevanj, kjer je imela ključno vlogo Slovenija s svojimi pritiski. Manjšina je bila bolj predmet kot subjekt, česar v tem trenutku ni možno trditi. Seveda to ni jarmstvo za jutri, saj se lahko v bodoče politična ravnoesa in akterji spremembo, miselne in kulturne recepcije pa so vedno možne.

Odnosi med manjšino in večino so torej na institucionalni ravni bistveno boljši kot nekoč in čas je nedvomno ugodnejši, da se znotraj same manjšine spremembo tisti mehanizmi, ki nam kot skupnosti povzročajo dodatne in včasih nepotrebne težave. Na izust bom omenil osnovne probleme, ki se nam predstavljajo skozi leta kot neke kristalizirane gmote. Ne bom kazal na krvce, ne bom črnil manjšine in njenih vodstev, vendar bom nakazal vsaj nekatere dele motorja, ki so potrebeni popravila, da bo manjšina zmagla varnejše nadaljevati hribovsko pot z vzpetinami in klanci.

Kot osnovno in obvezno vprašanje bi omenil določene spremembe pri financiranju manjšinskih dejavnosti. Zadnji v vrsti je to predlagal manjšini tudi odbornik za kulturo Torrenti na seji deželne komisije, ki jo je prvič vodil v funkciji odbornika. Pred njim je že zdavnaj posegel nekdanji slovenski minister Žekš, pred Žekšem so posegli drugi politiki. Nič novega torej, le pogoji so različni.

JEZIK NA OBROBU

Neustrezni ali raje nepravilni izbiri predlogov bi lahko govorila in pisala celo leto, pa verjetno še ne bi končala, saj **vsak dan srečujem nove nenačadne predložne zveze. Največkrat zapišejo naši pisci predlog do (koga, česa) trdno prepričani, da s tem predlogom lahko zamenjajo vse italijanske a.** Če bi se vsi, ki pišejo za javnost, vsaj malo potrudili in vzeli v roke Vezljivostni slovar Andreje Žele, ki je na moje priporočilo l. 2011 izšel celo v skrajšani izdaji, bi bilo napak precej manj. V njem sicer ne bi našel vseh glagolov, marsikaterega pa vendarle. Posameznim geslom so dodane tudi sopomenke. S težavami, ki jih povzroča vezljivost glagolov, bi se morali pri nas resno spoprijeti.

Enako ali še bolj pomanjkljivo je naše znanje, ko je treba poiskati ustrezni glagol. Raztreseni so po vseh petih knjigah SSKJ, skupaj ali vsaj blizu so samo dovršniki in nedovršniki glagolov z enakim pomenom.

Kar precej težav imamo z glagolskimi sestavljenkami. Največkrat se ne znamo odločiti niti za ustrezno predpono. Pred kratkim je nekdo zapisał, da »aretiranca potisnejo v terensko vozilo z zakritimi očmi in zavezanimi rokami«. Že aretriranci mi zvenijo tuje, ra-

Natančno se zavedam, da potrebujo spremembe financiranja skupno politično voljo, odstranjevanje nekaj osebnih zavor in enotno voljo, da se sredstva uporabijo na najboljši možni način. Zavedam se zpletosteni idejnih in kulturnih razlik, različnih gledanj na prioritete in na upravičeno samoljubje še tako malega društva. Ne bi obnavljal polemik, dodatnih predlogov in površnih mnenj, ki so sledila blagemu opomnu Torrentija. Politična volja potrebuje pogum in obenem zavest, da se lahko pozitivni trenutki spremembo v negativne. Ne smemo pričakovati, da bodo nam prijazni ljudje in oblastniki za vsako ceno tolerantni do sistematičnega odklanjanja vseh sprememb in novih pobud iz samih manjšinskih vrst.

Politično voljo morata dopolniti tehnično znanje in vsaj približna skupna vizija prihodnosti. Za učinkovite spremembe so potrebeni enako učinkoviti pristopi in torej dobro poznanje posameznih stvarnosti. Politiki »na vrhu« se običajno ne ukvarjajo z detaili in so pri načrtovanju potrebeni tehnički. Tudi zato je nujno, da sami Slovenci predlagamo dobre rešitve in ne nekaj površnega in zgolj načelnega. Marsikaj sem bral in slišal, kar nima faktične podlage. Večina vprašanj je predmet dogovora. Površni pristopi in javni klepeti brez poznavanja problemov lahko samo poglabljajo zmedo, zmeda nejevoljo in nejevolja barikade za svojo rezino kruha.

Naslednje vprašanje, ki se redno pojavlja, je manjšinsko predstavništvo. Mnenja sem, da ne more nadomestiti obstoječih organizacij, ki so povsem legitimne, saj delujejo na osnovi obstoječih zakonov in ni v njih nič skrivnostnega. Nikogar ni možno ukiniti z dekretom, če deluje v okviru zakonov in norm, ki so predvidene v italijanskem pravu. Drugo vprašanje je, če organizacije delujejo dobro ali slab, legitimira pa jih članstvo in legitimirajo jih uradna priznanja. V dogovoru pa se je možno nečemu odpovedati zato, da bo drugo lažje rastlo. Predstavništvo naj bi bilo zato izraz širše skupnosti in

večjih interesov od same manjšinske »organiziranosti«. Danes ga sestavlja manjšinske komponente, jutri bi lahko bilo izvoljeno.

Zaradi omenjenega razloga je v manjšinskih disputih že leta prisotna zamisel o vsemanjšinskih volitvah. Nared so tudi konkretni predlogi, kako bi lahko volitve potekale. Lahko bi nam bile v pomoč še volitve v italijanski manjšini v Sloveniji in na Hrvaškem ali pa primarne volitve v Demokratski stranki. Brez polemik ne gre, vendar se lahko najde način. Za volivca pa je bistveno, da natanko ve za smisel volitev in ne le za najbolj priljubljenega Slovenca. Skratka, pred volilnim pravilnikom je bistveno, katero telo volimo in kakšne bodo njegove pristojnosti. Tudi pri tem je potrebno stvari tehnično preveriti, da se ne bi prepuščali blogerski fantastiki.

Izrazite je politično, v smislu strank in javnih institucij, je vprašanje zajamčenega slovenskega predstavnika na najvišjih izvoljenih ravneh.

Na dejelni ravni je problem nekako rešen, za zastopstvo v parlamentu in senatu bi lahko vprašanje upošteval nov volilni zakon. Seveda imamo tudi glede tega različna mnenja. Nekateri zagovarjajo »zajamčeno« zastopstvo, drugi »olajšano« zastopstvo, tretji pa enostavno pravijo, naj se pač določeni Slovenec uveljavlja v splošnem političnem svetu in bo izvoljen. Volčič je bil npr. toliko poznan, da ni potreboval nobene »olajšave« za izvolitev v senat in nato v evropski parlament. Tudi to razpravo puščam odprto za prispevke tistih, ki se s tematiko podrobneje ukvarjajo.

Navedel sem nekaj osnovnih tem, ki so kako desetletje stalnica v manjšinskih, in ne samo, debatah. Brez revolucij so nekatera vprašanja rešljiva iz preprostega razloga, ker se nam ni potrebno izrecno batiti, da bi dobri predlogi postali za nas bumerang v rokah večinskih politikov. Nasprotnike še imamo, vendar niso na vlad tam, kjer nam bi lahko hudo škodili. Prijatelji pa lahko spremembo mnenje, če bi sistematicno odklanjali njihove predloge in spodbude.

je bi zapisala aretrirane. **Z zakritim obrazom pridejo v lokal roparji**, čezenj si potegnjo kapo ali kaj podobnega. **Policisti ali ugrabitelji aretriranim zavežejo oči**, da ti ne vedo, kam jih peljejo, **roke pa jim zvežejo**. Brala pa sem tudi, da so nekoga zavezali k stebru, čeprav bi morali zapisati, da so ga k stebru privezali. **Zavežemo si kravato**, čevlje, ki jih naši pisci kar zvežejo. Celo rano so nekemu ranjencu zavezali, namesto obvezali. **Kar zavežemo, lahko pozneje tudi odvežemo** (npr. jetniku roke) ali razvežemo (npr. kravato).

Glagol razvezati poznamo tudi v pravu, kjer pomeni prenehanje pravnega razmerja. Sodišče razveže zakonsko zvezo, ki sta jo pred leti sklenila zarocenca. Pred utedbo razveze je bila v Sloveniji in Italiji mogoča samo ločitev, ki pa ločencem ni dajala pravice do ponovne poroke. Isto je veljalo za starejšo razporoko, ki jo pri nas zapisujemo namesto razveze (ital. divorzio), čeprav je v časih, ko je bila v rabi, pomenila samo ločitev (ital. separazione). Cerkev zakona ne razveže, ampak ga razveljavlja.

V isti družini so še drugi glagoli. **Z ljudmi lahko navežemo stike, telefonisti povežejo stranke po telefonu, cvetličarka pa rože v šopek.**

Po porodu podveže babica popkovnico. Nekoč so s podvezo podvezovali nogavice. **Povezovati je eden izmed nedovršnih glagolov**, ki jih z glagolsko pripomočko -ova (-eva), -ujem, -uje tvorimo iz dovršnikov. Odtod prihaja tudi naša povezava, ki jo uporabljamo namesto v slovenščini splošno rabljene zveze. Kraji so res s cestami in železnicami povezani med seboj, vendar **nam bodo v vseh slovenskih turističnih uradih postregli s prometnimi zvezkami**, pa naj bodo avtobusne, železniške, letalske ali ladijske, ali pa tudi samo prometne ali telefonske. Takoj ko te zveze prestopijo pri Fernetičih bivšim mejo, se preimenujejo v naše povezave. Zakaj? Ker je za nas zveza (pod italijanskim vplivom) samo lega, legame. Tako se godi celi vrsti besed; splošno uveljavljena slovenska raba se umika ozkemu italijanski.

Lejla Rehar Sancin

MNENJA, RUBRIKE

PISMA UREDNIŠTVU

Taborniški večer v goriskem Kulturnem domu

Dragi brat Skala,
oglašam se v zvezi s prispevkom o sprejemu Skgz in predvajjanju filma Gremo mi po svoje 2 v goriskem Kulturnem domu, ki je bil objavljen izpod tvojega peresa na goriskih straneh Primorskog dnevnika v soboto, 16. novembra.

Začel bom kar pri tvojih zadnjih besedah. Pišeš, da si prvega dela filma Gremo mi po svoje nisi ogledal in da, če je ta sploh podoben drugemu, narodu ni pomoči. Sam bi težko nadel tako kategoričen parameter mladinskem filmu, ker je to le film, čeprav taborniško obarvan. Istovetenje fikcije z realnimi okoliščinami pa nima nobenih močnejših povezav.

To, kar se dogaja v filmu, je karikatura oz. prava satira na račun tistih resnejših taborniških oprijemov, zato je film celo bolj priljubljen med taborniško publiko, ki najbolje pozna svoje dobre in slabe lastnosti. Naj bo to, tudi takim, ki si filma niso ogledali ali ga razumeli, dovolj jasno. V film je nekaj vložila tudi sama Zveza tabornikov Slovenije, ki bi se lahko prva zbalala slabe luči, ki naj bi jo, po tvojem mnenju, metal film na taborniško dejavnost.

Ob twojem pisjanju pa je razviden tudi grenak pristop do samega skupnega dogodka. Seveda nikomur ni odvzeta pravica do kritike, še toliko manj objavljanje prispevkov v našem dnevniku. Kot veliko drugih bralcev pa se sprašujem, kje je bila tokrat mera med dejstvi dogodka in tvojim mnenjem, ki bi lahko spadal v neko drugo sredo ali obliko zapisa, mogoče v filmsko recenzijo na kulturni strani?

Spada tak prispevek res med kroniko? Na vprašanju bi lahko odgovoril urednik goriške kronike ali sam odgovorni urednik.

Ne mislim se spuščati v analizo slovenskega mladinskega filma od nekdanjega Kekca do zadnjega, tebi tako neprebavljevega filma, vendar so elementi cit.: »spokavanja, namigonjanja, zafrkavanja« splošni v številnih bolj ali manj uspešnih mladinskih filmih, kar še ne pomeni, da so vedno sprejemljivi, vendar se pri današnjih tabornikih ali pri tabornikih Rodu modrega vala filmski scenarij oddaljuje od resničnega doživljjanja taborništva. Lahko bi kdo dodal, da nima film nič kaj opraviti z vzgojo mladih, vendar bi še enkrat rad poudaril ločnico med dvema svetovoma.

Rabil sem nalašč besedo današnjih, ker se je od časa tvojega starostovanja in vodenja poletnih taborjenj marsikaj spremenilo. Zamenjale so se generacije, zamenjal se je način dela, vendar na noben način nismo taborniki manj zaupljiva mladinska organizacija, kot bi lahko izhajalo iz poročanja celovečerca Mihe Hočvarja.

Ni mi žal, da smo se v tem času odpovedali vojaški strogosti, ker družače bi danes v goriskem Kulturnem domu gledali na film skozi lečo grenkobe, ki sedanji generaciji vodstva in članov RMV, tako kot prejšnjim, ne pripada.

Ni se nam treba trikrat potruditi prepričevati starše, da naša taborjenja niso takšna, kot so v filmu, ker lahko že sami na dan obiskov običejno otroke in preverijo, kako doživljajo taborjenje. Tudi sam si bil pred leti v Gozdru Martuljku povabljen na vodenje bivaka gozdovnikov in si se lahko o tem prepričal. Pravila obnašanja

veljajo za vse, od najmlajšega do najstarejšega člena, zato naj nihče ne skrbi, da bi se znašel kak modrček sredi tabornega prostora. Če pa kdo koga zapelje, ga ne bomo postavili na začetno klop, saj nihče ne skače za prvi večji kamen, marsikdo pa se je pri tabornikih tudi resno zaljubil.

Že res, začetna zamuda in, bom sam dodal, ne ravno najboljši termin, vendar je naša prisotnost v Gorici, tudi ob takih uradnih priložnostih pomembna, za kar gre moja ponovna zahvala Skgz, Kulturnemu domu in Kinoateljeju. Na Goriškem se že vrsto let dobesedno borimo za obstoj in bomo v tem tudi nadaljevali. Vsaka pomoč, predvsem iz vrst takih, ki so bili in so blizu RMV bi lahko bila dragocena, nasprotno pa se bodo nesmiselne zame reše toliko bolj kopičile, s posledičnimi skromnimi rezultati.

Včasih so določene besede odveč in celo boleče za marsikoga, ki vlagajo moči in veselje v našo taborniško organizacijo. To predvsem zato, ker prihajajo žal od daleč. Lahko bi bile bolj prebavljive, a kaj, ko vsak izmed nas doživlja taborništvo na različnih časovnih obdobjih.

Taborniški srečno!
Starosta tabornikov Rodu modrega vala

Andrej Marušič - Volnik

Se gremo kopat v Sistiano?

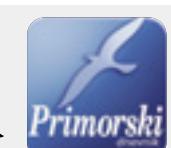
Zimski meseci bodo morda prvi čas za razmislek tudi o poimenovanju krajev v lepi slovenski izreki. Tržič, Videm, Milje, Milan, Benetke ... tudi Sesljan, seveda. Marsikdo se v teh deževnih jesenskih dneh prav rad spomni čofotanja v bližnjem obmorskom kopalnišču. V zvezi s tem bi rad spoštovane bralce seznanil z obroblno, a zame pomenljivo anekdotu.

Profesorji ob slovesu dijakom običajno spregovorimo kakšno mero, voččimo jim srečo in zaželimo izpolnitve želja ... Pred nekaj leti pa sem dijake poprosil, naj tudi meni uresničijo eno veliko željo. »Ne hodite se več kopat v Sistiano,« sem jih dejal. Začudeno in nejeverno so me pogledali. Po globoki tišini pa se je nekdo le ojunačil in vprašal, zakaj. Tudi sam sem pomolčal, nato pa na kratko pojasnil in zaključil: »No, če se že greste tja kopat, pojrite torek v Sesljan. To je moja velika želja.« Nekateri so najbrž slišali, drugi ne, sem si mislil, saj si po desetletjih v šolstvu pač nisem več privoščil kakšnih posibnih utvar.

Leto ali dve po tem dogodku sem sredi vročega junija srečal nekdanjega dijaka. Izmenjala sva nekaj priložnostnih besed, nato pa je, tedaj že študent, pomenljivo dodal: »Profesor, še nekaj vam moram povedati!« »No ... ,« sem bil radoveden. »Veste, s prijatelji se ne hodimo več kopat v Sistiano, gremo kar lepo v Sesljan! Ja, prav ste slišali: v Sesljan!« Natin nasmeh in stisk roke je povedal vse.

Morda bo anekdotični zapis resničnega dogodka kaj povedal/sporočil še komu – za spodbudo in namig za prihodnje kopalne sezone ali nemara tudi za kaj več, za mnoge drobne, a velike premike.

Radivoj Pahor

Prej do novice na naši spletni strani

WWW.primorski.eu</

LIKOVNA UMETNOST - Umetnik dveh svetov, razpet med Evropo in ZDA, je predstavoči mirno zaspal

Bogdan Grom se je poslovil

V ponedeljek, 18. novembra, je nekaj pred polnočjo mirno zaspal na svojem domu v Englewoodu v New Jerseyju vsestranski likovni umetnik Bogdan Grom.

Bogdan Grom se je rodil v Devinščini pri Trstu leta 1918. Njegov oče je kot ravnatelj Hranilnice Dravske banovine v Ljubljani podpiral umetnike in ga vozil na razstave. Mati je prav tako znala vzbujati v njem smisel za lepoto in ljubezen do domače zemlje ter kulture, na katere je ostal zavezан. Študiral je na akademijah za likovno umetnost v Perugii, Rimu in Benetkah, kjer je diplomiral leta 1944 s slikarjem Guidom Cadorinom in Carlom della Zorza. V Münchenu in Benetkah se je nato specializiral v uporabni umetnosti. Veliko je potoval in živel v Pragi, Trstu, Zagrebu, Subotici, Ljubljani, Beogradu in Ptiju. Poučeval je v Trstu in New Yorku. Pred odhodom v Ameriko leta 1957 je ustvarjal batike, vedute, krajine in žanrske prizore, ki jih označuje izrazna svežina ter se je vzporedno posvečal grafičnemu oblikovanju, predvsem knjižni ilustraciji.

Ameriško obdobje je začel v neofuturističnem duhu prenovljenega dinamizma. Značilen stilizirani obris kraškega zidka je postal osrednji motiv njegovih izrezank, cut-outov. Njegove kipe iz različnih materialov označuje smisel za plastičnost, monumentalnost in uporaba tako tradicionalnih kot industrijskih materialov. Ustvaril je številne posege za arhitektonске objekte, palače, nakupovalne centre, trge, sakralno arhitekturo, vitraže, okrasne mozaike. Na Veleposlaništvu RS v Washingtonu je njegov bronast kip Straža iz leta 1968.

Bogdan Grom je bil posebno po-

Bogdan Grom in nekatere njagove umetnine z lanske razstave v tržaškem Skladišču idej

KROMA

zoren do družbene problematike in krajevne identitete. Razstavljal je začel leta 1949 s skupino slovenskih tržaških umetnikov v galeriji Scorpione v Trstu, sledile so razstave v pomembnejših italijanskih mestih, pri-

soten je bil tudi na rimskej Quadrionnu. Razstavljal je v: Italiji, bivši Jugoslaviji, Nemčiji, Švici, Španiji, Avstriji, Sloveniji, Bolgariji, v Izraelu, na Japonskem ter v ZDA. Njegova dela so prisotna v stalnih zbirkah v Gal-

leria Nazionale d'Arte v Rimu, v muzeju Revoltella v Trstu, v Narodni galeriji v Beogradu, v Moderni galeriji v Ljubljani, v Cincinnati Art Museum v Ohiu, v Guggenheimu v New Yorku, v White House Art Collection v Washingtonu in v številnih drugih tudi zasebnih zbirkah. Leta 2011 je prejel odličje predsednika Republike Slovenije Danila Türkha za bogat ustvarjal-

ni opus, s katerim je vseskozi opravljal poslanstvo ambasadorja odličnosti in imenitnosti slovenske kulture.

Bogdan Grom, umetnik dveh svetov, razpet med Evropo in ZDA je pustil izjemno bogat in raznolik opus, ki ga smemo deliti v dva večja sklopa: njegovo avtorsko umetniško produkcijo iz področij risbe, grafike, slikarstva in kiparstva ter iz področja uporabne umetnosti grafičnega predmetnega oblikovanja poleg pomembnih posegov za opremo arhitekture in javnih prostorov. Lani je bila v Trstu v prostorih Skladišča idej večja retrospektivna razstava ob priložnosti rojstva stalne zbirke mojstrovin del, ki jih je umetnik podaril Tržaški pokrajini. Leta 2011 mu je zgoščka občinska uprava dodelila in izročila častno občanstvo. Na to priznanje je bil še posebej ponosen, saj je ostal čvrsto vezan na svoje korenine in kulturo, ki jo je ponesel daleč v svet.

Jasna Merku

SODOBNA GLASBA - Milanski ansambel MDI na Trieste Prima

Corrado Rojac predstavil svojo novo skladbo

Na letosnjih Mednarodnih srečanjih s sodobno glasbo Trieste Prima so doslej prevladovali pihala in klavir; peti koncert pa je obogatil zvočno paleto s tremi godali: nastopil je namreč milanski ansambel MDI, skupina, ki je že večkrat sodelovala z društvom Chromas in se je letos predstavila v dokaj bogati zasedbi. Violinist Lorenzo Gentili Tedeschi, violist Paolo Furnagalli, čelist Giorgio Casati, flavistka Sonia Formenti, klarinetist Paolo Casiraghi in pianist Luca Ieracitano so oblikovali pisan mozaik italijanskih in nemških avtorjev, čigar skladbe je tudi tokrat predstavil Corrado Rojac, član umetniškega odbora društva Chromas.

Če se glasba že po svoji naravi izogiba besednih definicij, se jim sodobna glasba toliko bolj izmika, saj je postmodernizem res težko uokviriti in razdeliti na jasno opredeljene sheme. Kot je dejal Rojac, si lahko pomagamo z intuitivnim zaledjem, ki nam med poslušanjem priklicuje bolj ali manj jasne vzorce, sicer pa nas skladatelji vabijo, da se brez pred sodkov prepustimo neznamim zvočnim pokrajinam.

Prvo nam je naslikal nemški komponist Jörg Widmann v skladbi za klarinet in klavir z naslovom Fünf Bruchstücke: odlični klarinetist je iz svojega glasbila izvabil vsemogoče zvoke, od topnih in globokih, ki jim je klavir odgovarjal kot harmonski odsev, do bolj nevrotičnih, nebovpijočih vzlikov, ki so razgibali skladbo do ekstremnih viškov in se nato umirili v statičnem, skoraj sanjamov vzdružju. Dokaj miren potek ima tudi skladba Una lontana eco, trio za klavir, violinino in violončelo, ki ga je pokojni Giampaolo Coral, ustanovitelj festivala, spisal pred petimi leti: odločen začetek se postopoma odpira melodičnemu navduhu in spaja instrumente v bogatem prepletanju, med katerim se občasno oglaša droben od-krušek Mahlerjeve 5. simfonije. Zasedba se je razširila v kvartet v naslednji skladbi, ki jo je dirigiral sam avtor, nemški skladatelj Robert HP Platz: Wunderblock I, III je nastala l. 2010 kot neke vrste dialog z lastno podzavestjo, kot razлага avtor. Flauta in klarinet sta oblikovala sko-

raj prost recitativ, ki so ga godala podprla z mehko spremljavo, nato je tudi violončelo izpovedalo svojo romantično naravo v široki kadenci.

Drugi del programa je slonel na polni zasedbi, ki jo je vodil Robert HP Platz: živahno, igriivo, vseskozi pestro je zazvenela skladba Algoritmo intuitivo, ki jo je spisal Andrea Portera; domiselne kombinacije je dopolnil preparirani klavir, ki so ga uporabili tudi naslednji avtorji. Švicar Jean-Luc Darbellay je v skladbi Pieve Caina (gre za malo vasico blizu Perugie, kjer je mojster srečal italijanskega kolega Giacinta Scelsija) uporabil temni žamet basklarineta za skrivnostno vzdušje, zamolklo grmenje, ki postopoma vzvalovi do nasilnih izbruhot, se umiri do skoraj neslišnega nivoja, nato pa dobi tudi bolj igrive odtenke v pritajenem trkanju godal in pil han. Skladatelj, ki je bil prisoten v dvorani, je iz izvajalci požel veliko aplavzov, kot tudi Max E.Keller s skladbo Keimcon sorpsa. Presenečenje je tičalo v celi vrsti efektov, ki so jih godala poustvarila z najrazličnejšimi prijemmi, od krožnega šelestjenja z lokom po ubiralki do ostrega pizzicata.

Koncert je sklenila skladba, ki jo je Corrado Rojac prvič predstavil občinstvu: naš harmonikar in že mednarodno cenjen skladatelj je povedal, da se je zamisel rodila med branjem poezij lani preminule poljske pesnice Wisława Szymborske, Nobelove nagrade iz l. 1996. Vez med poezijsami in partituro pa je le posredna, kajti naslov Nelle linee-Med vrsticami se je oddalil iz izhodišča ter obogatil z asociacijami, ki so avtorja pripeljale do melodičnih linij. Ne gre za spogledovanje s ceneno novoromantično strugo, kajti skladba se predstavi ostro, odsekano, v sinkopiranem ritmu, in se le postopoma razširi ter odpre širšim melodičnim lokom, ki pa se radi drobijo in naposled usedejo v mehko disonančne harmonije. Tudi Rojac je požel veliko aplavzov dokaj številnega občinstva.

Srečanja (vedno ob 18. uri v Muzeju Revoltella) bodo na vrsti še dvakrat: v soboto, 23. novembra, s tržaškim tolkalnim duom Zari in v sredo, 27. novembra, s kvartetom Paul Klee.

Katja Kralj

CANKARJEV DOM - Nastopa Fazil Say

Koncerta v znamenju turške glasbe

V četrtek, 21., in v petek, 22. novembra, bosta v okviru Oranžnega abonma dva koncerta posvečena turško obarvanu glasbi. Prva polovica večera bo obsegala Mozartovo uverturo iz spevajoče Beg iz seraja, ki je nastala, ko je bila na Dunaju v 17. in 18. stoletju razširjena turška moda. Poleg vsebinskih navezav na otomanski imperij ima delo tudi instrumentacijo, ki spominja na jančarsko vojaško glasbo mehter s skupino trianglov, činel, bobnov in pikola. Beg iz seraja je Mozart zaključil l. 1781: gre za prvo večje delo po preselitvi na Dunaj, z njim pa je dosegel izjemni uspeh in dvignil svoj skladateljski status.

Med najbolj priljubljenimi Mozartovimi klavirskimi deli je Koncert za klavir in orkester v A-duru K488 (1786), iz istega obdobja kot opera Figarova svatba. Mozart je klavirske koncerte napisal za svoje nastope pred publiko, navadno v zelo kratkem času, vendar veljajo za prve prave umetnine znatnejše ter zvrsti. Koncert v A-duru se je še posebno priljubil zaradi melanholičnega drugega stavka.

Podobno vlogo skladatelja-izvajalca ima tudi solist večera, Fazil Say, bizarni pianist s klasično in jazzovsko izobrazbo. Njegova sedemstavčna Istanbulska simfonija op. 28 (2009) je prva od treh simfonij (drugi dve nosita naslov Vesolje in Mezopotamija) in je poklon mestu ob Bosporški ožini. Posnetek simfonije v istoimenskem albumu je letos prejel posebno nagrado komisije na nemškem tekmovanju Echo Klassik. V njej lahko slišimo vplive turške religiozne glasbe ter bambusno flauto naj, citre kanun in bobne kudum,

bendir in darbuka. Sayev skladateljski opus zaznamuje vplivi jazzovske improvizacije, melodične ideje iz turške religiozne in ljudske glasbe, navdihuje pa se

tudi pri pesnikih (npr. pri Omarju Hajamu, ki nastopa v Bartolovem romanu Aladem). Prav Omar Hajam je vezan na neprijeten dogodek: ob priliku svojega zadnjega koncerta v Ljubljani, junija 2012, je Fazil Say izvedel, da ga je turško sodišče obtožil žaljenja islamske vere, ker je na Twitterju »začivkal« nekaj satiričnih Hajamovih verzov. Sodišče ga je pogojno ob sodilo na deset mesecev zapora, afera pa je sprožila veliko diskusij glede svobode misli in izražanja v Turčiji.

Slovensko filharmonijo bo dirigiral Naci Özgür, glavni dirigent Državnega opernega in baletnega orkestra v Ankari. Özgür je dolgoletni sodelavec Fazila Saye, ukvarja pa se predvsem z izvajanjem del svojih sonarodnjakov.

Sara Zupančič

OLBIA - Sardinijo prizadelo neurje izrednih razsežnosti, doslej 16 mrtvih in več pogrešanih

V ciklonu človeške žrtve in katastrofalno razdejanje

Na fotografijah prizori deroče vode in poplavljenih predelov na območju Olbie, kjer bilo najbolj prizadeto

ANSA

RIM - Vlada je na Sardiniji, ki jo je minulo noč prizadel ciklon Kleopatra, razglasila izredne razmere. Ciklon je prinesel smrt in razdejanje težko izmerljivih razsežnosti, gre pa vsekakor za pravo naravno katastrofo. V neurju je umrlo najmanj 16 ali 17 ljudi, nekaj jih še vedno pogrešajo, več tisoč pa jih je moralo zapustiti domove in se umakniti v začasna zatočišča. Premier Enrico Letta govori o »neverjetni tragediji«. Močno neurje in poplave so na Sardiniji odnašali mostove in poplavili hiše. Reševalci se do nekaterih nižje ležečih predelov, kjer so številne reke prestopile bregove, še vedno skušajo prebiti. V reševalnih akcijah sodelujejo tudi reševalni psi, vojska in mornarica. Letta je poudaril, da je prioriteta reševanje človeških življenj.

»Odločili smo se sklicati sejo vlade z namenom razglasiti izredno stanje,« je pojasnil premier. Na ta način bodo lahko okrepili reševalne operacije in pripravili zagotovili denarna sredstva.

Prav tako je italijanska vlada oblikovala odbor za izredno stanje, ki naj bi vodil razdeljevanje pomoči in ocegnevanje škode. »Država bo storila vse, da ponudi pomoč prizadetim družinam,« je še poudaril premier, ki je na Sardinijo odpotoval tudi sam.

Po prvih ocenah je na prizadetem območju (največje uničenje je v regiji Gallura) kakih petsto kilometrov cest napol uničenih s plazovi in usadi, sesulo pa se je tudi več mostov, zarači cesar so prometne zvezze skoraj povsem prekinjene:

Vlada je na včerajšnji seji sicer za nujno pomoč dodelila 20 milijonov evrov. Deželna vlada je k temu dodala še pet milijonov evrov. Pristaniško mesto Olbia, poleti priljubljen letoviški kraj, je ostalo skoraj popolnoma pod vodo. Prebivalci so se zatekli v hotele, športne dvorane in k nekaterim posameznikom, ki so odprli vrata svojih hiš.

»Število žrtev se je zvišalo na 18 in več ljudi je še pogrešanih,« je povedal predsednik dežele Ugo Cappellacci za televizijski kanal SkyTG24.

Točno število pogrešanih oseb ni znano, različni viri pa navajajo od dva do štiri pogrešane »Operacija za zagotovitev osnovnih potrebščin evakuiranim poteka. Načrtujemo ponovno vzpostavitev elektrike, začetek črpanja

SARDINIJA Mores ima posebno vez s Slovenci

TRST - V Trstu živi veliko Sardincev, nekateri zamejski Slovenci imajo tudi sardinsko kri. Včeraj pa smo se pogovarjali s Sardincem, ki že štirideset let živi v Bazovici, odkar se je oženil. »Delam sem v banki Cassa di risparmio. Pod pritiskom žene Marije sem se moral naučiti slovenščine,« nam je v slovenskem jeziku duhovito dejal gospod Andrea Mulas. Po rodu je iz Moresa, mesteca, ki leži 40 kilometrov od Sassarija. »Ob 17. uru sem poklical sorodnike in potrdili so mi, da je v Moresu vse v redu. Tam ni težav s poplavami. Inam pa prijatelje v Macomerju, kjer je voda zalila kleti in podobno. Vsekakor tudi tam ni bilo nič hujšega,« je povedal sogovornik, ki se je zdavnaj vključil v vaško kulturno življenje, saj poje pri zboru Lipa.

Na domači otok, ki ga je v pondeljek prizadelo katastrofalo neurje, se Mulas vrača vsako leto, za tržaške in goriške Slovence je tudi že organiziral izlete. Njegov Mores ima namreč posebno vez s Slovenci v Italiji: prav tam je med letoma 1975 in 1980 županoval Mulasov slovenski prijatelj, Goričan Dušan Simčič. Ta je bil v Moresu tudi 20 let občinski odbornik in je bil s pokončno držo vsem krajanom za zgled, umrl je leta 2010. Na Sardiniji se je znašel leta 1942, ko je italijanska vojska tja poslala skupino primorskih fantov, on pa je tam ostal in si ustvaril družino ter mesto v krajevni zgodbini. (af)

Najbolj intenzivna reševalna akcija sicer poteka na gorskem območju bližu Nuora, kjer so se številni prebivalci pred naraslimi vodami zatekli na strehe hiš ali na drevesa. Vodja agencije za civilno zaščito Franco Gabrielli je poudaril, da otok ni bil pripravljen na katastrofo in da se številni

prebivalci pritožujejo, da niso bili obveščeni o nevarnosti.

Na otoku je sicer v zadnjih 24 urah padlo 440 milimetrov dežja, precej več kot običajno v tem času, vsekakor pa toliko, kolikor ga na tistem območju pada v približno šestih mesecih. Veter je pihal z do 100 kilometri na uro.

Neurje se je iz Sardinije premaknilo proti Kalabriji in Kampaniji na jug Italije. V Rimu pozorno spremljajo nivo Tibere. V Kalabriji so že evakuirali eno od počitniških naselij, začasno pa so tudi prekinili trajektne povezave med Neapljem in otoki Capri, Ischia in Procida. Pod vodo je tudi Trg sv. Marka v Benetkah.

RIM - Na sinočnjem zborovanju poslancev DS

Letta branil Cancellierijevo in pozval poslance DS k »četu odgovornosti«

RIM - Pred današnjo razpravo v parlamentu, kjer bo glasovanje o resoluciji, s katero Gibanje pet zvezd zahteva odstop ministritice za pravosodje Annamarie Cancellieri, se je predsednik vlade Enrico Letta udeležil sinočnjega zborovanja poslancev Demokratske stranke. Z njim sta prišla tudi sekretar stranke Guglielmo Epifani in minister za odnose s Parlamentom Dario Franceschini.

Letta je demokratskim poslancem razložil, da resolucija Gibanja 5 zvezd ni le naperjena proti ministritici, temveč gre dejansko za poskus nezaupnice celotni vladi. Zato je Letta apeliral na čut odgovornosti poslancev DS, med katерimi, kot je znano, še zlasti Renzijevi pristaši, prav tako zahtevajo odstop Cancellierijeve. »Vem, da mislimo različno, toda sprašujem vas za gesto odgovornosti, kajti edino enotnost DS lahko obdrži pokonci italijanski politični sistem«, je dejal Letta.

Predsednik vlade je zagovarjal delo ministritice, rekoč, da so obtožbe na njen račun neutemeljene in proizvod agresivne kampanje Grillovega gibanja, napad na vlado pa je treba zavrniti.

V razpravi je Gianni Cuperlo dejal, da bi morala ministrica po njegovi oceni sama odstopiti pred glasovanjem, »če pa nas Letta poziva, naj bomo odgovorni, potem moramo biti odgovorni«. Renzijevi pristaši so z resolucijo pozvali ministritico, naj poda ostavko. To stališče je v imenu skupine zastopal Paolo Gentiloni, ki je potem vendarle priznal, da se je treba podrediti Lettovemu pozivu k odgovornosti, če že ni druge poti. Nazadnej se je podredil tudi Pippo Civati, ki je poudaril, da ni mogoče glasovati za dokument Gibanja pet zvezd, vendar je prej audi sam hotel vložiti resolucijo z nezaupnico ministritico. Nazadnje je dejal, da »se odzivam Lettovemu klicu k odgovornosti, ker se čutim član te skupine«.

VILEŠ - Ikeino nakupovalno središče Tiare Shopping bodo odprli 5. decembra

Odprtje so odložili, ker z deli zamujajo

V Vilešu jutri ne bodo odprli Ikeinega nakupovalnega središča Tiare Shopping. Njegovo opremljanje se še ni zaključilo, zato so se pri podjetju Inter Ikea Centre Group v ponedeljek zvečer odložili, da odprtje odložijo na 5. december. Včeraj dopoldne so svojo odločitev sporočili krajevnim upraviteljem in najemnikom trgovin v novem nakupovalnem središču; župana iz Romansa Davideja Furlana so iz podjetja Inter Ikea Centre Group klicali okrog 12.30, potem ko je bil z nami na vezi glede urejanja prometne infrastrukture med Vilešem in Romansom. Tako zatem nas je župan poklical v uredništvo in nam sporočil, da je bilo odprtje odloženo. Okrog 14. ure je v naše uredništvo po elektronski pošti prišlo še uradno sporočilo družbe Inter Ikea Centr Group, popoldne pa so v Vilešu odstranili s pročelja nakupovalnega središča velik reklamni pano, na katerem so v slovenščini in italijansčini opozarjali na jutrišnje odprtje. Pred nakupovalno središčo so v prejšnjih dneh namestili celo velik ogrevani šotor za slovesno praznovanje odprtja, na katerega bo pač treba počakati še dva tedna.

GRADBENA DELA SO SE ZAVLEKLA

»Potrebujemo še nekaj časa, da zaključimo z opremljanjem našega novega nakupovalnega središča v Vilešu. Čeprav smo se maksimalno potrudili, da bi nam uspelo središče odpreti 21. novembra, so se gradbena dela zavlekla. Odložitev odprtja predstavlja nedvomno zelo težko odločitev, saj je 90 odstotkov prodajnih prostorov že oddanih,« pojasnjuje Herman Gewert, »managing director« družbe Inter Ikea Centre Group, ki se vsekakor zahvaljuje krajevnim upravam in še zlasti občini Vileš za trud, vložen v vse potrebne upravne postopke. Iz tiskovnega urada družbe Inter Ikea Centre Group so nam potrdili, da odložitev odprtja ni vezana na pridobitev dovoljenj za obratovanje, pač pa edino na zamudo, ki se je nabrala med gradnjo in še zlasti opremljanjem novega nakupovalnega središča.

TEŽAVE SO BILE V ZRAKU

V zadnjih tednih je bilo gradbišče Tiare Shoppinga podobno mravljišču. Parkirišče za nakupovalnim središčem je bilo polno tovornjakov in vozil najrazličnejših obrtniških podjetij iz cele dežele in tudi iz

bolj oddaljenih krajev, ki so sodelovali pri opremljanju trgovin. Čeprav so delavci in obrtniki delali noč in dan, med delavniki in nedeljami, jim opremljanja nakupovalnega središča ni uspelo speljati do konca. Tudi prilagajanje prometne infrastrukture ni potekalo po predvidenem časovnem planu; cestni odcep za Romans so dokončali komaj v ponedeljek zvečer, krožišče v središču Vileša pa še ni povsem zaključeno. Do konca niso uspeli speljati niti gradnje novih parkirnih mest, predvsem pa dajejo ceste okrog novega nakupovalnega središča videz neurejenosti, saj so pomazane z blatom tovornjakov, ki so v prejšnjih dneh dostavljali blago po neasfaltiranih cestah za objektom. Da se opremljanje ne bo pravčasno zaključilo, so predvidevali takoj v Vilešu kot v Romansu, kjer se je razširil glas, da naj bi bilo opremljenih in torej pripravljenih na odprtje le 70 od 170 trgovin in javnih lokalov.

Da poteka gradnja z zamudo, je bilo nazadnje občutiti tudi iz molka tiskovnega urada družbe Inter Ikea Centre Group. V zadnjih dneh niso poslali niti enega sporočila, ki bi napovedovalo odprtje novega nakupovalnega središča. Ko so leta 2009 odprli vleblagovnico Ikea, je bilo precej drugače. Za novinarje iz cele dežele, iz Slovenije in Hrvaške so pripravili dva vodena obiska trgovine še pred njenim odprtjem, ki je seveda potekalo na napovedni dan ob 7. uri zjutraj, kot veleva tradicija švedskega pohištvenega velikana. Kljub rani uri so se seveda na Ikeinem slovesnem odprtju zbrali številni krajevni upravitelji in politični veljaki.

NOVICO IZVEDELI PREKO SPLETA

Novica o odložitvi odprtja se je včeraj popoldne takoj razširila po spletu in socialnih omrežjih. Nekateri uslužbenci novih trgovin so ravno preko Facebooka in Twitterja izvedeli, da jutrišnji ne bo njihov prvi delovni dan. Odložitev odprtja jih je nedvomno oskodovala, kar seveda velja tudi za najemnika trgovin. Največji prodajni prostor v novem nakupovalnem središču - 8500 kvadratnih metrov - pripada družbi COOP Consumatori Nordest, ki je v reklamno kampanjo pred odprtjem nakupovalnega središča vložila kar nekaj denarja. V prejšnjih dneh so po vsej goriški pokrajini razdelili reklamno brošuro s posebnimi ponudbami in popusti, ki naj bi ve-

Gradnja nakupovalnega središča v Vilešu še ni zaključena

BUMBACA

lali med 21. in 30. novembrom. Brošuri so z ozirom na bližanje božičnih praznikov in se zlasti Miklavž dodali še posebno prilogu, ki je posvečena v celoti igračam. Brošuro in prilogo lahko zdaj le še odvržemo v zabol za recikliranje papirja!

Podobno kot družba COOP Consumatori Nordest so oškodovane še ostale trgovine, nedvomno pa odložitev odprtja predstavlja še najslabšo reklamo za družbo Inter Ikea Centre Group. V tiskovnem sporočilu so včeraj še zapisali, da so vodilno podjetje, kar zadeva nakupovalna središča v Evropi in na Kitajskem. »Upravljamo trideset nakupovalnih središč, šestnajst jih gradimo na Kitajskem, v Češki, Franciji, Italiji, Poljski, Portugalski, Slovaški, Španiji in Švici. Preko sto milijonov ljudi letno obišče naša nakupovalna središča. Poudariti želimo, da podjetje Ikea Retail Ita-

lia, ki za skupino Ikea upravlja trgovino Ikea v Vilešu, ni nikakor vpletena v gradbena dela za izgradnjo novega nakupovalnega središča,« so pojasnili iz podjetja Inter Ikea Centre Group in tem dejansko naprtili krivdo za zamude gradbenim podjetjem, ki so sodelovala pri gradnji novega nakupovalnega središča.

Na svetovnem spletu se je včeraj popoldne nabralo kar nekaj piknih komentarjev in pripomemb ljudi, ki so se jutri nameravali odpraviti v Vileš, da bi kupili digitalno televizijo, mobilni telefon ali drugo blago po znižani ceni, kakor so napovedovali reklamne brošure. »Ne jezite se. Dvotedenska odložitev odprtja ni nič v primerjavi z zamudo, ki si jo v Italiji nabere večina javni del,« pa je nekdo pametno priponil na spletu.

Danjal Radetič

Policisti in gasilci so včeraj mani-festivali pred prefekturami po vsej državi, popoldne pa so se njihovi predstavniki zbrali na protestnem shodu v Rimu, da bi izrazili svoje nestrinjanje z vrsto ukrepov, ki jih državna vlada sprejema na področju javne varnosti. V Gorici so se sindikalni zastopniki policistov in gasilcev zbrali na Travniku, kjer so mimo-domačim delili letake.

Policisti in gasilci opozarjajo, da je vlada tudi za prihodnje leto in že četrtek zapored zamrznila višanje plač, hkrati pa krči finančno dotacijo za plačevanje nadur. Po besedah policistov in gasilcev je že več let blokirano zaposlovanje novega osebja, tako povprečna starost v policijskih in gasilskih kasarnah že presegala 45 let. Policijski sindikati se izrekajo tudi proti ponovnemu financiranju s 40 milijoni evrov projekta za zagotavljanje varnosti na cestah, ker se ni izkazal za uspešnega in ker so nagrade delili le med pripadniki vojaških sil, ne pa tudi policijskih enot.

Policist BUMBACA

Policisti in gasilci zato skupaj zahtevajo, naj se odpravi blokada, ki je prizadela povisje plač, in naj se racionalizira celoten sistem sil javnega reda, v okviru katerega je treba zmanjšati stroške in podvajanja. Policisti in gasilci so prepričani, da mora državna vlada pripraviti nov zakon, ki bi posodobil karierne profile in zagotovil ovrednotenje znanja in izkušenje operatorjev na teritoriju. Vlada mora poseči tudi v upokojitvene pogoje, saj se na podlagi današnje zakonodaje vojaki lahko upokojijo deset let pred ostalimi. Policisti in gasilci napovedujejo, da si bodo po svojih močeh še naprej prizadevali za zagotavljanje varnosti, hkrati pa opozarjajo ljudi, da je celoten sistem tukaj pred propadom. Po njihovem mnenju zato državna vlada ne sme prezirati njihovih zahtev, pač pa mora z dejanjem dokazati, da ji je varnost ljudi pri srcu. V goriški pokrajini je zaposlenih 185 gasilcev in okrog petsto policistov, razmeščenih po raznih oddelkih.

GORICA - Imenovanje Emilio Sgarlata novi predsednik konzorcija za univerzitetni razvoj

Novi predsednik konzorcija za razvoj goriškega univerzitetnega pola je Emilio Sgarlata, ki je do pred kratkim vodil Trgovinsko zbornico. Na čelu njenega upravnega odbora je bil celih petnajst let, ko maj ga je zapustil, pa je že dobil novo predsedniško zadolžitev. Do njegovega imenovanja za predsednika univerzitetnega konzorcija je prešlo včeraj, odločilna je bila podpora, ki mu jo je zagotovila ravno Trgovinska zbornica. V upravnem svetu konzorcija ima goriška občina 45 odstotkov glasov, ravno tako 45 odstotkov jih ima pokrajina, tako da je za izbiro predsednika navadno odločilnih 10 odstotkov glasov Trgovinske zbornice. Med včerajšnjim zasedanjem je pokrajinski odbornik Federico Portelli predlagal imenovanje šolnice Laure Fasiolo, vendar njegov predlog ni prodril. Goriška občina je s podporo Trgovinske zbornice izbrala za predsednika Sgarlato (rodil se je v Palermu leta 1939), ki je v preteklosti vodil več gospodarskih ustanov in sedel v upravnih svetih pomembnih podjetij z javnim kapitalom. Fasiolova je bila izbrana za podpredsednico, v upravnem svetu konzorcija so bili imenovani še Raffaella Fratepietro, Livia Zucalli in Paolo Maschio.

Novi market

BUMBACA

GORICA - Danes v Ulici Aquileia

Odpirajo market

Interspar so zgradili na zemljišču, kjer je stalo skladишče prevoznega podjetja Caprara

Med ulicama Aquileia in Marani v Gorici, ob krožišču pri ločniškem mostu čez Sočo, ob danes podjetje Aspiag Service odprlo market iz verige Despar. Novi Eurospar so zgradili na zemljišču, kjer je nekoč stalo skladишče prevoznega podjetja Caprara. Obredni prerez traku bo ob 14.30, udeležili se ga bodo goriški župan Ettore Romoli, občinska odbornica za trgovino Arianna Bellan, predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in vodstvo družbe Despar Nordest, ki bo v prihodnjih tednih odprlo nove markete tudi v Sacileju, Čentru, Červinjanu in Čedadu. V gradnjo novih marketov so skupno vložili 40 milijonov evrov, v njih bodo pridobili sedemdeset novih delovnih mest.

»V Furlaniji-Julijski krajini smo v dvaletih podvojili število trgovin in uslužbenec;

verjetno smo edino podjetje v deželi, ki se lahko pohvali s tako rastjo, hkrati smo ponosni, da v današnjem kriznem obdobju ustvarjamo nova delovna mesta,« poudarja Fabrizio Cicero Santalena, direktor distribucijskega središča družbe Despar za Furlanijo-Julijsko krajino.

Novi Eurospar razpolaga s 1400 kvadratnimi metri prodajnih površin, blagajn bo osem, poslopje je bilo zgrajeno, da bi bilo energetsko čim varčnejše; na streho so celo posadili travo. V marketu bo tudi ribarnica, kruh bodo pekli vsako uro. Market bo vodil Igor Marcon, ki je bil doslej odgovoren za market Eurospar v Ločniku. V novem marketu bo skupno 39 uslužbenec; med njimi jih je na novo zaposlenih 27.

GORICA - V Kulturnem domu pesmi Marka Kravosa in akvareli Andreja Kosiča

Poezija v sliki in besedi

»Poezija v sliki in besedi« je bil naslov ponedeljkove prizrite, ki je uvedla v praznovanje 32-letnice goriškega Kulturnega doma. Za to priložnost so povabili v goste dva kulturna ustvarjalca, ki se izražata z likovno oziroma pesniško govorico, oba pa je letos doletel tudi življenjski jubilej. Z 52 deli večjega formata se občinstvo predstavlja goriški slikar Andrej Kosič, ki je poleti slavil svojo 80-letnico; na ponedeljkovem dogodku se mu je pridružil tržaški pesnik Marko Kravos, ki je letos spomladan praznoval 70-letnico. Ob obletnici Kulturnega doma so se torej poklonili protagonistoma slovenske kulturne scene. Številno publiko je uvodoma pozdravil predsednik Kulturnega doma Igor Komel; še zlasti je poudaril, da si je danes težko zamisliti Gorico brez Kulturnega doma. Doslej je Kulturni dom vse skozi ustvarjal pogoje, da smo se Goričani različnih narodnosti srečevali, spoznavali in navezovali prijateljske stike, je povедal ravnatelj Komel in dodal misel, ki se je porodila pred mnogimi leti, a jo lahko izrecemo tudi ob sedanjem rojstnem dnevu doma: »Težko je biti prijatelj, če se ne poznas.« Na koncu svojega nagovora je ravnatelj poudaril, da je sadove tega dela goriška kultura sprejema in širšemu okolju izročila otipljiva znamenja, ki se odražajo v goriškem sožituju, strpnosti in medsebojnem sodelovanju. Zahvala za to opravljeno delo pa naj gre vsem, ki so na katerokoli način prispevali k delovanju in rasti Kulturnega doma v Gorici, je še povedal Komel, se zahvalil umetnikoma za dolgoletno sodelovanje in povabil prisotne, da se udeležijo osrednje manifestacije, ki bo v nedeljo, 24. novembra, ko bo na odru doma nastopil Tržaški partizanski pevski zbor Pingo Tomažič.

Prijetno zasnovan večer so popestile poezije pesnika Marka Kravosa, ki jih je deloma sam recitiral, deloma pa člani goriškega Tik tak teatra Nadja Žuligoj, Solange Degenhardt in Robert Cotič. Vse poezije so brali v slovenskem in italijanskem jeziku. Marka Kravosa sta v dvojezični obliki predstavila Marisa Pelesson in Vili Prinčič, ki sta v drugem delu večera tudi prebrala predstavljeni tekst razstave Andreja Kosiča. Kritično noto je sicer pripravil likovni kritik Joško Vetrh, ki pa se ni uspel udeležiti večera v Kulturnem domu.

Iz kritičnega zapisa povzemamo, da Andrej Kosič že petič gostuje z osebno razstavo v galeriji Kulturnega doma. Za to priložnost je izbira padla na dela, ki jih je uresničil v zadnjih petnajstih letih; med njimi je tudi nekaj akvarel, ki so prvič dani na ogled občvalcem. Vetrh je še zapisal, da pri Kosičevem slikanju ne gre samo za posredovanje izkušenj pridobljenih pri odkrivanju narave in njenih danosti, temveč predvsem za posredovanje globokih občutkov, ki jih je slikar zaznal ob pogledu na lepoto naših krajev: od bližnjih, kot so Brda, Kras ter dolini Soče in Vipave, pa do tistih bolj oddaljenih v osrčju Slovenije ali na Koroškem. Izhodno točko vseh njegovih del nedvomno predstavlja osebno in močno ponotranjeno doživetje neke krajin s svojo svetlobo, barvami, ozračjem, oblikami. Kdor se količaj spozna na naravne danosti naših krajev, bo našel še nedotaknjene lepote predvsem pri Kosičevih zračnih krajinah Brd pokritih z vinogradji, v panoramskih vedutah Soče in Vipavske doline posejanih z vasicami, v izrezih skope kraške zemlje z redkimi arhitekturami, ki tonejo med živordečo jonsko vegetacijo. S svojo občutljivostjo, ki jo podpirata velika tehnična izkušenost in dobro strokovno znanje, Kosič uspe, da nam sporoči svoje občutke, prikaže ozračje nekega letnega časa ali trenutka dneva in predstavi vse tiste pojave, ki nek kraj, ali trenutek v življenju prelevijo v neponovljiv dogodek, je še zapisal prof. Joško Vetrh.

Naj na koncu dodamo, da je na kulturnem večeru sodelovala tudi knjižnica Damir Feigel iz Gorice, ki je postavila na ogled knjižna dela in publikacije obeh umetnikov. (vip)

Komel s Kravosom in Kosičem (zgoraj), občinstvo na odprtju (spodaj) BUMBACA

GORICA-SOLKAN - Čemu obcestni jarek?

Na nikogaršnji zemlji Ijudem nastavili past

V jarek je že zavila starejša kolesarka in se laže poškodovala

Uporabniki stranskega mejnega prehoda na Solkanskem polju so nas opozorili, da je ob neASFaltirani cesti na nikogaršnji zemlji pred dnevi nekdo iz neznanih razlogov izkopal jarek. Dolg je kakih dvajset metrov, globok približno pol metra, speljan pa je tik ob cesti, tako da je nevaren za mimoideče. Ker jarek ni zavarovan in nanj ne opozarja niti predpisi rdeče-beli trak, so se tam že zgodile

manjše nesreče. Starejša gospa je na primer s kolesom zavila vanj in padla; na srečo ji ni bilo nič hujšega. Huje bi bilo, če bi v jarek zavolil kak avtomobil, kar se zaradi ozke ceste zlahka zgodi; iz jarka se ne bi izvlekel sam in bi morala prisikočiti na pomoč avtovleka. Kdor je za to pristojen, naj poskrbi, da bo ta nerazumljiva in nespametna past čim prej odpravljena, saj cesto krajan kar pogosto uporablajo. (vip)

TRŽIČ - Predlog iz vrst opozicije

»Prazna stanovanja je treba oddati v najem«

V Tržiču je brez najemnikov 51 stanovanj, ki so v občinski lasti in za vzdrževanje katerih skrbijo podjetja Ater. Vsa stanovanja z izjemo enega v Ulici Giacich se nahajajo v delavskem rajonu Pancan. V večini primerov so v dobrem stanju, zato pa je tržiška občinska svetnica liste Rinnoviamo Monfalcone Anna Cisint prepričana, da jih bi morala občina čim prej oddati v najem. Cisintova je 11. novembra že vložila svetniško vprašanje glede praznih stanovanj, zdaj spet poziva županjo Silvio Altran, naj ukrepa in naj omogoči pripravo novega razpisa za oddajo v najem praznih stanovanj. Cisintova opozarja, da išče prazno stanovanje po zmerni najemnini res veliko ljudi. Ena izmed teh je Patrizia Simoni, ki bo 30. decembra

moral zapustiti hišo, v kateri biva. Ker na mesec zasluži 850 evrov, ne uspe najti stanovanja, za katerega bi uspela plačevati najemnino. Ker živi v tržiški občini komaj tri leta, ne pa predvidenih pet, ne more zaprositi za stanovanje podjetja Ater. »Ponudila sem se, da bi celo na svoje stroške popravila prazno stanovanje v Pancanu, čeprav bi morala za to najeti posojilo,« pravi Simoničeva; kljub zdravstvenim težavam je doslej prejela le negativne odgovore, svetovali so ji, naj poišče pomoč pri socialnih službah. V uradu »Pronto casa« so ji predlagali enosobno stanovanje s 480 evri najemnino. Cisintova je prepričana, da bi morala občina Simonijevi in drugim prosilcem dati v najem prazna stanovanja, ki bodo drugače propadla.

PEVMA - Telefonija

Antene ob vrtcu nočejo

Občini predlagajo dve alternativi

Nočejo nove antene za mobilno telefonijo ob vaškem vrtcu, zato predlagajo goriški občini dve alternativi za njeno namestitev. Konec oktobra so se na zasedanju združenja Krajevna skupnost Pevma-Štmaver-Oslavje izrekli proti nameri družbe Wind, da namesti novo anteno za mobilno telefonijo v Pevmi, in sicer nedaleč od vrtca Pikanpolonica. Na zasedanju so ugotovili, da bi lahko anteno namestili na vodovodnem objektu na koti 188 na Oslavju ali pa ob oslavski kostnici iz prve svetovne vojne. Svoj predlog je združenje že odpalo goriški občini, ki ji je nato pisal tudi občinski svetnik Demokratske stranke-Slovenske skupnosti Walter Bandelj.

»Izbira občinske uprave za postavitev antene, ki bi stala približno 90 metrov od vrtca, je v nasprotu z novim pravilnikom za mobilno telefonijo, ki ga je svojčas odobril goriški občinski svet,« poudarja Bandelj in pojasnjuje, da sta na zemljevidu, ki je priložen novemu pravilniku, označeni še dve drugi občinski zemljišči; nahajata se nedaleč od lokacije, ki jo je določila občinska uprava za novo anteno, vendar sta bolj oddaljeni od javnih poslopij in tudi od stanovanjskih hiš.

»Označeni zemljišči, ki ju predlagajo krajevno združenje ležita na najvišjih točkah Oslavja, kar bi omogočilo tudi večjo učinkovitost oddajanja telefonskega signala, hkrati bi preprečilo postavljanje dodatnih anten. Obe lokaciji se tudi nahajata v bližini občine Števerjan, kjer je signal mobilnega telefonskega omrežja zelo slab, zato pa bi bila postavitev antene na eni izmed njiju dobra izbiro tudi za telefonsko podjetje Wind. Bandelj je svoj predlog odpusal podžupanu Robertu Sartoriju, v vednost pa še občinskima odbornikoma za okolje Francescu Del Sordiju in za urbanistiko Guidu Germanu Pettarinu.

70-LETNICA Partizanski zbor bo pel za dnevnik

»Primorski dnevnik je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik Partizanski dnevnik pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil,« je zapisano v naslovni glavi našega dnevnika. V nedeljo bo torej minilo natanko sedemdeset let od izida prve številke Partizanskega dnevnika, ki je bil tedaj edini svobodni, protinacifašistični dnevnik v okupirani Evropi. Obletnica zasluži primerno obeležitev. Priložnost za to bo koncert Tržaškega partizanskega pevskega zborna Pingo Tomažič, ki bo v nedeljo, 24. novembra, ob 17.30 nastopil v goriškem Kulturnem domu ob njegovih 32-letnici. Nedeljski dogodek bo posvečen 70-letnici Partizanskega dnevnika, govornik na njem bo tudi odgovorni urednik Primorskega dnevnika, Dušan Udovič.

Nevarni obcestni jarek

NOVA GORICA - Afera ne pojenja

Navedbe v anonimkah so se izkazale za neresnične

Podpisujejo se le »zaskrbljeni občani« - Tudi Simonu Klautu prelepili avto

Mediji zadnje dni prejemamo anonimke »zaskrbljenih občanov«, ki opozarjajo na domnevne nepravilnosti delovanja novogoriške župana in nekaterih z njim povezanih oseb. Ob preverjanju so se navedbe iz teh sporočil izkazale za neresnične, zato jih niti ne bomo podrobnejše pojasnilovali. Vse skupaj je sprožilo poročanje o tem, da vodja županovega kabineta Simon Klaut klub visokim dohodkom plačuje neprofitno najemnino novogoriškemu Stanovanjskemu skladu, o tem smo podrobnejše že pisali. Po anonimkah so sledili transparenti, ki so jih neznanici v ponedeljek razobesili na več koncih mesta in imajo že pridih prevolilne tekme.

O vsebinah transparentov in županovem odzivu smo poročali že včeraj. Iz-

vedeli pa smo, da so neznanici oblepili tudi Klautov avtomobil. »Tudi meni so, tako kot župan, prelepli avto. Na registrske tablice in vratu avtomobila so mi prilepili napis »Gotov si!«. Pred našim blokom videvam neke ljudi, ki fotografirajo balkon stanovanja, v katerem živim, tej isti se sprehajajo po hodniku bloka ... Psihični pritisk name in na mojo družino se stopnjuje. Tudi jaz imam dva majhna otroka, zelo težko je za celo družino,« je včeraj za Primorski dnevnik povestil Klaut, glede transparentov, na katerih se je pojavljalo tudi njegovo ime, pa je dejal, da ne ve, kdo se skriva za tem. »Včeraj sem bil znova pri odvetniku, oba sva mnenja, da ni nem naredil nič nezakonitega,« je znova zatrdiril. (km)

GORICA - Krstna predstavitev letošnje knjižne zbirke

Mohorjevke med bralci

Predstavljajo letošnje Mohorjevke

BUMBACA

Goriška Mohorjeva tudi z letošnjo knjižno zbirko išče pot med bralce različnih generacij in z različnimi bralnimi interesami. Odlika mohorjevk pa je zlasti v tem, da imajo korenine v preteklosti, a se po vsebinu in obliki obnavljajo, tako da jim uspeva nagovarjati tradicionalne pa tudi nove bralce. Krstno so jih predstavili v ponedeljek pred štiridesetimi ljudmi, ki so se pod večer zbrali v galeriji Ars na Travniku.

Steber zbirke je Koledar za leto 2014, ki je letos izšel na 352 straneh. Urednik Jože Markuž je o njem povedal, da je 58 avtorjev prispevalo vanj 72 zapisov različne vsebine. »V njih je zaznati utrip naše žive skupnosti,« je poudaril, omenil vrsto člankov tudi z versko, naravoslovno, literarno in spominsko vsebino ter posebej izpostavil dva članka na temo prve svetovne vojne. V zaključnem delu prinaša Koledar zapis, ki sta za dokumentiranje omenjenega utripa izredno dragocena: to sta »Slovenska bibliografija v Italiji za leto 2012«, ki jo je sestavila Ksenija Majovski, ter pregled in analiza vpisov v slovenske šole v Italiji, delo Norine Boğatec. Naslovnicu in koledarski del zbornika je s svojimi akvareli ilustriral slikar Andrej Kosič, ki so ga povabili k sodelovanju zato, da bi ga počastili ob njegovih 80-letnici. Kritičarka Verena Koršič Zorn je na notranji strani naslovnice o njegovih akvarelih zapisala, da »se v njih prepletajo umetniška čutjenja ob doživljajujočih absolutne lepote narave, s katero se ne more primerjati noben tehnični izum«. Kosič je povedal, da je že tretjič ilustriral Koledar, in nato z besedami »intenzivno delam, čeprav sem že star, a za delo še mlad« izzval aplavz prisotnih ljudi.

Na vrsti je bila Anamarija Volk Zlobec, »garancija za založbo«, je o njej dejal tajnik Goriške Mohorjeve Marko Tavčar in pojasnil, da so njene zbirke pravljic med otroki vedno uspešne. Volk Zlobčeva je tokrat podpisala slikanico »O polžku Izidorju in druge živilske zgodbe«. O sebi je avtorica najprej povedala, da je za pisanje pravljic kompetentna, saj je po srcu predvsem učiteljica, in da ima pri pisanju v mislih svoje učence. Knjiga vsebuje dvanaest ekoloških pravljicnih zgodob, ki se zrcalijo v realnem življenju. »Naš okolje je ogroženo. Če ne bomo ukreplali, bo katastrofa,« je opozorila in dodala, da »zdrava narava obuja pri otročki smisel za lepoto«. To je seveda tudi namen ilustracij Nejke Selišnik, ki so »prisrčno hudo mušne in za otroke privlačne«, je ocenila Volk Zlobčeva. Ilustratorka, ki »je šla iskat žive polže in jih žive naslikala«, je Goriški Mohorjevi zaželela, da bi njene knjige našle veliko odprtih vrat v slovenske domove.

Zadnji dve knjigi je predstavil Marko Tavčar. Knjiga »Nekdaj v starih časih - Spisi Rada Bednarika (1902-1975) in prispevki o njem« je izšla v zbirki Naše korenine. Že na prvi pogled privlačna in slastna pa je knji-

ga »Domače slaščice - 131 receptov najbolj priljubljenih primorskih in drugih sladič«, skupinsko delo različnih avtoric in avtorjev. Zanje je značilno, da je napisana »v mohorjanskem praktičnem duhu« in predstavlja izvir, da se vsi preizkusimo v peki. »Vedno je seveda možen popravni izpit,« je še priporabil Tavčar.

Že danes bodo zbirko predstavili na knjižnem sejmu v Ljubljani, medtem ko bo v Trstu predstavljena v sredo. (ide)

DOBERDOB - Ob 45-letnici društva Hrast

Praznovali s pesmijo

Zborovski program se je prepletal z anekdotami iz bogate društvene zgodovine

Za doberdobsko vaško skupnost je bil 14. oktober 1968 pomemben dan. Tako je namreč potekal ustanovitveni občni zbor slovenskega kulturnega društva Hrast: njegov nastanek je okronal dolgoletno ljubiteljsko udejstvovanje na kulturnem področju. Poleg pevske dejavnosti se je pri Hrastu razvila pestra paleta drugih dejavnosti: od gledališkega krožka in mladinske skupine do športnih in rekreacijskih prireditev.

Priješnjo soboto je doberdobsko društvo svoj dolgoletni obstoj obeležilo s celovečernim koncertom mešanega pevskega zbora Hrast. Šlo je za zborovski večer, ki je bil prepletен z izseki in zgodovine društva in ki je ponujal celosten pogled v obdobje od leta 1968 dalje. Rdečo nit koncerta s prebiranjem zgodovinskih anekdot in pripletajočim se razvijali člani mladinske gledališke skupine pri društvu Hrast pod vodstvom Jasmin Podveršič. Glavno noto pa je večeru dal doberdobski mešani pevski zbor pod takstirko Hilarija Lavrenčiča. Pred polno domačo cerkvijo - župnija sv. Martina je bila soorganizatorka večera - so tako najprej izzvenele melodije nemške romantične. Doberdobski pevci so predstavili deli dveh pomembnih predstavnikov tega obdobja, Felixia Mendelssohna Bartholdya in Josefa Rheinbergerja. V drugem delu polifonsko obarvanega sklopa je bila v ospredju sodobna polifonija, ki je segala v pravoslavno tradicijo (estonski skladatelj Arvo Pärt) ter v severno ameriško šolo (Morten Lauridsen in Randall Stroope). Drugi del, ki je bil posvečen slovenski zborovski zakladnici, sta uvedli avtorski skladbi »Večerni zvon« Marija Kogoja in »Pomladni večeri« Patricija Quaggiata. Zbor Hrast je večer sklenil s tremi ljudskimi pesmimi, ki so poslušalce spopremile na namišljen pot od Rezije (»Oj gora ta Kaninova«, Ambrož Čop) preko Benečije

Mešani pevski zbor Hrast na sobotnem koncertu

BUMBACA

(»Petelinček je zapieu«, Hilarij Lavrenčič) vse do Trsta oziroma Ricmanj (»Dekle je pralo srajcke dvej«, Walter Lo Nigro).

Ob zaključnem aplavzu, s katerim je publika nagradila nastop doberdobskih pevcev, so bili na vrsti pozdravi in zahvale. V imenu jubilanta, društva Hrast, je publika nagovoril predsednik Claudio Peric in se posebej spomnil vseh, ki so društvo ustvarili. V imenu Zveze slovenske katoliške prosvete je pozdravila predsednica Franka Padovan, doberdobsko občinsko upravo je zastopal podžupan Fabio Vizintin, v imenu krovne organizacije SSO je pozdravil

predsednik za Goriško Walter Bandelj; na koncertu je bil prisoten tudi deželnji predsednik organizacije Drago Štoka. Pozdravili so še Tamara Kosič v imenu Kulturnega centra Lojze Bratuž, Zulejka Devetak, predsednica doberdobskega društva Jezero, Martina Valentincič v imenu društva Frančišek Borgia Sedej iz Števerjana in Marij Maver iz tržaške Slovenske prosvete. Ob sklepnu večeru je dirigent Hilarij Lavrenčič povabil, naj se zboru pridružijo številni nekdanji pevci, ki so bili v cerkvi: v razširjeni postaviti je tako v slovo glasno izzvenela Še Merkujeva »Injen čeuja 'ti gna«. (ac)

GORIŠKA

»Vitica« bo vabila turiste

V publikaciji Brda, Vipavska in Kras

Regionalna destinacijska organizacija Smaragdna pot je dne izdala turistično publikacijo »Vitica Goriška«, namenjeno domaćim in tujim obiskovalcem. »Gre za prvi prospekt, v katerem so združena vse tri vinorodna območja: Brda, Vipavska dolina in Kras,« pravi koordinatorka Erika K. Marinič. Publikacija je izšla v 75.000 izvodih ter v slovenskem, angleškem, italijanskem, nemškem in francoskem jeziku.

Zasnovana je tako, da prinaša predstavitev in značilnosti Nove Gorice kot izhodišče za potovanje po treh vinorodnih območjih, znanih tudi v svetu. Le-ti so predstavljeni skozi značilnosti pokrajine, tal in podnebjja, sledi opis značilnosti trt in vina, kulinarike, pa tudi kulturnih in naravnih znamenitosti. Tiste posebnosti, ki so še posebej omembne vredne, so izpostavljene v posebnem kotiku. V Novi Gorici sta izpostavljene zbirka burbon - starinskih vrtnic na Kostanjevici in goriški radici. V Brdih sta to avtohtona sorta rebula in Motnik, pozabljeni vino, ki je bilo nekoč zelo cenjeno. Med vipavske posebnosti je avtorica besedila, etnologinja Katja Kogej, uvrstila Mitjo Vertovca, očeta vipavskega vignogradništva, kozarcem glo-glo, ki so ga uporabljali v 18. stoletju v Lanterijevi graščini v Vipavi in je zaradi posebne oblike ob pitju oddajal skladne glasove, ter Zdravljico, slovensko himno; melodija je namreč delo skladatelja Stanka Premrla iz Podnanosa. Izpostavljene so vipavska jota, breskve in avtohtona zelen in pinela. Med kraške značilnosti so se uvrstile osmice in teran.

Publikacija vsebuje preglednico vsačkoletnih prireditvev, v njej pa so se znašli tudi nasveti policije voznikom glede pitja alkohola. Ne manjkata niti zemljived in seznam Turistično-informacijskih centrov in vinotek. (km)

Čokolada v Gradišču

V središču Gradiča bo od 24. novembra, potekal tradicionalni praznik čokoladnih izdelkov Chocofest, ki ga prirejajo že šestnajstič po vrsti. Med štirimi dnevi praznika bo v Gradišču izjemoma odprt tudi tamkajšnji grad.

Poganjki projektov

Na sedežu podjetja BensaPM na Korzu Italia v Gorici bo danes ob 17. uri tretje predstavljeno srečanje projekta »Progetti in erba 2014« (Poganjki projektov), ki ga v obliki nagrade prirejajo za otroke osnovnih in nižjih srednjih šol. Današnje srečanje je namenjeno zainteresiranim učiteljem, vzgojiteljem, ravnateljem, staršem itd.; iz organizacijskih razlogov je treba udeležbo navajati na naslov elektronske pošte giorgio.bensa@pmi.nic.org.

Ob dnevu knjižnice

V okviru dneva splošnih knjižnic bodo tudi v novogoriški knjižnici Franceta Bevka danes pripravili nekaj dogodkov. Med drugim bodo omogočili brezplačni vpis, podarjali bodo odpisane knjige, za obiskovalce so pripravili jabolka s sporočilom, obenem pa jih pozivajo, da tudi sami puščijo sporočilo na zidu »Knjižnica za vas... beseda je vaša«. Za odrasle pripravljajo delavnico ob 16.30 pod vodstvom Irene Božič, ob isti uri bo tudi delavnica za otroke pod vodstvom Ane Đorđević. Osrednja prireditev bo ob 18. uri, nastopila bo gledališka igralka Ana Facchini. (km)

Polfinalni nastopi

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se danes začenja drugi del pianističnega tekmovanja Giuliano Pecar; polfinalni nastopi bodo ob 9. in 15. ur. Jutri pa se začenajo nastopi mladih pianistov za nagrado mesta Gorice; ob 9. uri bodo na vrsti pianisti pod 18. letom starosti. Zaključni koncert z nagrjevanjem zmagovalcev bo v petek, 22. novembra, ob 20.30; vstop je prost.

Letošnje nastope končali z zmago

CELJE - Slovenska nogometna reprezentanca je na prijateljski tekmi v Celju premagala Kanado z 1:0 (0:0). Včeraj je gol za Slovenijo dosegel Valter Birs v 53. minut. Slovenska reprezentanca je s tekmo proti Kanadi, proti kateri je igrala prvič, končala leto 2013. Na veselje sicer premraženih in ne ravno številnih navijačev z zmago proti 111. ekipi na lestvici Mednarodne nogometne zveze in 65. različnemu tekmeču v zgodovini slovenskih reprezentančnih nastopov.

Visoka zmaga Slovenije, poraz Italije

STARAZAGORA - Slovenska nogometna reprezentanca do 21 let je na sedmi tekmi kvalifikacij za evropsko prvenstvo do 21 let v Stari Zagori premagala bolgarske vrstnike s 5:1 (2:1). Izbrane Tomaža Kavčiča naslednja tekma čaka 5. marca v Andori. Za Slovenijo, ki je tretja na lestvici z 8 točkami, so zadeli: Pučko, Jelenič, Vučkić in dvakrat Bratanović. Italija je včeraj v gosteh izgubila proti Srbiji z 1:0 in po porazu resno tvega, da se ne uvrsti na evropsko prvenstvo.

KOŠARKA - Selektor italijanske reprezentance Simone Pianigiani v Trstu

Ko želiš napredovati

Tokrat se je medijem predstavil v trenerki. Nič več kravate in temne oblike, »blagovne znamke« z evropskega prvenstva v Sloveniji. Selektor članske košarkarske reprezentance **Simone Pianigiani** je najbrž prav zato takoj prebil led v tržaškem hotelu Savoia. Tam je včeraj steklo srečanje z novinarji in trenerji v organizaciji deželnega Združenja športnih novinarjev USSI.

Kaj, ko bi le delček budžeta usmerili v trenersko ekipo?

Selektor se tačas načrtno mudi po Italiji. Kot glavni odposlanec košarkarske zveze širi nove smernice. Zvez si namreč zdi vse bolj potreben stik z bazo, saj je sicer težko načrtovati karkoli. Proces meddrugim vključuje tudi podajanje znanja, da bi v kratkem poenotili italijansko košarkarsko šolo. Sodelovanje vseh ravni je po Pianigianijevem mnenju nujno za svetlo bodočnost. »Med glavnimi smernicami projekta »Progetto Azzurri« je tudi želja, da bi bilo več malih zbirnih centrov, kot je Coverciano za nogometne, kjer bi se srečevali vsi košarkarski akterji. Ne samo igralci, ampak tudi trenerji, odborniki in sodniki. Tu bi prišlo do deljenja in izmenjanje idej.« Usmeritev v izključno rast igralcev ne pride več v poštov. Po mnenju Pianigianija je namreč potrebno, da bi ob igralcih pridobili čedalje bolj kvalitetne ekipe trenerjev, kondicijskih trenerjev, odbornikov, zdravnikov in sodnikov ... skratka vseh, ki delujejo v košarkarskem svetu. »Zavedati se moramo, da v Italiji ni toliko igralcev kot drugje, hkrati pa smo tudi s fizičnega vidika slabši od ostalih. Naj sam spomnim, da smo bili na EP najnižja ekipa. Zato je potrebno dobiti alternativo, da bomo parirali ostalim.« Ob ekipi je torej potrebno vzpostaviti odlične pogoje z vrhunsko trenersko ekipo, ki bo skrbela od preventive do kondicijske priprave in tehničnih zadev, kot so meddrugim tudi video analize. Po Pianigianiju nevsem mnenju tak sistem pa ni dovolj vzpostaviti na reprezentančnem nivoju, ampak tudi na klubskem. »Če klub, ki potrosi 15 milijonov evrov samo za sestavo ekipe, usmeri 500 tisoč evrov celotne vsote v trenersko ekipo, bo ohranil vsekakor željeno kvaliteto, z razliko pa, da bo imel ob tem tudi odličen štab. To bo posledično omogočilo, da ekipa pridi na razpoznavnosti, vse pa bodo še najbolj cenili igralci, ki bodo odlične pojoče iskali tudi druge.« Na podoben način bi se morali razviti klubi na nižji ravni, predvsem s pomočjo mladih sil.

Reprezentanca je zdaj šele ... začetek

Za pariranje z ostalimi na reprezentančnem nivoju je potrebno tudi dvingiti nivo vsakega igralca. Če je bila izbrana vrsta pred leti končna postaja igralca, ki se je najprej izkazal na državnem, nato pa še na mednarodnem nivoju, prevzema tačas reprezentanca

Selektor Simone Pianigiani je vodenje članske izbrane vrste prevzel leta 2009. Istočasno je do sezone 2011/12 vodil Sieno (osvojil je šest državnih naslovov), v lanski sezoni 2012/13 pa treniral turški Fenerbahçe

ANSKA

vlogo prvega posrednika. Skratka, igralec šele z reprezentanco pridobiva mednarodne izkušnje in hkrati drugačno vlogo. Tako so italijanski igralci letos prvič okusili šarm mednarodnih tekem in intenzivnega ritma (v Sloveniji so odigrali 11 tekem v 17 dneh). Nepozabna bo zanje bržkoneh ostala tekma med Italijo in Slovenijo, kjer so Stožice pokale po šivih, igralci pa so bili izpostavljeni tudi številnim medijem. »Take izkušnje moramo igralcem že naprej ponujati. Zato bo zaživel voči reprezentančnih ekip (ob članski še pripravljalna in razvojna), da se bodo mladi ob izkušnjah na igrišču učili tudi življenga na pripravah, se soočali z daljšimi gostovanji in vsem kar spada zraven, česar zdaj niso vajeni,« je pojasnil Pianigiani. Večina italijanskih ekip namreč nima izkušenj v Evropi, večina igralcev gre le enkrat na štirinajst dni na gostovanja, v glavnem pa ostajajo v Italiji. »Letos me sicer veseli, da je kar sedem ekip vključenih v evropske lige, naprej pa italijanski igralci imajo malo priložnosti, da se predstavijo v tujini. Potem tukaj tudi manj odhajajo v tujino. Verjamem, da bo z mlajšimi generacijami tega več, saj so mladi bolj odprt od starejših igralcev.«

Pianigiani je v Trstu tudi napovedal, da želi zveza nuditi igralcem, ki po sezoni ostanejo brez pogodbe, možnost nadaljnega treniranja pod vodstvom vrhunskih trenerjev. To bi blagodejno vplivalo na same igralce, na njihove agente in nenazadnje na zvezo, ki bi tako razširila bazo.

Kdo odloči, če bo Parker lahko igral?

Pogovor je nanesel tudi na igralce NBA, ki se pridružijo reprezentančni ekipi. Pianigiani je priznal, da razlik v pristopu igralcev ni nikoli občutil. Razlike so v motivaciji, poudarja selektor, saj nekateri iščejo šele vidljivost, drugi pa potrditev na mednarodnem nivoju. Motivacij pa je še in še. Pojasnil je tudi, kakšni so odnosi s klubni onkraj luže: »Razlik med klubni onkraj luže in itali-

janskimi v bistvu ni. Gre za sodelovalen odnos. Ko so igralci v reprezentanci, moramo vsakodnevno, skoraj v realnem času sporočati kubom, kaj se z njimi dogaja. Tudi zaradi takih igralcev, kot so igralci NBA, pa mora biti ekipa spremljavalcev vrhunska.« Kaj pa se zgodi, če je igralec NBA rahlo poškodovan, in vrsti pa je pomembna tekma? Kdo odloči, ali lahko on stopi na igrišče: selektor ali klub? »No, v primeru Tonyja Parkerja, seveda odloči sam Parker,« je s primerom odgovoril na vprašanje Pianigiani. Selektor navadno pri teh odločitvah ne sodeluje, za to so zadolženi drugi ali pa se za to včasih odločijo sami igralci. Selektorji vseh reprezentanc v Evropi imajo sicer točna pravila, ki določajo, kaj smejo delati igralci iz lige NBA. Tako je na primer v sporazumu med NBA in FIBO Europe določeno, kako dolgo lahko sodelujejo igralci NBA na pripravah.

Kako pa je z italijanskimi reprezentanti, ki minutožno lovijo v Italiji? »Seveda si želim, da še napredujejo, da postanejo še bolj konkurenčni in dobijo večjo minutožo. Gotovo so po lanski izkušnji pridobili predvsem na samozavesti in dobivajo več priložnosti, to pa ne glede na minute, ki jih preživijo na igrišču.« Pianigiani verjame, da trenerji vselej raje postavijo na igrišče italijanskega igralca, tako da v zvezi s tem ni imel priomb.

Z Berrutom si dopisujeva

Za konec nas je še zanimalo, zakaj je košarkarska zveza sploh začela s srečanjem z deželnimi realnostmi. Ali občutijo morda konkurenco z nogometom ali odbojkjo? »Sploh ne. Sam večkrat obiščem Coverciano, tam sem pred kratkim tudi predaval, z Berrutom (selektorjem italijanske moške odbojkarske reprezentance, op.a) si dopisujeva, prav tako z Velascom (odbojkarski trener, op.a), nenačadnje pa sem v stiku na primer tudi z Domenicalijem iz Ferrarija.« Med športnimi delavci je deljenje mnenj, izkušenj in vizij, kot kaže, zelo dobrodošlo.

Veronika Sossa

Šah: Carlsen še vodi

CHENNAI - Branilcu naslova šahovskega svetovnega prvaka Indiju Viswanathanu Anandu tudi v osmi partiji za naslov prvaka proti Norvežanu Magnusu Carlsenu ni uspelo znižati zaostanka dveh točk. Igralca sta se v indijskem Chennaju že po 33 potezah dogovorila za nov remi. Skandinavski velemožster zdaj vodi s 5:3. Carlsen se je z belimi figurami tokrat prvič odločil za začetek s kmetom pred kraljem in za hitro menjavo figur. Po 70 minutah sta si šahista razdelila točko.

MET IZ IGRE

piše
Marko Oblak

V ečkrat sem že poudaril, da igrajo v Italijanski A ligi domači igralci vlogo stalistov. To potrjujejo tudi statistični podatki: zveza prvoligaških društev objavlja lestvice najboljih igralcev v dvanajstih statističnih razpredelnicah (točke, skoki, asistence, prosti meti, meti za dve in tri točke, blokade, pridobljene in izgubljene žoge, dobljene osebne napake, plus/minus in učinek). Na vseh lestvicah so na prvem mestu tuji, razen pri asistencah, kjer je drugi najboljši Italijan (sicer sin ameriškega košarkarja) Daniel Hackett (Siena), na četrtem mestu pa je še reprezentant Andrea Cinciarini (Reggio Emilia). Hackett je tudi na petem mestu pri pridobljenih žogah. Potem sta še Marco Cusin (Cantu) in Nicolo Melli (Milan, tu je sicer Američanka mama) na četrem in petem mestu pri blokadah, to pa je tudi vse. Na lestvici strelcev je prvi Italijan Daniele Cinciarini (Montegranaro) na 21.mestu, med 30 najboljšimi pa je le še Achille Polonara (Varese, 25. mesto). Med najbolj natančnimi pri metu za 2 točki ni v trideseterici nobenega Italijana. Nekaj več je dobroh strelcev za 3 točke: Antonutti (Reggio Emilia) je 7., Cournooh (Siena) 8. Steffano Gentile (Cantu) 11., Aradori (Cantu) 17., Polonara 18., Daniele Cinciarini 27. in De Nicolao (Varese) 28.. Med najboljšimi pri izvajjanju prostih metov pa so: Luca Vitali (Benetke) 9., Polonara 24. in Daniele Cinciarini 29.. Med najboljšimi tridesetimi skakalci je le Polonara, ki je 28., pri skupnem učinku pa najdemo le Polonaro na 20. in Hacketta na 21.mestu. Iz vsega tega je razvidno, da je resnično edino novo ime za reprezentanco Achille Polonara (krilo, 203 cm, letnik 1991), ki je že v zadnjih dveh sezona (najprej v Teramu, nato še v Vareseju) osvojil lovorko najboljšega Under 22. Polonara igra v Vareseju povprečno skoraj 28 minut in je med redkimi Italijani, ki imajo v svojih ekipa vidno vlogo. Ali bodo novi talenti prišli iz druge lige DNA Gold? Tudi tu se večina ekip zanaša bolj na tujce in izkušene igralce, tako da je tržaški Pallacanestro Trieste bolj izjemna kot pravilo. V nedeljo je Dalmassonova ekipa spet izgubila, tokrat na domaćem igrišču proti Ferentinu (66:71). Kot je dejal tudi selektor Pianigiani, ki se je ogledal tekmo, pa ne gre dramatizirati in treba je vztrajati po začrtani poti. Ko si mladi naberejo še nekaj izkušenj, tudi zmage ne morejo izostati.

NOGOMET - Play-off »Show« Ronald, v Brazilijo tudi Francija in Hrvaška

PARIZ - Znani so vsi evropski in afriški udeleženci svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo prihodnje leto v Braziliji. Portugalska je s tremi goli Cristiana Ronaldom zmagala s 3:2 tudi na Švedskem in tako zagotovila karto za Brazilijo. Za Švedsko je dva gola dosegel Ibrahimović. Romunija in Grčija sta igrali neodločeno 1:1 (na SP gre Grčija). Hrvaška je v Zagrebu zanesljivo premagala Islandijo z 2:0. Nastop na SP pa si je izboril tudi Francija, ki je s 3:0 premagala Ukrajino. Slednja je na prvi tekmi zmagala z 2:0, kar pa ni zadoščalo. V Afriki sta si mestno na SP zagotovili Gana in Alžirija. Gana je na povratni kvalifikacijski tekmi proti Egipту izgubila z 1:2, a je prvo tekmo dobitila kar s 6:1. Alžirija je bila na drugi tekmi z 1:0 boljša od Burkina Fasa, ki je prvo tekmo zmagal s 3:2. Iz Afrike na SP potujejo Nigrija, Slonokoščena obala, Kamerun, Gana in Alžirija.

GRD PADEC - Branilka olimpijskega naslova v smuku in štirikratna zmagovalka skupnega seštevka v alpskem smučanju, Američanka Lindsey Vonn, je med treningom v Copper Mountainu grdo padla in se znova poškodovala. Vonnova je po padcu ob pomoči odšepala iz ciljnega prostora.

BRYANT SE VRAČA - Ameriški košarkarski zvezdnik Kobe Bryant je po aprilski poškodbi Ahilove tetive še korak bližje vrnitvi na tekme. Po sedmih mesecih okrevanja je 35-letni košarkar dobil zdravniško dovoljenje, da se lahko vnovič udeleži treningov, še vedno pa je vprašljivo, ali bo košarkar res pripravljen, da se bo lahko pridružil soigralcem Los Angeles Leksera tudi na tekmah.

ODBOJKA - Grand Champions cup: Italija - Rusija 3:1 (Zaytsev 20 točk).

NAPAD NA SODNIKA - Iz Nemčije prihaja žalostna vest. Na tekmi nižjih staterstnih kategorij je oče enega od nogometarjev potem, ko je 16-letni sodnik zapiskal prekrek proti njegovemu sinu, planil na igrišče in napadal mladega delilca pravice na zelenici.

NEUGODNI ŽREB - Rokometašice Krima Mercatorja se bodo v drugem delu lige prvakinja pomerile z najtežjimi možnimi tekmicami, in sicer branilcem naslova madžarskim Györom, vedno neugodnim Larvikom in podgoriško Budučnostjo, ki je v zadnjih letih redno premagovala Ljubljancanke.

BOR RADENSKA IN TUDI SOKOL ŽE V PETEK

Bor Radenska bo tekmo 9. kroga prvega dela prvenstva deželne C-lige igral že v petek ob 21.00 (in ne v soboto, kot smo načrno zapisali v torkovi številki). Na Stadionu 1. maja se bodo varovanci trenerja Oberdana pomerili s Cervignanom, ki ima le zmago več (3). Po dveh zaporednih porazih je zmaga seveda zažljena.

V petek bo igral tudi Sokol v deželni D-ligi. V Nabrežini bo ob 21.00 gostil krminsko Albo, ki je doslej zbrala eno zmago manj.

15. DECEMBRA BOŽIČNI TEK

Tekaških preizkušenj še ni konec. Včeraj so v trgovini Wind na Velikem trgu predstavili Božični tek (Chrismans run), ki ga bo klub Maratona d'Europa-Bavarska organiziral v nedeljo, 15. decembra, ob 10.30. Prijave zbirajo do sobote, 14. decembra, od 15.30 do 19.30 v trgovini Wind Botique na Velikem trgu. Tekmovalci (največ 200 tekmovalcev) se bodo pomerili na 5 kilometrski progi, družinski tek pa bo dolg 4,5 km (največ 400). Tudi letos se bodo vsi preizkusili na progi od Velikega trga do grada Sv. Justa, kjer se bodo vsi tekmovalci lahko okrepčali.

ŽE DRUGI TEČAJ NA PLASTIČNI STEZI V NABREŽINI

SK Devin uspešno vodi že drugi letošnji tečaj smučanja na plastični stezi, ki se bo zaključil 30. novembra. Ob sobotah vadijo v Nabrežini štiri skupine otrok pod vodstvom društvenih učiteljev Janje, Mateje, Lina, Marka in Mateja. Ob najmlajših (letnici 2009 in 2010) so se v tečaj vpisali tudi nadaljevalci in pa deset učencev, ki so sodelovali pri Projektu Šola Šport. Plastično progo bodo nekateri zamenjali s snežno podlagjo že v začetku decembra, ko bo na vrsti Openday v Pustriški dolini.

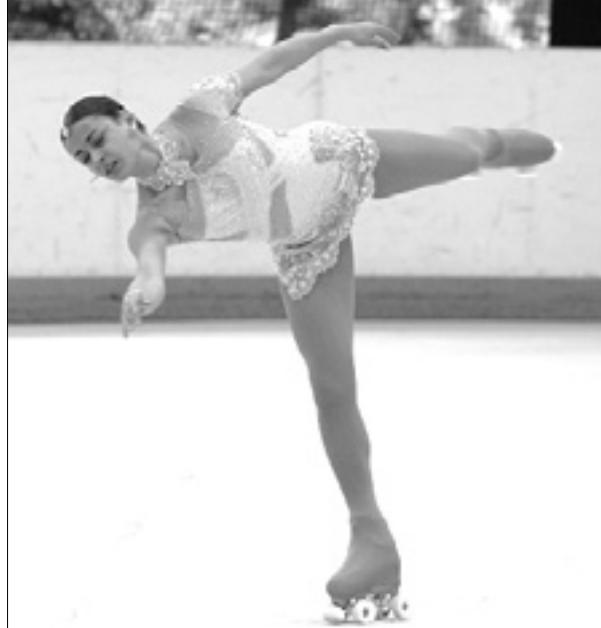
UMETNOSTNO KOTALKANJE - Trener Mojmir Kokorovec o »presenečenju« na Tajvanu

Debora ni Tanja

Na sliki umetnostna kotalkarica Deborah Sbei, ki je nastopila tudi na Poletovem pokalu Sedmak na Opčinah. Na sliki zgoraj trener Mojmir Kokorovec

KROMA

Na svetovnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju na Tajvanu je prislo do presenečenja. Dvakratna zaporedna svetovna prvakinja v prostem programu in kombinaciji, 23-letna Debora Sbei iz Terama, naslednica naše Tanje Romano, je morala naslov v prostem programu prepustiti enaku stari Rimljanki Cristini Trani, dolgoletni tekmovalki, ki pa se je na svetovni prestol zavijela prvič. Sbejjeva se je morala zadovoljiti z naslovom le v kombinaciji. Sbejjeva, študentka inženirstva je nedavno v intervjuju izjavila, da ji je bila Tanja Romano od vedno vzor, na svetovnem prvenstvu leta 2009 v nemškem Freiburgu pa ji je svojo ikono, kot je Tanjo sama imenovala, uspelo tudi premagati. Po številu osvojenih zlatih medalj s članskih svetovnih prvenstvih pa še daleč zaostaja za Tanjinih petnajst. Doslej jih je namreč osvojila sedem. Zmagovalni oder na Tajvanu (tekmovali so v prestolnici Tajpej) je bil v celoti italijanski, tretje mesto je prišlo Silvii Nemesio, vrstnici naše Martine Pecchiar.

Dolgoletni trener Romanove Mojmir Kokorovec, ki je tudi trener državne reprezentance, se letos svetovnega prvenstva ni udeležil. Zaradi varčevalnih ukrepov je na Daljni vzhod odpovedal.

Jasna Kneipp (CDM) na DP akrobatike

Navijačica Cheerdance Millennium (CDM) Jasna Kneipp, ki si je pred časom zagotovila nastop na svetovnem prvenstvu v Orlando s slovensko državnino reprezentanco, je pretelki konec tedna nastopila na državnem prvenstvu v akrobatični v Kopru. Tam je nastopila kot članica koprskega društva Salto: v ekipo jo je vključil trener Borut Gregorič, ki letos vodi pri CDM mladinske, članske in gimnastično skupino. Ker je bilo še eno prostoto mesto in je Kneippova tehniko obvladala, jo je uvrstil v ekipo. Navijačica CDM je nastopila v posamični konkurenčni, kjer je bila 13. med 17 članicami, z ekipo pa so se uvrstile na 3. mesto v konkurenčni štirih klubov. Trener Gregorčič je nastop tekmovalke iz Opčin pojavil, za Kneippovo pa je bil to predvsem iziv in dobra priprava pred SP. Tekmovalke so morale pokazati štiri akrobatske skoke, od katerih je bil en skok določen po pravilniku. Na državnem prvenstvu je med člani nastopil tudi sam trener Gregorčič in zasedel 1. mesto med člani in 2. ekipo.

OTROŠKI ŠPORT Rekordno število otrok na pohodu Športne šole Trst

V soboto so pri Športni šoli Trst organizirali že tradicionalni jesenski pohod na Kokoš namenjen otrokom od prvega do osmega leta, ki vadijo pri društvu. Letos se ga je udeležilo rekordno število pohodnikov, saj jih je bilo kar 105. Že zjutraj so se otroci in njihovi starši zbrali v Gročani, od koder so se, burji navkljub, pogumno odpravili na 672 metrov visok hrib. Vaditelji in vaditeljice so med potjo pripravili zanimive in poučne naloge, ki so otroke še dodatno motivirale pri hriju. Spoznavali so gozdne živali, s čim se te prehranjujejo, kje prebivajo, kako so oglašajo in kakšne sledi puščajo za sabo. Po pravilno opravljenih nalogah, je otroke na vrhu čakalo sladko presenečenje in pa nalepk v spomin na pohod. V koči so se nato pohodniki okrepčali, čemur so sledile še zadnje športne igre in dejavnosti, preden so se polni lepih doživetij vrnili v dolino.

NAMIZNI TENIS ŠK Kras v Guminu in Zagrebu

Konec tedna so bili namiznoteniški igralci in igralke Krasa zadolženi na dveh turnirjih v različnih mladinskih starostnih kategorijah. V petek sta odpotovali v Zagreb Katarina Milič in Claudia Nicolaučič, kjer sta nastopili na zanimivem mednarodnem turnirju-memorialu Antun Stipančić. V vedenost je bil Stipančić legendi hrvaškega namiznega tenisa, večkratni državni, evropski in pa tudi svetovni prvak. »Zlati levorok hrvaškega športa«, kot so ga imenovali, je bil uspešen še najbolj v 70-ih letih, ko je bil strah in trepet tudi kitajskih mojstrov. Obe krasovi mladinki se nista prebili iz skupine, zaigrali sta dobro, kvaliteta turnirja pa je bila res na visoki ravni.

V nedeljo se je v furlanskem Guminu odvijal deželni turnir, kjer so mladi krasovci, po oceni trenerja Dušana Michalke, solidno igrali. V kategoriji mladink je Claudia Nicolaučič spet pokazala svojo premoč in osvojila prvo mesto. Zmagal je tudi Alessio Stibiel pri kadeh, čeprav v tolažilni skupini. Pri najmlajših je nastopila tudi Nikita Koren, ki se ni prebila iz skupine (igrala je potem v tolažilni skupini, kjer je premagala dve nasprotnici). Zelo dobro sta opravila svojo nalogu osnovnošolca Luca Ceppa, ki je zmagal pri najmlajših, kot tudi Matteo Parenzan, ki je osvojil bronasto medaljo. (R)

Obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo seja košarkarske komisije jutri, v četrtek ob 20.00 na Stadionu 1. maja.

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglasijo najkasneje do 29. t.m. pri društvu glede nakupa v predprodaji sezonske karte. Info: 34210730513 (Sabina).

SK DEVIN prireja za začetek zimske sezone dvodnevni Openday v Innichenu 7. in 8. 12. Informacije in prijave do 25. t.m. na info@skdevin.it ali pa na 3402232538.

NOGOMET - Najmlajši V pričakovanju obračuna prvih na lestvici

Na Tržaškem**Kras - Alabarda 8:0 (2:0)**

Strelci: Birsa 4, A. Malalan, N. Malalan, Niro, Covarelli

Kras: Perossa (Hussu), Nabergoj, Calzini, Carli, Curri, A. Malalan (Covarelli), N. Malalan, Majcen (Kavčič), Niro (Plemeniti), Dekovic, Birsa (Cenci), trener Kos.

V pričakovanju nedeljskega obračuna z Domiom, ki je kot Kras še nepremagan (9 zmag), so nogometni združene ekipi brez težav premagali Alabardo, ki se je gostiteljem upiral le v prvem polčasu.

Ostali izidi: Aris - Triestina 2:3, Domio - Fani 12:0, Montebello - Zaule 3:2, Opicina - San Canzian 2:2, Staranzano - Cgs 4:1, Sistiana - Roianese 0:1. **Vrstni red:** Domio in Kras 27, Triestina, Staranzano 21, Cgs 18, San Canzian 13, Aris 12, Alabarda 11, Roianese 10, Montebello 9, Opicina 7, Zaule 6, Sistiana 1, Fani 0.

Na Goriškem**Juventina - Romans 4:1 (0:1)**

Strelci: Willer, Marassi 2, Copetti.

Juventina: Bigai, Tonani, Malič, Ossio, Copetti, Degnatti, Marassi, Kerpan, Piemontesi, Willer, Marega, Ouglin, Impastato.

Najmlajši Juventine so v nedeljo na domaćem igrišču v Štandrežu visoke premagali Romans, ki pa je po prvem polčasu vodil z 1:0. »V drugem polčasu smo prevzeli pobudo na naše roke in zasluzeno zmagali. Fantje so se potrudili, tako da sem bil z njimi zelo zadovoljen,« je dejal trener Juventine Doriano Bucciol. Juventina bo že danes ob 19.00 igrala zaostalo srečanje v Cervinjanu.

ZAČETNIKI: Kras A - Kras B 3:1 (0:0, 2:0, 1:0); strelci: Vidali, Nabergoj in Pipan. **Muggia - Zarja/Breg 3:0 (2:0, 1:0, 1:0); Juventina - Isontina 3:0 (4:0, 3:0, 2:0);** strelci: Graziano 3, Santoriello 2, Komjanc 2, Cotič 2. **Pro Cervignano B - Sovodnje A 0:3 (0:4, 0:2, 0:4);** strelci: Solinas 3, Lavrenčič 2, Argentin, Filip, Piovesana in Faidiga 1. **Azzurra - Sovodnje B 2:1 (3:1, 1:3, 1:0);** strelca: Briz in Trevisan 2.

KOŠARKA

Zmaga, poraz in prva trojka ekipe Sklada Mitje Čuka

Gojenci VSZ Sklada Mitja Čuk so v tednu dni v košarkarskem prvenstvu igrali dve tekmi. Na obeh so izgubili, s prikazano igro pa so povsem zadovoljili, predvsem pa so na obeh srečanjih pokazali zvrhano mero pozrtvovalnosti. Na zaostalem srečanju so naši košarkarji izgubili le po ogorčenem in izenačenem boju z 10:12. Po več kot osmih mesecih odsotnosti se je spet vrnil v ekipo kapetan Patrik Rebula, ki je dobro opravil svojo nalogo. Najboljši strelec na tej tekmi je bil Fragiocomo, ki je dosegel 6 točk, po dve točki pa sta prispevala Jelenič in Francesca Sfreddo.

Na včerajnjem srečanju pa so naši košarkarji moralni priznati premoč prvovrščene ekipe G. Schultz iz Medeje in izgubili s 7:24. Naj omenimo, da je na tem prvenstvu padla prva trojka. Dosegel jo je Jelenič. VZS Sklad Mitja Čuk je na obeh tekma nastopil z naslednjo postavo: Brandolin, Comper, Sfreddo, Martinez, Corbelli, Jelenič, Spazzali, Scregnà, Maurol, Fragiocomo, Rebula trenerji: Stefančič, Tomizza, Radetti. (lako)

STRASBOURG - Po dolgotrajnih razpravah in zapletih

Evroposlanci včeraj odobrili proračun EU

STRASBOURG - Po dolgotrajnih razpravah in zapletih so evropski poslanci včeraj na plenarnem zasedanju v Strasbourgu potrdili večletni finančni okvir EU za obdobje 2014-2020. Potrdili so ga sicer z grenkim priokusom, saj je z 960 milijardami evrov skromnejši, kot bi si želeli. Predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz je glasovanje označil za »izredno pomembno«, saj pomeni, da bodo lahko prepotrebna sredstva EU zdaj pravočasno stekla s 1. januarjem 2014. Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je ocenil, da »je to velik dan za Evropo«, saj dogovor »pomaga vsem družinam v Evropi«.

EU je šla v minulem letu skozi vrsto proračunskih bitk, kar je pred začetkom novega večletnega finančnega obdobja običajno. A na koncu se je čas že nevarno iztekel in na kocki je bila verodostojnost EU. Minuli teden je bil nato med državami in parlamentom, ki imajo po libonski pogodbi enakovredno vlogo pri sprejemanju proračuna, le dosežen preboj.

V letih 2014-2020 bo v evropskih blagajini skupno za 960 milijard evrov zavez, kar je 3,5 odstotka manj kot v iztekajočem se sedemletnem finančnem obdobju in obenem točno en odstotek BNP unije. To je prvi večletni proračun, ki je siromašnejši od predhodnega, zato so ga poimenovali proračun zmernosti.

Slabih 38 odstotkov denarja bo šlo za skupno kmetijsko politiko, 34 odstotkov za kohezijsko in regionalno politiko, dobrih sedem odstotkov za program za raziskave in inovacije Obzorje 2020, dobre tri za instrument za povezovanje Europe ter 1,5 odstotka za program Erasmus+. Skupaj slabih devet milijard evrov bo iz različnih skladov šlo za boj proti brezposelnosti mladih.

Politični dogovor o proračunu 2014-2020 je EU v pogajanjih v t. i. trialogu med parlamentom, Svetom in Evropsko komisijo sicer dosegla junija.

Evropski parlament z obsegom ni bil zadovoljen, a ker na krovno številko ni mogel vplivati, se je v pogajanjih osredotočil na druge teme. Že do poletja so poslanci dosegli dvoje. Proračun unije bo po novem precej prožnejši, kot je bil - tako ko gre za prerazporejanje sredstev med različnimi postavkami kot med leti. Denar naj bi tako res šel tja, kjer je najbolj potreben, sredstva, ki bodo ostala neporabljenia, pa se ne bodo več vračala v žepe držav.

Kot drugo je parlament dosegel, da bo morala komisija leta 2016 izvesti temeljito vmesno revizijo večletnega finančnega okvira in predlagati ustrezone popravke. Med pogoji, pri katerih so ves čas vztrajali poslanci, sta bila poleg tega še dogovor o celovitem rebalansu letosnjega proračuna EU in preučitev sistema lastnih virov za polnjenje evropske blagajne.

Slednje je bilo rešeno z dogovorom o vzpostavitvi posebne delovne skupine, ki bo preučila možnosti za priliv lastnih prihodkov unije. Zaživila bo v kratkem, po objubah Svetu še letos, in bo prve ugotovitve predstavila do konca prihodnjega leta. Minuli teden je bil nato dosežen še zadnji potreben kompromis - države članice so prisalte, da bodo pokrile 3,9-milijardno luknjo, ki je še zvezla v letosnjem proračunu.

V včerajšnji razpravi pred glasovanjem so se predstavniki treh največjih političnih skupin - EPP, S&D in ALDE - strinjali, da dogovor, ki so ga na koncu dosegli z državami članicami, nikakor ni popoln, a je očitno edini možen, zato ga bodo podprtli. Podobno so se po potrditvi finančnega okvira odzvali evropski poslanci iz Slovenije: večletni proračun EU res da ni popoln, je pa v času krize sprejemyljiv kompromis. Kot se je izrazil Milan Zver (EPP/SDS), je večina parlamenta pač s stisnjениmi zobjmi dahnila da, saj je »v takih razmerah smislna real politika«. Kot svete točke proračunskega kompromisa so izpostavili, da namena več sredstev za program Era-

smus+ in za zaposlovanje mladih ter da je fleksibilnejši. Veseli jih tudi vzpostavitev skupine za preučitev lastnih virov EU, saj je, kot je ocenil Jelko Kacin (ALDE/LDS) »dolgoročno edina rešitev za uspeh EU večja finančna neodvisnost unije«. Poslanci pa so obenem tudi opozorili, da je zdaj na vrsti Slovenija, da pripravi projekte in razpoložljivi denar iz tega proračuna, kolikor koli ga je že, tudi počrpka. 1. januar je že skoraj tu, so opozorili.

Po načelu »nič ni dogovorjeno, dokler ni vse dogovorjeno« so evropski poslanci vztrajali, da bodo sedemletno finančno perspektivo dokončno potrdili šele, ko bodo zatrti vsi dosjeji, ki so z njim tesno povezani. In obratno - da bodo zeleno luč za te dosjeje prižgali šele, ko bo potrjen večletni proračun.

Gre za vse najpomembnejše programe financiranja EU, od skupne kmetijske in kohezijske politike EU do programov Erasmus+, Ustvarjalna Evropa, Obzorje 2020, instrumenta za povezovanje Evrope IPE in drugih. Potem ko so poslanci včeraj potrdili večletni proračun, je tako steklo še potrjevanje vrste drugih dosjejev.

Kot prva je parlament potrdil nova krovna programa Erasmus+ in Ustvarjalna Evropa. Za Erasmus+ bo šlo v prihodnjih sedmih letih več kot 14 milijard evrov. To je za dobroih 40 odstotkov več od sredstev, namenjenih trenutnim programom mobilnosti v izobraževanju in usposabljanju. Vsi ti bodo po novem povezani v Erasmusu+. (STA)

Poslopje evropskega parlamenta v nočni varianti

ANSA

LIBANON - Več kot 20 mrtvih v eksploziji blizu iranskega veleposlaništva

Z Al Kaido povezana skupina prevzela odgovornost za krvav atentat v Bejrutu

BEJRUT - V včerajšnji eksploziji bližu iranskega veleposlaništva v Bejrutu je umrl najmanj 23 ljudi, okoli 150 jih je bilo ranjenih. Na jugu Bejruta, ki je večinoma pod nadzorom šiitskega gibanja Hezbollah, je dejansko odjeknilo dvakrat, šlo pa naj bi za samomorilski napad in napad z

avtomobilom bombo. Odgovornost je prevzela z Al Kaido povezana skupina. Po navedbah libanonskih varnostnih virov je prva eksplozija odjeknila, ko je varnostnik iranskega veleposlaništva ustrelil s strelihom opasanega motorista, ki je skušal vdreti v poslopje. Nato je razneslo še v

kombiju podstavljenou bombo, navaja nemška tiskovna agencija dpa.

Z iranskega veleposlaništva so po krvavem dogodku sporočili, da so iranski veleposlanički v Libanonu Gazanfar Roknabadi in osebje, ki so bili v času eksplozije v poslopu, na varnem. Je pa umrl kulturni atašé na veleposlaništvu Ibrahim Ansari, ki je v poslopu vstopil v trenutku, ko je odjeknilo.

Odgovornost za napad je prevzela s terroristično mrežo Al Kaida povezana džihadistična skupina, ki trdi, da je šlo za dvojni samomorilski napad.

»To je bila dvojna mučeniška operacija, ki sta jo izvedla dva herojska sunita iz Libanona,« je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP prek Twitterja sporočil prednik skupine Abdulahha Azama.

Posnetki z ulice pri veleposlaništvi, prizoriščem napadov, kažejo okrvavljena trupla in uničena vozila, kot tudi razbitine in steklo s poškodovanimi okoliškimi stavbami. Škoda naj bi bila ogromna. Libanonska vojska in Hezbollahova milica sta zaprljala ceste do območja. Gre za del Bejruta, kjer ži-

vijo libanonski politiki, ki podpirajo sirskega predsednika Bašarja al Asada, visoki predstavniki Hezbolah in iranski diplomati.

Po mnjenju opazovalcev, pa tudi glede na prevzem odgovornosti, je včerajšnji dvojni napad, ki ga je libanonski premier Nadžib Mikiati takoj označil za teroristično dejanje, povezan z vojno v sosednji Siriji. Iran in Hezbollah namreč veljata za zaveznika sirskega predsednika, ki ga želijo strmoglavit sirske uporniki. Že 32 mesecev trajajoči sirske konflikti se občasno razširijo tudi na libanonsko ozemlje, kjer potekajo ulični spopadi med al Asadovimi privrženci in nasprotniki.

Včerajšnji dvojni napad je bil že tretji bombni napad letos v predelih Bejruta, ki so pod nadzorom Hezbollaha. Prav odločitev tege vplivnega gibanja, da pošlje svoje borce na pomoč al Asadu, je sektaško prelivanje krvi sprožila tudi v Libanonu.

Al Asadov režim v Damasku je že ob sodil »teroristično dejanje«. Iransko zunanjino ministrstvo je medtem krivdo za dvojni napad pripisalo Izraelu oz. »zionistom in njihovim plačalcem«. (STA)

Prizorišče atentata v Beretu

ANSA

VARŠAVA - Na podnebni konferenci na Poljskem

Ban Ki Moon: Države ne naredijo dovolj za omejitev globalnega segrevanja

VARŠAVA - Države ne ukrepajo dovolj za omejitev globalnega segrevanja, je na podnebni konferenci na Poljskem izpostavil generalni sekretar ZN Ban Ki Moon. »Naša dejanja in ukrepi niso zadostni za omejitev segrevanja ozračja pod dvema stopinjama Celzija,« je opozoril in poddaril, da so podnebne spremembe grožnja sedanjim in naslednjim generacijam. Podnebni konferenci, ki od 11. novembra poteka v Varšavi, so se včeraj pridružile ministarske ekipe in drugi predstavniki vlad. Le še do petka imajo čas, da dosežajo napredok pri pripravi novega globalnega sporazuma, s katerim naj bi bile določene obveznosti zmanjšanja emisij po letu 2020 za vse države.

Zagotovili naj bi tudi izvajanje do sedaj sprejetih sklepov na področjih prilaganja podnebnim spremembam, finančne in tehnološke pomoči državam v razvoju za sprijemjanje s podnebnimi spremembami, razvoja in prenosa tehnologij ipd. Ban je države pozval, naj okrepijo finančne spodbude pri ukrepih za preprečevanje in blaženje posledic podnebnih sprememb. Ob tem pa naj zvišajo cilje zmanjševanja emisij, predvsem toplogrednih plinov.

Kot poročajo tuje tiskovne agencije, se zapleta prav pri vprašanju fi-

Ban Ki Moon in Donald Tusk ANSA

bami, razvoja in prenosa tehnologij ipd. Ban je države pozval, naj okrepijo finančne spodbude pri ukrepih za preprečevanje in blaženje posledic podnebnih sprememb. Ob tem pa naj zvišajo cilje zmanjševanja emisij, predvsem toplogrednih plinov.

Kot poročajo tuje tiskovne agencije, se zapleta prav pri vprašanju fi-

zanciranja, kar da na konferenci med udeleženci povzroča največ jeze. O finančnih vidikih bodo ministri sicer spregovorili v sredo.

Države v razvoju pozivajo razvite, naj se držijo zaveze iz leta 2009, da bodo prispevale do 74 milijard evrov letne pomoči za ukrepe za preprečevanje globalnega segrevanja in za spopadanje s posledicami podnebnih sprememb.

Samo Afrika pa naj bi po predvidevanjih Združenih narodov do leta 2070 potrebovala letno okrog 150 milijard evrov za okrepitev boja proti podnebnim spremembam, ki bi sledile pri povišanju globalne temperature za dve stopinji Celzija. Ob zvišanju za od 3,5 do štiri stopinje pa se ta ocena zviša na 260 milijard evrov letno.

V času spopadanja z gospodarsko in finančno krizo pa se tudi najbolj razvite države ne želijo zavezati glede zagotavljanja pomoči v obliki finančnih sredstev. (STA)

ZLATO (99,99 %) za kg	30.291,51 €	-21,38
---------------------------------	--------------------	---------------

SOD NAFTE (159 litrov)	106,96 \$	-1,39
----------------------------------	------------------	--------------

EVRO	1,3502 \$	-0,10
-------------	------------------	--------------

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
19. novembra, 2013

valute	19. 11.	18. 11.
ameriški dolar	1,3502	1,3517
japonski jen	134,89	135,23
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,388	27,117
danska korona	7,4585	7,4588
britanski funt	0,83850	0,83880
madžarski forint	296,96	297,06
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7025	0,7025
poljski zlot	4,1829	4,14466
rumunski lev	4,4488	4,4466
švedska korona	8,9613	8,9156
švicarski frank	1,2333	1,2321
norveška krona	8,2285	8,2685
hrvaška kuna	7,6428	7,6390
ruski rubel	44,1623	43,9510
turška lira	2,7149	2,7299
avstralski dolar	1,4341	1,4378
brazilski real	3,0623	3,0912
kanadski dolar	1,4092	1,4081
kitajski juan	8,2274	8,2328
indijska rupija	83,9550	84,2150
južnoafriški rand	13,6524	13,6660

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **16.45** Dnevnik **17.00** Show: Eurovisione - 56° Zecchino d'oro **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Film: Il bambino cattivo **23.25** Aktualno: Porta a porta

vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva

23.30 Film: Caldo criminale**Rai Due**

6.55 Risanke **8.35** Nad.: Heartland **9.20** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **16.55** Nad.: Private Practice **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: NCIS **20.30** 23.00 Dnevnik **21.00** LOL - Tutto da ridere

21.10 Film: Limitless 23.15 Razza umana**Rai Tre**

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione - Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione - Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.15** Elixir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione - Leonardo **15.05** Dnevnik LIS in Tg Piazza Afari **15.10** Nan.: La signora del West **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Nan.: Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Gazebo

Rete 4

6.10 Rubrika: Media Shopping **6.25** Nan.: Chips **7.20** Nan.: Charlie's Angels **8.20** Nan.: Siska **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: Magnum PI. **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: I cannoni di San Sebastian **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.35** Aktualno: Quinta Colonna - Il Quotidiano **21.10** Serija: The Mentalist **23.05** Serija: Rizzoli & Isles **23.55** Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (19. novembra 2013)**

Vodoravno: Stenmark, Tereškova, Alin, Omar, tekač, Are, Luxa, O.K., T.S., nit, akolit, udav, Panama, jeda, enota, or, emirat, norice, Diana Ross, vek, as, Arafat, Ota; na sliki: Nadia Luxa.

Italia 1

6.45 Nan.: Friends **7.40** Nan.: La vita secondo Jim **8.35** Nad.: The Middle **9.30** Nad.: Royal Pains **10.20** Nad.: Dr. House - Medical Division **12.10** Cotto e mangiato - Il menu del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.45** Nan.: Two Broke Girls **16.10** Nan.: How I met your mother **17.05** Nan.: Le regole dell'amore **18.00** Nad.: Mike & Molly **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI - Miami **21.10** Film: Il cosmo sul comò **23.10** Film: Mi fido di te

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: Due South **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia economia e prometje **7.35** Dok.: Borgo Italia **8.00** Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **16.30** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio. Puntozero **20.00** Happy hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.05** Risnake, otroške oddaje in naničanke **12.00** Dok. film: Neskončne širine **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi - Hidak **15.50** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.30** Infodrom **18.35** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Nocne ladje **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.10** Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OPI **8.10** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.10** Dobro ura **11.30** Dobro jutro **14.30** 19.00 Točka **15.25** Slikovith 55 **16.40** Glasnik **17.10** Evropski magazin **17.35** Mostovi - Hidak **18.10** O živalih in ljudeh **18.35** Na vrtu **19.45** Žrebanje Lota **20.00** Odd.: Zima je zakon **20.30** Športni izviv **21.05** Koncert: Katalena **22.20** Bleščica, odd. o modi **22.50** Film: Naj ostane med nami

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.40** 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, prenos **9.00** 19. Redna seja Državnega zbora **18.50**

19.30, 21.45 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **21.30** Žarišče **21.55** Sporočamo **22.00** Globus **22.35** Točka preloma **23.25** Kronika **23.35** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Medridiani **15.30** Pogovor z... **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **18.00** Sledi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** City folk **21.00** L'appuntamento **21.45** Avtomobilizem **22.15** Artevisione **22.45** Le parole più belle **23.15** K2

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljica **9.30** 17.30 ŠKL **10.30** 11.30, 13.00, 14.30 Videostrani **12.00** Vedeževanje **18.30** Na čas **19.30** Žogarija v Koprivnici **20.00** Odbojka: Salont Anhovo - Go Volley, sledijo dok. film: Fennen Bruno Gröning, 3. del: Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **6.45** 16.45 Nad.: Vihar **7.40** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **8.30** 15.50 Serija: Rožnati diamant **9.25** 10.35, 11.45 Tv prodaja **9.40** 10.50 Nad.: Ko listje pada **12.00** 17.55 Nad.: Divja v srcu **12.25** Serija: Lepo je biti sosed **13.30** Nad.: Pod eno streho **14.25** Serija: Jamie - Obroki v pol ure **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefja **21.00** Nad.: Na kraju zločina **22.25** Nad.: Zvit in prebrisan **23.20** Nad.: Po sinovi sledi

Kanal A

6.55 Risane serije **8.05** Nad.: Jimova družina **8.35** Serija: Mladi zdravnik **9.05** 13.05 Faktor strahu Južna Afrika **10.00** 17.05 Nan.: Alarm za Kobro **11.10** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **14.05** 19.25 Nad.: Dva moža in pol **14.40** Film: Naftna igra **16.30** **18.00**, **19.55** Svet **16.35** Nad.: Moja super sestra **19.00** Nad.: Blaženi med ženami **20.05** Film: Londonski bulvar **22.00** Film: Pravi McCoy

RADIO

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 „Trdno verujem, kar me je mati učila“ - Živiljenje in delo Virgilja Ščeka; 11.00 Studio D; 12.00 Od sede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zalogadnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radio punt; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Nevenka Kovacic: Reminiscence - 18. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jurtranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditev; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opolnovečnik; 13.30 Na rešetu; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditev danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer na RK; 20.05 Utrip kulture; 20.30 Odprt za srečanja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Napoved sporedov; 22.00 Odpri termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jurtranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euromagazin; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Tele-

RADIO KOROŠKA

6.00-10.10 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-06.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

VREDNO OGLEDA

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.11 in zatone ob 16.30
Dolžina dneva 9.19

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 18.56 in zatone ob 10.07

NA DANŠNJI DAN 1996 – Nad osrednjim delom Evrope je bilo ciklonsko območje, v Murski Soboti, Mariboru in Portorožu je tlak, preračunan na morski nivo, padel na 991 hPa.

»Pretežki« Francoz vendarle odletel domov

LONDON - Mladi Francoz, ki je pred nekaj tedni obtičal na letališču v ZDA, ker je letalska družba British Airways odločila, da je pretežak za njihova letala, je končno sedel na letalu, namenjeno v domovino. 22-letni Kevin Chena is se je v ZDA zdravil zaradi hormonskih motenj, zaradi katerih je težak 230 kilogramov. Chena is je danes skupaj s starši pristal na londonskem letališču Heathrow, potem ko se je letalska družba Virgin strnjala, da se v New Yorku vkrcata na njihovo letalo. 22-letnik, ki potrebuje redno oskrbo s kisikom in nego, je bil od maja 2012 na zdravljenju v ZDA. Ko se je minuli želel vrnil v domovino, mu je družba British Airways v Chicagu preprečila vkrcanje na letalo zaradi njegove prekomerne teže.

Nad Sredozemljem se bo v naslednjih dneh zadrževalo ciklonsko območje, ki bo pripomoglo k nestabilnosti ozračja. Ob dotoku hladnejšega zraka z Islandije bo nastal niz vremenskih front, ki bodo vplivale na vreme pri nas.

Povsed po deželi bo prevladovalo oblačno vreme z možnimi rahlimi padavinami. V hribih nad 1400m bo lahko ponekod rahlo snežilo. Ob morju bo jutri sprva še pihal zmeren jugovzhodnik (široko). V spodnji nižini se bodo lahko pojavljale megllice.

Danes bo prevladovalo oblačno vreme z občasnimi padavinami. Najnižje jutranje temperature bodo od 3 do 7, na Primorskem okoli 10, najvišje dnevne od 5 do 9, na Primorskem do 15 stopinj C.

Jutri bodo na vzhodu možne rahle do zmerne padavine. Na zahodu bo dežja več. Nad okoli 1000m bo snežilo.

Jutri bo večinoma oblačno, občasno bo še deževalo. Meja sneženja se bo spuščala in bo v petek med 800 in 1100 metri nadmorske višine.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.06 najnižje -16 cm, ob 10.01 najvišje 40 cm, ob 16.55 najnižje -54 cm, ob 23.23 najvišje 30 cm.
Jutri: ob 4.36 najnižje -12 cm, ob 10.25 najvišje 36 cm, ob 17.25 najnižje -49 cm, ob 23.59 najvišje 27 cm.

MORJE
Morje je razgiban, temperatura morja 16,1 stopinj C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m 5 2000 m -1
1000 m 3 2500 m -4
1500 m 2 2864 m -5
UV indeks bo sredi dneva v krajih z jasnim vremenom 1,5.

Mednarodna vesoljska postaja ISS je danes stara 15 let

MOSKVA - Danes mineva 15 let, odkar je ruska raketa proton v vesolje ponesla prvi sestavni del Mednarodne vesoljske postaje ISS. Od leta 2000 je na raziskovalnem otoku v vesolju stalno navzoča človeška posadka, ki je opravila že več sto poskusov ter skoraj 200 sprehodov po vesolju - tudi z olimpijsko baklo. Prihodnost ISS je sicer negotovata. 450 ton težka vesoljska postaja drvi okoli Zemlje s hitrostjo skoraj 28.000 kilometrov na uro, Zemljo pa obkroži v približno 90 minutah. Astronavti si lahko naš planet ogledajo z višine okoli 400 kilometrov, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

**MOJSTROVINA
V TEKU**

Za vas odpiramo vrata
v četrtek, 5. decembra,
saj želimo našim obiskovalcem
ponuditi le najboljše.

TIARE SHOPPING
Odprto za vse

VILEŠ (GO)

